

Asya "Büyük Hun" imparatorluğundan sonra, her bakımdan temsil ettiği Türk kültürü itibarıyla 2. "süper" Türk imparatorluğu niteliğinde olan Gök-Türk hakanlığı, "Türk" sözünü ilk defa resmî devlet adı olarak benimsemekle bütün bir millete ad vermek şerefini kazanmış, Doğu Sibiry'a'daki Yakut Türkleri ile batıda Ogur (Bulgar) Türklerinin bir kısmı dışındaki Türk asıllı bütün kütleleri kendi idaresinde birleştirmiştir. Hakanlığın yıkılmasından sonra bir yelpaze gibi açılarak dört tarafa yayılan çeşitli Türk zümreleri gittikleri yerlerde "Türk" adını ve Gök-Türk idarî, siyasî ve iktisadî geleneklerini yaşatmışlardır. Yine bütün bu Türklerin tarihinde Gök-Türk teşkilatının, edebiyatının, töre ve hayat telakkisinin izleri görülmüştür. Gök-Türklerden sonraki çağlarda, R Türkçesi (Ogur lehçesi) müstesna, bütün Türk lehçe ve ağızları Gök-Türk Türkçesi'nin damgasını taşır. Doğudan batıya:Orta Asya, Türkistan, Maverâünnehir, Kuzey Hindistan, İran, Anadolu, Irak, Suriye ve Balkan Türkleri, Gök-Türkler yolu ile Türk'tür.

Bizim bugün diğer Türk devlet ve zümrelerinden ayırdetmek üzere Gök-Türk (Kök-Türk) dediğimiz bu topluluk ve devletin adı "Türk" veya "Türük" idi. Ancak, kitabelerin bir yerinde kendini Gök-Türk olarak tanıtmıştır ki, "Gök'e mensup, ilahî Türk" manasına gelen bu tabir V. Thomsen'e göre hakanlığın parlak devresine işaret etmekte olmalıdır (herhalde Mu-kan Kağan zamanı). Gök-Türk hakanlığı çağında, daha doğrusu 6.-9. asırlarda Orta Asya'da tarihî rol oynayan toplulukların, çeşitli adlar altında gruplaşan Tölesler olduğu anlaşılmaktadır. Türkçe Töles kelimesi ihtimal "asıl, kök, temel" manalarına gelmektedir. Bk. L. Bazin, *Les Calendriers...*, s. 661, 667.

Töles (Tölös, Tolis, Çince'de T'ie - lo, T'ieh - le)'ler, Çin kaynaklarında eski Hun boylarından olarak zikredilen ve bütün Orta Asya'ya yayılmış kalabalık Türk kütleleri bütünüdür. Sui-shu (Çin Sui hanedanının - 581 - 618-yıllığı)'da 50 kadar kabilesi sayılmakta ve şöyle sıralanmaktadır: 1'i Baykal gölünün kuzeyinde, 5'i Tola ırmağı kuzeyinde, 5'i Tanrı dağları kuzey eteğinde, 9'u Altaylar'ın güneybatısında, 4'ü K'ang (Semerkant havalisi) "krallığı"nın kuzeyinde, 10'u Seyhun boyunda, 4'ü Hazar'ın doğusu ve batısında, 6'sı Fu-lin(Bizans)'in doğusunda" . Ancak Baykal gölünden Karadeniz'e kadar yayılan bu toplulukların hepsini de Türk menşeli saymak doğru olmasa gerektir. En batıda gösterilen bazılarının (mesela Alanlar) İranlı oldukları biliniyor. Wu-hun (=Ugor)'lar da Urallı bir kavim grubudur .Ayrıca Ogur boylarının da T'ieh-le'ler olarak zikredildiği anlaşılmaktadır. Töles boylarının, taşıdıkları adlar henüz tamamen çözülememiş olmakla beraber, Hunlardan geldikleri ve umumiyetle dil ve örflerinin Gök-Türklerinkinin aynı olduğu belirtilmiştir ". Bazı Çin kayıtlarına göre, Tabgaçlar devrinde (386-534), yüksek tekerlekli araba kullandıklarından dolayı Kao-kü (Chao-ch'e = yüksek tekerlek) diye adlandırılan bir kısım Töles kabileleri diğer Türkler gibi kendilerini kurt ata'dan türemiş kabul ederlerdi. Ayrıca, T'ang-shu (Çin T'ang sülalesi -618-906- yıllığı)'da da 15 Töles kabilesinin adları verilmiştir. Gök-Türk hakanlığı zamanında Orta ve Doğu Asya'da gruplaşan Tölesler ile diğer ilgili bölgelerdeki topluluklar şunlardır:

1. Tarduş (Çince'de Sie Yen-t'o, Hsieh Yen-t'o. Hsie/ = Sir/ Yen-t'o = Tarduş?) lar .Töles kabilelerinden bir grup (herhalde Tarduş: Hakan Tar-du'nun unvanı ile anılanlar: Batı Gök-Türk'leri= On-oklar) Altaylar'ın batısında oturmakta olup Töleslerin en zengin ve kuvvetlileri olarak gösterilirler.

2. Uygurlar. Töleslerden bir kütle. Tola ırmağının kuzey sahasında yer almışlardı.

3. On-Oklar (ihtimal "Tarduş" diye de adlandırılan Töles grubu), Altaylar'dan Seyhun (Sır-derya) yakınlarına kadar uzanan geniş bölgede görünüyorlar. Çu ırmağı - Isıkgöle göre, 5'i doğuda To-lu (sol kanat), 5'i batıda Nu-çi-pi (sağ kanat) adı ile 10 kabileden kurulu olup, "Batı Gök-Türkleri" diye de anılmışlardır. Türgişler (aş.bk.) To-lulardan idiler. Ayrıca bunlar-dan bir kısmı Çu-yüe (Çiğil?) ve Ç'u-mi (Çumul) adları ile anılan Türk kabileleri ile birlikte 630'u takip eden yıllarda, Gök-Türk hakanlığının fetret devresinde, Beş-balık civarındaki kurak bozkırlara çekilmişler ve Şa-t'o (Çince çöl veya Türkçe sadak? Veya Çiğil'ler?) adını almışlardır.

4. Karluklar. Altaylar'ın batısında idiler .

5. Oğuzlar (630'dan sonra bu adla ortaya çıkan Töles boyları.) Selenga ırmağı - Ötüken bölgesinde oturuyorlardı.

6. Doğu Avrupa'da Türk toplulukları: Avarlar, Hazarlar, Ogurlar, Peçenekler ve ihtimal Kıpçak-Kumanlar vb.

7. Kırgızlar. Baykal'ın batısında, Yenisey nehrinin kaynakları bölgesinde idiler .

8. Basmıllar (Çince'de Pa-si-mi). İdi-kut(hükümdar)'unun Türk olduğu belirtilen bu kavmin aslen yabancı olup, Türklerle karıştığı ileri sürülmüştür. Daha ziyade İç-Asya'da Beş-balık havalisinde görünmektedirler.

9. K'i-tan, Tataı, Dokuz-Tatar, Otuz-Tatar gibi Moğol soyundan kabileler doğu bölgesinde Kerulen ve Onon nehirleri havalisinde bulunuyorlardı.

Ancak, hatırlatmak gerekir ki, bütün bu topluluklar, zaman zaman yer değiştirmekte, arada bir çözülen boylardan yeni birlikler meydana gelmekte, hülasa oynak kütleler teşkil etmekte idiler. Yine görülmektedir ki, Tarduş, Uygur, On-ok, Oğuz, Ogur, Hazar vb. gibi isimler Türk soyundan gelen kütlelerin türlü teşkilatlanmalar dolayısıyla aldıkları adlardan ibarettir. "Türk" de, bilinen manası ile önceleri belirli bir topluluğun (Aşına ailesi etrafında toplananların) adı iken sonraları yaygınlaşmıştır.

Gök-Türkler, Çin kaynaklarının açıkça belirttikleri üzere, Asya Hunlarından iniyorlardı Başbuğ ailesi olan Aşına soyunun bir dişi kurttan türediğine dair o çağda pek yaygın olduğu anlaşılan rivayetler Gök-Türklerin erken tarihini efsanelerle karıştırmaktadır. Ancak kurttan-türeme geleneğinin Asya Hunları arasında da mevcut olması ve kurt ata'nın Türkleri dar, geçilmez yollardan selamete ulaştırdığı (Bozkurt Destanı'nın aslı) rivayetinin Hunlarda görülmesi Gök-Türklerin Hunlara nispetini ortaya koymaktadır. Aşına ailesinin, yalnız bir erkek çocuk hayatta kalmak üzere, katliama uğramış olduğu rivayeti , Tsü-kü (aslında Asya Hun devletinde bir unvan) adlı Hun ailesine mensup Meng-sün tarafından kurulan Kuzey Liang Hun devletinin (yk. bk.) 439'da Tabgaçlar tarafından yıkılması hadisesine bağlamak mümkündür. Sui-shu (Çin yıllığı, 581-618)'ya göre, bu Hun devletinde idareyi elinde tutan Tsü-kü(Chü-ch'ü)'ler imha edildiği zaman A-shih-na (Aşına) kolu 500 ailelik bir kütle halinde, Kan-su bölgesinden göçerek, Juan-juanlara sığınmışlardı. Gök-Türklerin nüvesini teşkil ettiği belirtilen ve Meng-sün'ün oğlu An-çu ve sonra torunu Şu'nun öldürülmesi üzerine önce Hsi-hai'da iken sonra Altaylar'a nüfuz eden bu kütle, Chü-ch'ü (Tsü-kü)ler yolu ile de Asya Hunlarına

bağlanmaktadır ve hatta, bu kısa göç hareketini idare eden Aşına soyunun, Güney Hun tanhuları yolu ile Mo-tun'un mensup olduğu ünlü T'u-ko (Tu-ku) ailesinden gelmesi kuvvetle muhtemeldir . Kurt ata inancı dolayısıyla Gök-Türk hakanlık belgesi, altından kurt başlı sancak (tuğ) olmuştur.

Türk'lerin tarih boyunca kullandığı alfabeler:

Türkler, çeşitli yerlerde ve yerleştikleri sahalarda başka başka alfabeler kullandılar. Sesin ifadesi olan harf denen işaretler itibaridir, iğretidir, takmadır. Aynı ses ayrı alfabelerde, değişik harfler/şekiller ile yazılır. Alfabeyle, İslam dininin kabulüyle Osmanlı terbiyesinde yetişen yaşlıların hala kullandıkları şekliyle, Elifba, Ebcad de denilmiştir. Kültür tarihimize bakıldığında daha ilk yazılı abidelerimizde Türkçe yazma endişesi kendisini göstermektedir. Buna paralel olarak, edebiyatımızın menşesine doğru gidersek, saraylarda ve halk arasında Türkçe söylemek; kamlarda, bahşılarda ve ozanlarda milletin dertlerine deva olmak gerçeği vardır. Bütün bunlar, bir millete dili ile seslenmek, anlatmak, millet fertlerini en iyi şekilde yetiştirmek ve birleştirmek içindir. Şu halde her millette olduğu gibi bizde de dil ön sırada yer almıştır. Şair ve müellifler tarafından işlenen dile türlü emekler sarf edilmiştir. Alimlerimiz onunla bildiklerini açıklamışlardır. Fakat Türkçe'nin tarih içinde zaman zaman talihsizliğe uğradığı da bir gerçektir. Böyle olmasına rağmen kesintisiz devam eden Türk tarihi içinde ona arka çıkan hakanlar olmuş, Türkçe yazan şair ve müellifler mükafatlandırılmıştır.

Türk tarihi, düğümler ve bu düğümlerin açıldığı dağınıklıklarla doludur. GöktürklerUygurlar devri bu birliğin az çok bozulduğu, Türklüğün bilhassa dini açıdan dağılmaya yüz tuttuğu bir devir olarak karşımıza çıkmaktadır. Uygurlardan sonra Türklük, İslam medeniyetine dahil olmuştur. İslamiyet, Uygurlar zamanında görülen dağınıklığı gidermiş, Türklüğü kurtarmış ve milleti yeniden bir bütün haline getirmiştir. Karahanlılar'la başlayan ve Selçuklular'la yeniden tesis edilmeye çalışılan birliğin ve bütünlüğün gerçekleşmesi de İslam dini sayesinde olmuştur. Ancak, bu iki devleti birbirinden ayıran en mühim şey, birincisinin Türkçe'ye verdiği değerdir. Selçukluların bunun yanında belirtilmesi gereken hizmetlerinden biri alfabe birliği sağlamış olmalarıdır. Zaten bu büyük devlet, tarihe mal olurken İslami - Türk yazısını Türk birliğinin kurulabilmesi için en mühim unsurlardan biri olarak miras bırakmıştır. Devrinde millet, tek bir hakanın etrafındadır. Dili, dini ve alfabesi tektir ve her bakımdan bir birlik mevcuttur.

Selçuklulardan sonra her beylik, Türkçe sayesinde tutunmaya ve hükmetmeye çalıştı. Böylece anlatım ve ifadede birlik ile Türkçe'ye verilen değer önde geldi. Dil düşüncesinin yanında alfabe de birlik sağlandı ve her beylik İslami-Türk yazısını kullandı. O devirde bütün Türk illerinde durum aynı idi. Beylerin sınırları olsa bile yazı birliği bütün Türklüğü birleştiriyordu. Bu, doğu ve batı Türklüğü için de söz konusu idi.

Bugün Türk dünyası dil ve din birliğine sahiptir. Fakat alfabe birliği kaybetmiştir. Bu birlik, Rusya'daki Türkler arasında bile mevcut değildir. Ancak onlar da görülen çözülme üzerine yazıda birlik tarafına yönelmişlerdir.

Göktürk (Orhun) alfabesi:

Metinleri Orta Asya'daki Orhun Nehri kıyısında bulunduğu için Göktürk veya Orhun ismi ile anılır. Orhun'da yerleşen Türkler tarafından kullanıldığı için de Türük, Türk Alfabesi denir. Türklere mahsustur ve Esik Kurgan yazısına benzer. Hunlar, Göktürkler ve sathi olarak da Asya ve Avrupa'ya yayılan Türk kavimleri, kullanmıştır. Bu alfabe resmin göze hitap ettiği ve ses haline geldiği açıkça görülür. Göktürk alfabesi otuz sekiz harften meydana gelir. Dördü sesli olup, sekiz sesi karşılar, gerisi sessizdir. Ayrıca ok, ko, uk, ku, ök, kü, nç, nd, gibi heceler ayrı harflerle gösterilmiştir. Sesli harfleri, sessizler okutur. Sağdan sola doğru yazılır. Tonyukuk, Kültigin ve Bilge Kağan hatırasına yazılıp, dikilen Orhun Abideleri bu alfabenin şaheser numunesidir. Bunlar ayrıca Türkçe'nin bilinen ilk yazılı metinleridir.

Uygur alfabesi:

Göktürklerden sonra Türkistan'da devlet kuran Uygurlardan adını alır. Uygurlar ve Türkistan'daki Türkler kullandı. On sekiz işaretten meydana gelir. Dördü sesli, gerisi sessizdir. Harfler umumiyetle birbirine bitişiktir, çok defa başta, ortada ve sonda olmak üzere üç şekli vardır. Sağdan, sola doğru yazılır. Sekizinci asırdan, on ikinci asra kadar yaygın, on beşinci asra kadar mevzii bir şekilde görülür. Bu yazının kâtiplerine, bakşı, bakşıgeri veya serbahşı adları da verilmiştir.

Arap-İslam alfabesi: Türklerin topluca İslamiyet'i kabulünden, yani 10. asırdan sonra geniş bir sahada bütün Türk-İslam devletleri tarafından kullanıldı. Arap Alfabesi yirmi sekiz harf olmasına rağmen Türklerin kullandığı İslam harfleri otuz bir ile otuz altı harften meydana gelir. Sağdan sola doğru yazılan bu alfabe, bütün Türklüğü kucaklamış ve Türkçe'nin çeşitli lehçelerinde, pek çok kitap, kitabe yazılmıştır. Muazzam ve kesintisiz abidevi eserler bu alfabe ile verildi. Türkiye, İslam alemi ve dünyanın her yerindeki kütüphane ve kitapseverlerin kitaplıklarında İslam harfleriyle yazılmış milyonlarca Türkçe eser mevcuttur. Dünyanın en büyük ve muazzam arşivi, Türk - İslam alfabesiyle yazılan Türkçe evraklarla doludur.

Kiril alfabesi:

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği hudutları içinde yaşayan Türkler tarafından kullanılmaktadır. Kiril Alfabesi, ihtiyari olmayıp, Rus ve komünist emperyalizmin zoraki tatbikidir. Komünist idare, Türklere tek bir alfabe kullandırmayıp, milli birliği bozmak için on sekiz Türk boyuna değişik işaretli alfabe kullandırmıştır. Sunî bir Slav alfabesidir. Otuz sekiz harftir. On biri sesli, gerisi sessizdir. Soldan sağa doğru yazılır. Kullanma alanı, Rusya'daki Türkler içindir.

Latin alfabesi: Bu alfabe, 1925 yılında ilk defa Azeri Türklüğü tarafından kullanılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra; 1928'de Türkiye'de kullanılmaya başlandı. Günümüzde, Türkiye ve Avrupa Türkleri kullanır. Latin asıllı yirmi dokuz harften meydana gelir. Sekizi sesli, gerisi sessizdir. Türkler; Orhun-Türk, Uygur-Sogd, Arap-İslam, Kiril-Slav ve Latin alfabelerinden başka Sogd, Mani, Brahmi, Süryani, Rum, Slav vs. gibi alfabeleri de kısmen kullanmışlardır.

Göktürkçe Sözlük

ABA: Saygıdeğer, saygıya layık kişi. Bazı Türk boylarında "ana", "abla" , bazılarında ise baba anlamında da kullanılmaktadır.

ABADAN: 1- Cömert, verici 2- Bağışlayıcı, gönül yapıcı

ABAK: Temiz, iffetli, namuslu kişi

ABAKA: Yakın akraba, amca çocuğu

ABAKAN: Alicenap

ABAKAY: 1- Yakın akraba, yeğen, amca çocuğu 2- Sibirya'da saygın ve sözü geçen hanımlara verilen bir unvan

ABALA: Ablâ

ABAR: (Avar): 1- Gösteriş, heybetlilik 2- Baş eğmez, dirençli

ABAŞ: Hanım yürüyüşü (Küçük narin adım)

ABAY: 1- Aydınlık, aydınlık verici 2- Hayret uyandıran, hayret verici

ABAKIYMIŞ: Gönül kırıcı, can yakıcı

ABÇAR-(Avşar): 1- İşin ehli kişi, iş bitirici 2- Uyumlu, itaatkar

ABI: 1- Can, ruh 2- Soyluluk

ABIÇ: Gönüllü

ABIDAN: İçli, gönül insanı

ABIK: İçli, gönüllü

ABIKAN: Mec.Soylu

ABIL: Gönüllü, İstekli

ABINAK: Sakinleşmiş gönül rahatlığı içinde olan
ABINÇ(Avunç): Avunç, teselli
ABIŞ(Apış): Bacağın diz kapağından yukarısı
ABIŞKA : İçten, içtenlikle çalışan
ABİZ: Ruhsal, ruhlarla ilgili
ABİKE: Alicenap, yüksek gönüllü
ABİN: Mutlu, memnun, hoşnut
ACAR: 1-Gayretli,Hareketli 2- Gözü pek, yırtıcı
ACLAN: Açık,Açılan
ACU-(Acı,Açığ): 1- Açık 2-Keskin, sert 3- Açı,aralık
ACUN: Dünya, yeryüzü
ACUNAL: birl. Acun/AI (Almak'tan)
ACUNAY: birl. Acun/Ay/Mec."Dünya güzeli"
ACUNLUK: Dünya malı,dünyalık
ACUNSUZ: Dünya malında gözü olmayan
AÇA: 1- Toplum içinde saygınlığı olan kişi 2-Analık derecesinde saygıya layık hanım
AÇAN: Açma eylemi içinde olan (Çiçek gibi)
AÇIĞ: 1-Açık,dürüst 2- Bahşiş bey yada hanların verdiği bahşiş
AÇIK: (Açığ) Büyük kardeş
AÇIL: Açık, açılmış
AÇUK: (Açık) İyi huylu,mülayim
ADAK: 1-Söz,nişan 2-Bağış,sungu
ADAL: Sadık, güvenilir
ADALAN: Ünlü, şöhretli
ADALDI: Ünlü
ADALIR: Ünlü
ADALMIŞ: Ünlü
ADAN: Uygunluk, liyakat
ADANIR: Ünlü
ADANMIŞ: Adaklı,adak olmuş
ADAR: Adama eyleminde bulunan
ADAY: Memnunluk,hoşnutluk
ABDAN: Ünlü
ADBERİLGİN: Adına layık ve ününü hak etmiş kişi
ADIKTI: Ünlü
ADIN: Ünlü,adı anılan
ADINÇIĞ: 1-Seçkin,mümtaz 2- Olağanüstü, fevkalade, bambaşka
ADIÖTE: birl. Adı/Öte Mec. Temiz bir üne sahip
ADIVAR: Ünlü,tanınmış
ADİYAKŞI: birl. Adı/Yakşı(Adı güzel)
ADİYAMAN: birl. Adı/Yaman Mec. Ürkütücü bir üne sahip kişi
ADIYEKE: birl. Adı/Yeke(yeğ) Mec. Saygıyla anılan kişi, adı yeğlenen kişi
ADKIR: Aygır,erkek at
ADMIŞ: Ün almış, tanınmış
ADSAY: birl. Ad/Say Mec. Adına saygı duyulan kişi
ADSIZ: 1- Fakir,kimsesiz
AFŞAR (Abçar)
AFŞIN: Apçın,(Opçın) Zırh,demir örgülü savaş giysisi
AFTABA: Su ibriği
AGA (Ağa,Aka): 1-Saygıdeğer, ulu kişi 2- Cömert,koruyucu 3-Büyük erkek kardeş,ağabey

AGOLA: Yönetici,amir
AGUN: Tatmin,avuntu
AGUNMUŞ: Avunmuş,sakin
AĞAÇA: Akça, beyazca, alımlı
AĞALAK: Oğlak
AĞALBAY: Muhterem,saygıdeğer
AĞAN: 1-Yüksek,yukarıda,yukarılara çıkan 2- Geceleri gökten hızla geçen, ışıklı nokta
AĞAR: 1- Ağır başlı, oturaklı 2- Gönül ferahlığı 3- Göğe yükseliş
AĞARTMIŞ: 1- Namuslu,dürüst 2- Alçak gönüllü, mütevazı
AĞAT (Akat): Namuslu, gönüllü, iffetli
AĞAYA: Makul,geçerli,uygun
AĞDUK: Kutsal,muhterem
AĞICI: Ağcı, Akçı, Akıcı, Hazinedar, Hazine sorumlusu
AĞIÇ: Varlık, hazine,servet
AĞILGAT: 1-Saygıdeğer 2- Yıldız,gezegen
AĞIM: Yükseliş
AĞIR: 1- Ağırbaşlı,olgun 2- Ünlü,saygın
AĞIRBAŞ: birl. Ağır/baş, olgun, alçak gönüllü
AĞIŞ: (Ağıcı) Hazine, servet
AĞIT: Mersiye,ölüm Türküsü,göğe yükselen feryat
AĞLAMIŞ: Çileli,çile çeken
AĞMIK: 1- Ünlü,tanınmış 2- Yüksek rütbeli
AĞRAK: Yükselen,ilerleyen
AĞRITMIŞ: Mec. Acı kuvvete sahip kişi
AĞUL: 1- Ay'ın halesi 2- Oba, köy
AĞUTUR: Yükselten,yukarı çıkaran
AĞZUKARA: birl. Ağzı/Kara. Mec. Sert konuşan, acımasız ve hükmedici konuşan kişi
AK: 1- Beyaz 2- Doğuş, doğum 3- Yükseliş 4-Parlaklık 5-Devinim,hareketlilik 6-Mec.Namusluluk,iffet ve güvenirliliğin sembolü
AKA: Büyük,ulu kişi,saygıdeğer kişi
AKABA: Yokuş,meyil
AKAÇ: Akıcı
AKALIN: bir. Ak/Alın mec. Dürüst,namuslu
AKAN: 1- Akıcı 2- Yükselen
AKARCA: Dere,ırmak
AKAR: Dere,akarsu
AKARSU: Dere,ırmak
AKAŞ: birl. Ak/Aş mec.Helal rızık
AKAY: birl. Ak/Ay 1- Ayın en güzel anı 2- Yenisey Türklerinde "hanımefendi" anlamında kullanılır.
AKBAŞ: birl. Ak/Baş mec. Dürüst,namuslu
AKBEL: Dürüst,sözüne güvenilir kişi
AKBERGÜ: birl. Ak/Vergi fitrat,huy mec.iyi huylu
AKÇA: 1-Beyaza kaçan 2-İpekli dokuma 3-Para,maliye,hazine
AKÇALAR: birl.Ak/çalar mec.Ak tenli hanım
AKÇALI: Zengin,mal sahibi
AKÇALMAZ: birl. Ak/Çalmaz mec.Yanık tenli hanım
AKÇIL: 1-Ak tenli, akça yüzlü 2- Ağarmış, aklaşmış
AKÇIN: Sözüne güvenilen,sağlam kişilikli
AKÇORA: birl. Ak/Çura 1- Şamanist gelenekte iyi ruh ve iyilik perisi
AKEL: birl. Ak/El mec.Dürüst,namuslu

AKGÜN: birl. Ak/Gün mec. Gelecek,istikbal
AKHAN: birl. Ak/Han Şamanist gelenekte “İyiliğin Kutsal Ruhı”
AKI: Eli açık,cömert,zengin gönüllü
AKIM: 1-Yönelim,yükseliş 2- Akmaktan, akıcı,yayılcı
AKIN: 1-Saldırı,hücum 2-Kazak ve Kırgızlarda, ozan ve müzisyenlere verilen ad
AKINAY: birl. Akın/Ay Türkistan’da hanım ozanlara verilen ad
AKINCI: 1- Akın eden,saldıran 2- Osmanlılar dönemindeki, öncü birliklere ve bu birliklere dahil olan kişilere verilen unvan
AKIŞ: 1-Yükseliş 2-Akmaktan akış 3-Servet,hazine
AKKARA: birl. Ak/Kara mec.Zıtların bütünlüğü
AKMAN: birl. 1-Temiz,iffetli 2-Apak,bembeyaz
AKOBA: birl. Ak/Oba mec.soylu
AKSAK: 1-Aksayan,seken 2-Yükselen,çıkan
AKSOY: birl. Ak/Soy mec.Soylu
AKŞAMAN: birl. Ak/Şaman Şamanist gelenekte,iyi ruhlarla ilgilenen ve ilişkiye giren kam
AKŞİT: Yürekli,gözükara
AKTAN: birl. Ak/Tan seher vakti,şafak
AKUZ: birl. Ak/Uz (Uzman,usta)
AKÜN: birl. Ak/Ün mec.Temiz,şöhretli
AKYOL: birl. Ak/Yol mec.Dürüst,namuslu
AKYÖN: birl. Ak/Yön mec.Dürüst,namuslu
AKYÜZ: birl. Ak/yüz mec.Dürüst
AL: 1-Bayrak kumaşı 2-Kızarmış,kızarıklık 3-El,kolun bilekten aşağı kısmı 4- Ala,alaca 5-Almaktan al
ALA: Karışık renkli,benekli
ALABAN (Alban)Timsah
ALACA: Karışık renkli
ALAÇUK: Kulübe,baraka,Altay Türklerinde,oda,(Çadırın iç bölümü)
ALAGAN: (Algan)Fatih
ALAGAŞ: Ender rastlanan,nadir
ALAGÜN: birl. Ala/Gün Gün ortası
ALAK: Yok edici,öldürücü,alıcı,avlayıcı
ALAN: 1-Işık,nur 2-Orman içindeki açık ve düzlük bölge 3- algan
ALANÇA: Bahçelerdeki ağaç aralarında bulunan çimenlik bölge
ALANGUVA: birl. Ala/Geyik
Cengiz Kaan’ın onuncu göbekten büyük anası 2- Ergenekon destanında adı geçen Uldız Han’ın kızı
3-Türk mitolojisinde yer alan ünlü kadın ki, efsaneye göre, bir nevi Türklerin ”Meryem Ana” sı gibidir.
ALAR: Yalancı karanlık(Gündüz vaktinde)
ALAS (Alaz) Şamanist gelenekte “Ateşteki Kutlu Ruh”
ALASAYVAN: Şafak vakti,Güneşin doğuşu
ALASI: Erek,amaç,sahip olunması istenen nesne
ALATAŞ: birl. Ala/Taş Köz,ateş parçası
ALAYUNT: birl. Ala/Yunt Altay Türklerinde “kısırak” anlamında kullanılmaktadır.
ALBA: Yükümlülük,hizmet yükümlülüğü
ALBAGA: Hasılat,savaş yada av ganimeti
ALBAN: Haraç,ganimet
ALBATU: Bürokrat, hizmetle yükümlü kişi
ALBENİ: Çekim,cazibe,sempati
ALCU (Alçu)Alıcı,avcı
ALÇİÇEK: birl. Al/Çiçek (Gül’ün Türkçe karşılığı)
ALÇİN: Kızıl renkli bir çalı kuşu

ALÇU (Alcu)1-Algan,Fatih,2-Alcı,Avcı
ALDI: 1-Öncü,öndeki,selef 2-Algan,Fatih
ALDUR: Ok atışı,oklayış
ALEV (Yalav...Yal kökünden)Ateşten çıkan ışık
ALGAN: Fatih,Fetheden
ALGAZIN: Yabani vahşi hayvan
ALGI: 1-Fetih,Almaktan... alım 2- Fehim,algılama
ALGIN: 1- Serap 2-Yüksek yer 3- Bitiricilik,bitiriş
ALGIŞ (Alkış): Dua,yakarış,niyaz
ALGU: 1-Tüm,hepsi 2-Toplum,topluluk 3-Silah 4-Alıcı,avcı
ALGUR: Sakin,kendi halinde,kendinden emin
ALGÜN: birl. Al/Gün”...Kazak ve Kırgızlarda,doğum sırasında yaşanan dikkat çekici,unutulmaz günleri mecz eder.
ALICI: Alcu,Avcı
ALIK: Alınan,Kırgın
ALIM: 1-Çekim,Cazibe 2-Vergi,Haraç
ALIMGA: Yazıcı,(Han ve Kaanların buyruk ve fermanlarını yazan görevli kişi)
ALIMLI: Çekici,Cazibeli
ALINAK: birl. Alın/Ak mec.dürüst,namuslu
ALINCAHAN (Alınçak Han) Oğuzname’ye göre,Türk’ün oğullarından
ALINÇAK: 1-Çekici,cazip 2- Alınan,nazik
ALINGAN: Alınan,incinen,güçenen
ALK: Bitirmek,yok etmek,sona erdirmek,bitiricilik
ALKA: 1-Bitirici,yok edici 2-İleri,ilerici
ALKABÖLÜK: birl. Alka/Bölük..Vurucu Tim
ALKAN: Alkan,Fatih
ALKAR: Bitirici,yok edici
ALKAŞ: Bitirici,yok edici
ALKI: Pervasız,vurdumduymaz
ALKIM: 1-Gökkuşağı 2-Gerdan
ALKIR: Tamamlayıcı,bitirici
ALKIŞ: Algış,dua,övme,yüceltme
ALMA: Elma
ALMAKAY: Elma yanaklı
ALMALUK: 1-Alınması gerekli olan 2-Elma bahçesi
ALMAS: Almaz,nazlı
ALMILA: Elma
ALMIŞ: Algan,Fatih
ALP: Bu sözcük birçok erdemi içinde barındırır. Bilgelik, yiğitlik, fedakarlık, kahramanlık, gözükaralık, toplumculuk, vb. ile birlikte tüm bunlar arasındaki uyumu da içerir.
ALPAGU: Düşmanına tek başına saldıran kişi
ALPAGUT: 1-Alplik gösteren kişi 2-Kurt soyundan 3- Seçkin ve saygın kişi
ALPEREN: birl.Alp/Eren (Gazi, Derviş) Toplumun sayıp sevdiği, örnek aldığı savaşçı kişilerin genel adı
ALPMAN: Alp gibi Alpçe yaşayan
ALTAÇU (Altaç): Aldatıcı taktik sahibi
ALTAMIŞ: Aldatıcı,hileci
ALTAN: 1-Altın 2-Güneşin doğuş anı,Şafak
ALTANURUG: (Altın Uruk) Cengiz Kagan ve oğullarının soyuna verilen unvanlardan
ALTAY: 1-Al/Ala/Tay 2-Altın 3-Ormanlarla kaplı yüksek dağ
ALTINDAĞ: birl. Altın/Dağ/Altay dağlarının,diğer adı.

ALTU (Aldu): 1-İlk,Birinci 2-Algan,Fatih
ALTUN: Altın
ALTUNSABAK: birl. Altun/Sabak(sopa,değnek)
ALUÇ: 1-Alıcı(Alçu) 2-Kayın cinsi bir ağaç
ALUNGAN: Alingan,nazlı
ALUNUR: Nazlı
ALYU: (Algu)
T..Çağatay Han'ın torunu
AMAÇ: (Umaç)Gaye, hedef, beklenti
AMAN: (YAMAN) Sertlik
AMGAK: Emek/Zahmet
ANAÇ: 1-Anacık 2-Analık duygusu çok gelişmiş 3-Anaya çeken 4-Doğurgan, üretken
ANAGAY: Anaya çekmiş, anaya benzer
ANASIOĞLU: birl. Anası(nın)Oğlu (Babası erken ölmüş ve özellikle anası tarafından bin bir güçlüklerle yetiştirilip büyütölmüş, yetim çocuklar için kullanılmış olduğu anlaşılan Türk adlarından)
ANAT: 1-Anı,Anılan 2- Yakın,hısım
ANAZ: Yeğrek, evla, eftal
AND (ANT) 1-Yemin,söz 2- Yakın akraba
ANDA: Birlikte ant içmiş(kan kardeşi) (Anda'lık Türklerin en eski geleneklerinden biridir. Andalar birbirlerini kardeşlerinden daha ileride korur, sayar ve kayırmaya çalışırlar.)
ANDAÇ: Hatıra, anı olsun diye verilip,alınan hediye
ANDARIMAN: Anılara değeri veren ve saygı gösteren kişi
ANDIR: Anısı ola hatıra
ANGAY: Anılarına bağı olan kişi
ANGI: 1-Anı,hatıra,2-Yetki, yeterlilik
ANGIM: Mamur, hakim
ANGIN: Ünlü, anılan, adı duyulan
ANGIŞ: Ünlü, meşhur
ANGIT: Yaban ördeğı
ANIK: 1-Anlayış, yetenek, fehim 2- Hafıza, bellek 3- Hazır, mevcutlu
ANLI: 1-Sakin, ağırbaşlı 2- Bellek, hafıza
ANIT: Anı olsun diye yapılan yapı
ANITGAN: Anıt yapan
ANLI: Ünlü, tanınan
ANNAK: Yadigar, hatıra
ANT: And, Yemin
ANTLIĞ: And içmiş, Yeminli
ANUÇUR: Övölmüş, övölmeye layık
ANUK: Yadigar, hatıra
ANUŞ: Anış, anma eylemi, anı
APA: Ulu, büyük, saygıyı ve hürmeti hak etmiş kişi (Bazı Türk bölgelerinde "baba" anlamına da kullanılmaktadır.
APAĞ: Apak, temiz
APAK: Temiz, namuslu,iffetli
APATEG: (Apatek)birl. Apa/Tegtek(gibi,benzer)
ARA: Orta yer, ortalık, boşluk, orta
ARAL: 1-Ada 2- Aralık,orta, ortalık
ARAS: 1- At kılı 2- Kalın yün 3- Talih,baht
ARASLAN: Arslan (Çuvaşlarca söylenişi)
ARAT: Cesaret, yüreklilik

ARBIŞ: Büyü,efsun
ARBUZ: Büyü, sihir
ARCA: 1-Arıca, saf, temiz 2- Çam ağacı, çamdan yapılmış kutu
ARDA: 1-Uzun değnek 2- Artçı, halife, ardı sıra giden
ARDALI: (Ardalu) Yönetici, amir
ARDIÇ: 1- Halife, artçı 2- Bir ağaç türü
ARGA: Zeki, akıllı
ARGAN : (Arkan) Kement, kement bağı
ARGATU: Yaban koyunu
ARGIÇ: 1- Kır, mera 2- Gurur
ARGIN: 1-Yavaş, sakın 2- Gelecek yıl
ARGUN: Pars cinsinden avcı bir hayvan
ARGUŞ: (Arkuş)1- Edepli, terbiyeli 2- Haberci, haber veren
ARGÜDEN: birl. Ar/Güden, Arlı, edepli
ARI: (Arık) 1- Saf, arı, arınmış 2- Irmak, dere
ARICA: Soylu, temiz, iyi huylu
ARIÇ: Barış, sulh
ARIĞ (Arı, Arık)
ARIK: 1- Arı, arınmış, temiz 2- Narin, ince yapılı
ARIL: Arınmış, temiz, pak
ARIN: Saf, arınmış
ARINÇ: 1-Barış, kurtuluş 2- Temizlik, saflık, günahsızlık
ARINIK: Saf, şeffaf, billur
ARINMIŞ: Temiz, gönüllü
ARKIN: 1-Arğın, yavaş, sakın 2- Halef, ardıç
ARKIŞ: 1-Ulak, haberci 2- Kervan, kafile
ARKUN: Halef, geriden gelen, takipçi
ARKUY: Siper, mevzi
ARKUZ: (Arguz) Edepli, iyi huylu
ARLAĞ: Arlı, edepli
ARLAT: Biricik oğul, anaların en çok üstüne düştükleri oğul
ARMAGUN: Armağan, hediye
ARMAĞAN (Yarmagun-Yarmagan)- Hediye
ARMAN: 1- Onurlu, arlı, edepli 2- Dilek, istek 3- Hayal, fantezi
ARPA: 1- Büyü, tılsım, Şamanist gelenekte, Kamların okuduğu dua 2- Tahıl
ARPAD (Arpa)
ARSİN: (Ersin) Kurtuluş, istiklal
ARSALAN: Arslan
ARSLAN: Yırtıcı hayvan Mec. Cesaret, atılganlık ve gözü pekliği sembolize eder.
ARSLANBALA: birl. Arslan/Bala..Arslan yavrusu
ARSLANCIK: Küçük arslan..Arslan yavrusu
ARSLANÇA: Arslan gibi, arslan özelliklerine sahip
ARSU: birl. Ar/Su mec. Namuslu, dürüst
ARSUN: 1- Efendi, ağırbaşlı 2- Rahata ermiş, huzurlu
ARTAGAN: Bereket, artuk, fazlalık, bolluk
ARTAM (Erdem)
ARTIM: Bereket, bolluk
ARTUÇ: Mızrak, mızrak ucu
ARTUK: Fazlalık, üstünlük, bereket mec. Varlık, zenginlik
ARTUKDOĞAN: birl. Artuk/Doğan

Kırgızlarda, olağanüstü vasıflara sahip kişilere verilen bir unvan

ARTUN: Vakarlı, ölçülü

ARTUR: Cazibeli, çekici, işveli, fettan

ARTURU: 1- Ekstrem, uç noktalarda 2- Bereket, bolluk

ARTUT: Armağan, hediye

ARVIŞ: Sihir, büyü, tılsım

ARZİK: Fanatik, bağınaz, sofu

ASAN: 1- Sağlıklı, zinde 2- Asma eyleminde olan

ASENA: Efsanevi dişi kurtun adı. Yakın, Yakınlık duyulan

ASIGLI: Faydalı, Gerekli

ASIĞ (Ası, Asık) 1- Fayda, Çıkar 2- Kar, temettü

ASPAR (Asbar) Faydalı, işe yarayan

ASRAK: Himaye, Koruma

AŞAN: Aşmak'dan ...mec. Azimli, engel tanımaz

AŞIT: 1- Aşılacak, aşılması gerekli olan 2- İşitmekten...İşit, kulak ver

AŞKAR: 1- Savaş atı 2- Kuyruk ve yelesi kara, vücudu kula renginde olan at

AŞKIN: 1- Aşmış, üstün, faik, akranlarından ileride olan 2- Melodi, nağme

AŞUK: 1- Aşık, aşmış, geçmiş 2- Tolga

AŞULA: Yılmaz irade sahibi

AŞUR: Aşırmaktan... mec. Yılmaz, gayretli

ATA: 1- Ulu, saygıdeğer kişi 2- Baba, dede, ced 3- Adın ve soyun bağlı olduğu kök

ATABAY: birl. Ata/Bay lala, beybaba. Han, Kağan ve padişah çocuklarını eğitip yetiştiren kişilere verilen bir unvan

ATAÇ: 1- Atasına bağlı, Atasının yolunda 2- Atadan intikal eden 3- Büyüklük gösteren çocuk

ATADAN: Miras, manevi miras

ATAERİ: birl. Ata/Eri mec. Atalarına ve geçmişine saygılı

ATAGÜÇ: birl. Ata/Güç mec. Gücünü atalarından almış

ATAĞ: (Atak) 1- Ün, nam, şöhret 2- Atılgan 3- Dağ yolu 4- Çağlayan 5- Bir şahin türü

ATAHAN: birl. Ata/Han mec. Devletin ilk kurucu büyüğü, devlete ad veren kişi

ATALA: Tanınmış, ünlü ve zengin

ATALAN: Ünlü, Meşhur

ATALAY: Ad almış, ün almış, meşhur kişi (Atıla'nın asıl adının bu ve bundan bozulup çevrilmiş hali olduğunu söyleyen bazı tarihçilerimiz de var.)

ATALIK: Miras

ATALMIŞ: Ünlü, meşhur

ATAMAN: Ulu, Saygıdeğer kişi

Bir kısım tarihçilere göre, Osmanlının, kurucusu olan Osman bey'in asıl adı budur. Bir kısmı

Atman, bir kısmı Otman der.

ATASAGUN: birl. Ata/Sagun Hekimlerin en ulusu başhekim Şamanist gelenekte de aynı ad, en iyi kamlar için kullanılmaktadır.

ATAY: 1- Ünlü, tanınmış 2- Akın, hücum

ATIGAY: Ünlü, tanınmış

ATIĞ: Adı sanı belli, ününü arttırmış kişi

ATIL: Ünlü, meşhur

ATILGAN: Atak, gözüpek, cesur

ATILMIŞ: Atılgan, gözüpek

ATIŞ: Ünlü, meşhur

ATILAY: Türk tarihinin en önemli kişilerinden, Batı Hun imparatoru, Bu kişinin adı üzerinde tarihçi ve dilciler pek de anlaşılamamışlardır. Benim görüşüm de göç sırasında İtil ırmağı kıyısında doğmuş olmasından dolayı "İtil/Ay" dır. Ancak bununla birlikte bu kişi için bazı adlar söylenmekte

(Atıla,Atilla,Atılay,Atılay,Atalay,Atlıhan vb.) Anlamlar:1- Atacık,babacık 2- İtil ırmağı kenarında doğduğundan ve Türklerdeki eski bir gelenekten dolayı "İtil" çocuğu anlamında verilen İtilay'ın zamanla Atılay'a dönüşümü 3- Atlı/Ay 4- Atlı/Han 5- Macar dilinde çelik anlamına gelen "Atzel" den ATLIĞ: Ünlü,zengin

ATMACA: Yırtıcı bir avcı kuş

ATMAN: Ünlü, saygın

ATMIŞ: Atma eyleminde bulunmuş (ok,kargı vb.)

ATSAK: Ünlü, adı duyulan

ATUK: Bolluk, bereket

AVAR (Abar) 1- Heybet, büyüklük(Abartı) 2- Dirençlilik, dayanıklılık

AVAZ: Nara, yüksek perdeli ses, çığlık

AVCI: Av yapan, avlayan

AVCIL: Avlayıcı, av işinin uzmanı

AVGAN: Avuntu

AVINÇ: Avuntu, teselli

AVINÇA: Avunç

AVINGU: Avunç,teselli

AVLAK: Av yeri, av olanı

AVKAR: Bozkır bildircini

AVUNÇ: Teselli, avuntu

AVUÇU: Avunç

AVUNDUK: Avuntu, teselli

AVUTMUŞ: Teselli eden

AY: Dünyamızın uydusu olan gezegen. Ancak Türk kültüründe bu ad güzellik, temizlik, ahlaklılık vb. değerleri de içeren birçok öğeyi içinde barındıran bir sembol ve mecaz olarak kullanılmıştır. Çok önceleri erkeklerde kullanılmasına karşın, zamanla kız çocuklarına ad olarak verilmiş, gerek başta, gerekse de son da, birleşik ad olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte bazen geçmiş örneklerde de görüleceği gibi hem erkeklerde hem de kızlarda kullanılmıştır. Ancak yine de ağırlık kız adlarındadır.Ve kız adlarında önemli bir konumdadır.

AYAĞ (Ayak) 1-Uğur, şeref, şan 2- Devinim, hareket (ayaklanma sözü) buradan gelir.

AYANA: birl. Ay/Ana Altay Türklerinin eski kutsal kadın ruhlar dan

AYAS: Ay ışığı, mehtap, gece aydınlığı

Altay, Tuva, Çuvaş Türklerinde Tanrı sıfatı olarak kullanılan bir ad

AYATA: birl. Ay/Ata Şamanist gelenekte, göğün altıncı katına bakan Tanrı

AYAZ: 1- Ay ışığı 2- saf, berrak hava 3- Kuru soğuk

AYBAKIM: birl. Ay/Bakım, bakmaktan, bakış

AYBAN: birl. Ay/Ban mec. Debdebe, şaşa

AYBANDI: birl. Ay/Bandı (Banmak)

AYBAR: 1-Ay gibi parlak 2- Heybet,heybetlilik

AYBI: İmdat, medet

AYBIN: Onur,şeref

AYÇIL: Ay ışığı, ay pırıltısı

AYDA: 1- Ay'a eş değer güzellikte 2- Dere kenarlarında yetişen hoş kokulu bir çiçek

AYDABOLDI: birl. Ayda/Oldu mec. Ay parçası

AYDAN: Ay parçası

AYDAR: (Aydar Han) saç perçemi, kakül

AYDIN: 1- Aydınlık, ışık yoğunluğu 2- Açık, aşikar 3- Entelektüel , münevver

AYGAN: İçten, samimi, yaren

AYGAY: Nara, bağırıcı

AYGIN: Sınırsız, uçsuz, geniş

AYGIR: Erkek at
AYGIRAG : 1-Dağ keçisi 2- Bir geyik türü
AYGUÇI: Yönetici, devlet görevlisi, danışman, yarıcı
AYIM: Çekicilik, sempati
AYIMÇA: Ay parçası
AYINTAP: Mehtap, ay ışığı
AYIR: Değişik, farklı, başka, fark
AYIRBAŞ: birl. Ayır/Baş..Değişim, mübadele
AYIRT: Fark, farklılık, ayırım
AYITGU: Temyiz
AYISIG: birl. Ay/Isig..Ay ısısı, sıcaklığı
AYIT: Söylemek, anlatmak
AYITMIŞ: Söyleyen, bildiren, uyaran
AYKAÇ: Konuşkan, Konuşmacı, Hatip
AYKIN: Geniş, ferah, aydınlık
AYKOYUN: birl. Ay/Koyun
Yakut destanlarında adı geçen, eski dönem gücü simgeleyen kutsal ruh
AYLA: 1-Ayın çevresindeki ışık halesi 2- Devir, dönüşüm
AYLU (Aylı): Aydan
AYMA: Duyarsız, başıboş vurdum duymaz
AYMAN: Aya eş değerde
AYMAZ: Vurdumduymaz, başına buyruk
AYRAL: Kuraldışı, istisna
AYRI: Başka, değişik, farklı
AYRIÇ: Bölüşüm, taksimat
AYRIKÇA (Ayıkşa): Derviş, mecnun
AYRUK: 1- Farklı, değişik 2- Varlıklı, zengin
AYSELİĞ (Aysiliğ) birl. Ay/Silig, dürüst, namuslu
AYTAK: Konuşmacı, hatip
AYTAR: Haberci, muhbir
AYTEK: Konuşmacı, hatip
AYTIN: Aydın, aydınlık
AYTIŞ: Nutuk, anlatım, hitabet
AYTIŞAN: Hatip, konuşmacı
AYTUK: Hatip, konuşmacı
AYUK: Söz söylenebilen ve sözün değer gördüğü yer
AYUR: Konu, bahis, bahse konu olan
AYÜN: birl. Ay/Ün Karahanlılar ve Uygurlar döneminde, han ve kağanların analarına verilen bir unvan
AYZIT: Şamanist gelenekte “ Ayda ki Kutsal Kadın Ruh”
AZBOY: Heyecan
AZGIN: Zapt edilmesi zor, sınırı aşmış, tahrik olmuş
AZLAĞ. Nadir, az rastlanır.
AZRAK: Nadir, az rastlanır.
AZUK: (Azuka, Azık): Geçimlik, yiyecek
BABAT:Cins, Tür
BABRAK: Hızlı, çevik, atletik
BABÜR: Kaplan cinsi, yırtıcı bir hayvan
BACI: Kız kardeş
BAÇAK: Bir çeşit zırh (Dize geçirilen bir zırh)
BAÇMAN: Başlık, Tolga

BADAN: Batan (Batmaktan...Güneşin batışı)
BADUR: Batur, bagatur, kahraman
BADURUK: (Badruk) 1- Sadık, güvenilir 2- Batur, kahraman
BAGA: 1- Alt, küçük, küçük rütbeli yönetici 2- Boğa
BAGATUR: Kahraman, Batur, Bahadır
BAGAY: Afacan, yaramaz, ele avuca sığmaz
BAGRI: Kararlılık, azim
BAĞAM: Destek,arka, kuvvet
BAĞAN: Anıt, abide
BAĞATUR: Bagatur, batur, bahadır, kahraman
BAĞDAŞUK: Uyumlu, ahenkli, uzlaşmacı
BAĞDU: Işık, şua, ışın
BAĞI: Büyü, efsun, bağlılık
BAĞIM: Bağlı, bağlılık
BAĞIMSIZ: Bağlı olmayan, özgür
BAĞIR: 1- Sine, göğüs, kucak 2- Kalp, gönül
BAĞIRLAK: İri bir kırlangıç türü
BAĞIŞ: 1- Veriş, ikram 2- Af, af ediş,3- Nezaret
BAĞLAN: 1- Demet, deste 2- Bağlılık 3- Kızıl renkli bir su kuşu
BAĞRI: Kararlı, azimli
BAĞŞI: (Baksı) Kam, doktor
BAHADIR: Bagatur, Batur, kahraman
BAHŞİ: Baksı, doktor, bilgin, büyücü, hoca
BAKAÇ: Bakıcı, bakan, nazır
BAKAN (Bağan): 1- Anıt, abide 2- Bağlayıcı, birleştirici 3- Haşarı, afacan
BAKAY: Haşarı, ele avuca sığmayan
BAKIM: Bakma eylemi, nazar, bakış
BAKIR: Bakır madeni
BAKIRSOKUM:birl. Bakır/Sokum (Kuzey Türklerinde, Merih yıldızı anlamına kullanılmaktadır.)
BAKIŞ:1- Bakış, nazar 2- İkrâm 3- af
BAKSI (Bakşı): Bahşı,doktor, bilgin, büyücü
BAKTI: Bakan, nazır
BAKUUY: Ulu, saygıdeğer kişi, tecrübeli, bilge kişi
BAL: 1- Yapışkan sıvı 2- Arı balı 3- Çamur, balçık
BALA: Yavru, çocuk
BALABAN (Balıban): 1-Bala bandırılmış 2- İri başlı bir doğan türü
Ayrıca mecaz olarak “ mahzun ve baygın bakış” anlamını içerir.
BALACA: Yavrucak, ufaklık
BALAK (Balak): manda yavrusu
BALAMAN: Cüsseli, iri kıyım
BALAMİR: (Balabir) Biricik yavru
BALANDI: İri yarı, gösterişli
BALASAGUN: birl. Bala/Sagun Özlenen, beklenen yavru (çocuk)
BALBAL: 1- Heykel, anıt 2- Mezar taşı (Eskiden mezarlara dikilen ve üzerlerine öldürülen düşman sayılarının ve kimliklerinin yazıldığı mezar taşı)
BALÇAK: Kabza, kılıç kabzasındaki siperlik
BALDU: Balta
BALDUK: Balta
BALGAY: Ünlü, meşhur

BALI: Değerli, yüksek, ulu kişi
BALKAN: Ormanlarla kaplı, dağlık bölge
BALKIN: Parlak, gözalıcı
BALKIR: 1- Yağmur arasında çıkan güneş 2- Yağmurun hemen ardından çıkan güneş
BALTA: Ağaç ve odun kesmek için kullanılan alet
BALTEG: Çamur, çamurlu
BALUG (Balık) 1- Balçık çamur 2- Ev, köy 3- Suda yaşayan balık
BAMSI: 1- Yüksek, ulu, ulaşılmaz 2- Baksı, kam
BANAR: Demet, tutam, deste
BANGU: (Mengü, Bengü) Sonsuz, sonsuzluk, ebedi
BANIÇİÇEK: birl. Banı/Çiçek...çiçeğe bandırılmış
BANLAK: Çağrı, davet, ezan
BARADAN: 1- Boradan, bora parçası 2- Nara, yüksek ses, bağırıtı
BARAK: Türk mitolojisinde adı geçen çok tüylü, iri başlı köpek
BARBOL: Varol
BARÇA: 1- Parça 2- Tüm, tamam, eksiksiz
BARÇIN: İpekli kumaş, kadife
BARÇUK (Barçık) Tahta ve keçeden yapılan küçük heykel
BARÇUK ART TİĞİN: birl. Barçuk/Art/Tigin (Art,ardçı,halef)
BARDAM: Varlık, ganimet, bolluk
BARGAN: Varan
BARDI: Vardı (Varmak...dan)
BARGAN: Varan, ulaşan
BARGI: Kadife
BARGIT: Kadife
BARGU: Nimet, ganimet
BARGUŞ: Ganimet
BARIK(Barı) : Esas, esas olan, mahfuz
BARIM: Varım, servet, varlık
BARIN: 1- Güç, kuvvet 2- Barınak
BARUNDUK: Sığınılacak yer, barınak
BARIŞ: 1-Varış, gidiş, gidişat 2- Sukunet, sulh 3- Servet, hazine
BARK: (Barka) baraka, ev çok önceleri saray anlamına kullanılan bu sözcük, Uygurların kentleşmeye ağırlık vermesinden sonra, “taştan yapılan ev” anlamında kullanılmıştır.
BARKAN:Oynak toprak, bataklık
BARKAT: Heykel, büst
BARKIN: 1- Gezgin, seyyah 2- Kararlı, azimli
BARKUK: Servet, varlık
BARLA: Parlak, göz alıcı
BARLAK: Parlak
BARLAS: 1- Çekici, cazip 2- Varlık, servet 3- Temiz, temizlik
BARLI: Varlıklı, zengin
BARLIK: Varlık
BARMAK : (Varmak)
BARMAKLAK: 1- Varıcı, ulaşıcı 2- Eldiven 3- Varlık
BARMAN: Varlıklılık, mevcudiyet
BARS: Pars, leopar
BARSUK: Porsuk

BARTIK: Heykel, büst
BARTU:1- Varlık, servet 2- Menzil, varılacak yer
BARUG: Mesned, dayanak
BASAGAR: Ağırbaşlı, mütevazı
BASAK(Basa)1- Cesur, gözükkara 2- Baskın 3- Farklılık, ayırım
BASAN: 1- Baskın yapan 2- Ölünün ardından verilen yemek 3- Yayan, yayıcı
BASAR: Baskın, baskıncı
BASAT:1- Mühür, 2- Yardım, muavenet 3- Busat, pusat,silah 4- başat
BASGAN: Basan, baskıncı
BASIK: 1- Gece baskını 2- Basınç, tazyik, baskı
BASILGAN: Baskıncı
BASIM: Enerji, güç
BASIR: Basar
BASKAK: Basak, cesur, farklı, Çengiz Kaan döneminde askeri valiler için kullanılan ünvanlardan
BASKIN:1- Galp, muzaffer 2- Ani yapılan saldırı 3- Basık, yaygın genişlemiş
BASMIL:1- Baskıncı 2- yardımcı, muavin
BASRUK: Baskı, tazyik
BASSIZ: Başsız, başına buyruk
BASTI: Bastıran, baskın yapan
BASTIK: Basdı, Baskıncı
BASU (Basut) Tokmak
BASUÇ: Baskı, tazyik
BASUT: 1-Yardım, yardımcı 2- Demir tokmak 3- Baskın yapan
BAŞ: Oluş, doğuş, ortaya çıkış, uç nokta, doruk, birinci sıra gibi anlamların hepsini içeren bir söz
BAŞACI: Reis, lider, öncü
BAŞAD(Başat)
BAŞAGUT:Önde gelen, önde bulunan, sevilen
BAŞAK:1- Buğday başı 2- Ok ucu...okun ucuna takılan sivri demir 3- Sümbül çiçeği
BAŞALMIŞ:1- Öncü,önder 2- Düşmanını yenip, yoketmiş
BAŞAR: Başarı, kazanç
BAŞARAN: Başarılı, muvaffak
BAŞARI: Muvaffakiyet
BAŞAT:1- Emsalleri arasında en üstün ve en önde gelen 2- Hanlık yapan bir soya mensup kişi
BAŞA: (Paşa) Bazı tarihçilerimize göre ..Baş-ağa, bazılarına göre ise Baş-şad sözcüklerinin değişime uğramasıyla bu biçime gelmiş ve sözcük, bugünkü anlamıyla General ordu komutanı
BAŞBAĞ:1- Başı bağlı, özgürlüğü kısıtlı 2- Gözde, sevgili, en değerli
BAŞBUĞ: Ordu komutanı, orgeneral
BAŞÇIL: Şef, lider, önde gelen
BAŞDAŞ: Denk, akran
BAŞDU: Başta olan, önde giden
BAŞEL: birl. Baş/İl..yol gösterici,mihmandar
BAŞGAK: 1- Başkan,şef 2- Bir tatlı su balığı
BAŞGÖZ: birl. Baş/Göz 1-Birleşik, ayrılmaz 2- Mec. Evlilik
BAŞGU: Alnında beyaz lekesi olan at
BAŞIL: Önde giden, şef
BAŞKAL: Emir, ferman

BAŞKAN: Yönetici, şef, başta giden
BAŞKARA: birl. Baş/Kara...mec. Sert, acımasız, bir kişiliğe sahip olan kişi
BAŞKIR: Başarı, muvaffakiyet
BAŞLADAÇU: Başlatıcı, yönetici, hakem
BAŞLAG: Başlangıç, ilk
BAŞLAK: 1- Başiboş, salınmış 2- Başlangıç
BAŞLAMIŞ: 1- Kararlı, çalışkan 2- Lider, lider olmuş
BAŞLIĞ: Başlı dik gururlu
BAŞLIK: Yönetici, şef
BAŞNAK: Başlıksız, tulgasız
BAŞŞAD: (Paşa) Ordu komutanı, general
BAŞTIN: Selef, önceki
BAŞTINKİ: Baştaki, öndeki, önder
BAŞVEREN: Fedai
BAŞVERMİŞ: Kurban, fedai
BATAK: 1- Çamur, bataklık 2- Gizli, gömülü
BATIŞAD: birl. Batı/Şad
T...Göktürk ve Uygur ordularında, batı kanadının komutanlarına verilen unvan
BATIM: 1- Batma boyu, boy, derinlik 2- Sivri bir aletin saplanması
BATIR: Batur'un şive farkıyla söylenmiş biçimi
BATMAZ: 1- Dirî, mücadeleci 2- Vücuduna sivri ve kesici aletler işlemez
BATRAK: (Batırak) Mızrak, kargı
BATSİK: 1- Bastıran, yanaştıran 2- Gün batısı, batı
BATU: 1- Güçlü, yenilmez, gücüne dayanılmaz 2- Dayanıklı, metin 3- Gün batısı
BATUGA: 1- Batu, kahraman 2- Gizli, gizlenmiş
BATUR: Bagatur, Kahraman
BATURGAN: 1- Saklayan, gizleyen, gizli 2- Batıran, saplayan
BATUT: Gizli, saklı
BAVIRGAN: 1- Şefkatli, koruyucu 2- Bağırın, nara atan
BAY: Varlık, zenginlik, egemenlik, erklik, üstünlük, bolluk sözcüklerinin tümünü içeren önemli bir ad. Türk adlarının önemli birleşiklerinden başka sözcüklerle kullanılabilen, kullanılan sözcüğü bütünleyip, güçlendiren, hem başa gelerek hem de sona gelerek kullanılabilen bir ad.
BAYA: Bay, baylanmış, zenginleşmiş
BAYAK: Selef, daha önceki
BAYAN: (Muyan, buyan) 1- Kalıcılık, sonsuzluk 2- Baht, mutluluk 3- Zenginlik, güçlülük, erklik 4- eski dönem Tanrı sıfatlarından 5- Uygur kağanlarının unvanlarından
BAYAR: Ulu, yüce, kudretli, celil...Tanrı sıfatlarından
Bulgar hanlığı dönemi, soyluluk ve üstün vasıflı yöneticiler için verilen bir unvan
BAYAT: Tanrı sıfatlarından ,..1- Devletli, kısmetli 2- Kadim, ezeli
BAYATLI: Devletli, bahtı açık, muktedir
BAYATLUĞ: (Bayatlı)
BAYAVUT (Bayagut) Varlıklı, muktedir
BAYÇA: Varlıklı, muktedir
BAYÇU (Baycu): Varlıklı, devletli
BAYDAK: 1- Bağımsız, hür 2- Bekar
BAYDAN: 1- Cömert, eli açık 2- Şık, yakışıklı
BAYDAR: Varlıklı, muktedir, egemen
BAYGIN: Kendinden geçmiş
BAYIK: 1- Varlıklı, egemen 2- Usta, eli yatkın 3- Doğru sözlü, saygılı, güvenilir

BAYIN: Çekici, güzel, yakışıklı
BAYINDIR: Güçlü, varlıklı, egemen
BAYIR: Yamaç
BAYITMIŞ: Zengin, kudret sahibi
BAYLA: Varlıklı, refah içinde olan
BAYLAK: Rahat, refah içinde
BAYLAM: 1- Azim, kararlılık 2- Demet, bağ
BAYLAMIŞ: Varlıklı, güçlü olmuş
BAYLAN: Nazlı, şımarık
BAYLANIŞ: İlişki, münasebet
BAYLIK: 1- Varlık, Varlıklılık, güçlülük 2- Ganimet
BAYMAZ: Mala mülke ilgi duymayan kişi
BAYRAÇ: Varlıklı, zengin
BAYRAK: Varlık, varoluş, erklik, güç, ve bağımsızlık
BAYRAM: Güzellik, mutluluk, sevinç, bolluk
BAYRI: 1- Ezeli, kadim 2- Emektar, tecrübe sahibi 3- Sonradan zapt edilip, yurda dahil edilen toprak
BAYRIN: Kadim, ezeli, eskiye dayalı
BAYSA: Madalya
BAYSAL: 1- birl. Bay/Sal 2- Bolluk, rahatlık 3- Asayiş, sükunet
BAYSAN: Yakışıklı, levent, gösterişli
BAYSİN: Zengillik, kudret
BAYTAG: Bolluk, çokluk, kalabalık
BAYUK: Hazır, amade
BAYUR: Cesur, gözükkara
BAYUTMUŞ: birl. Bay/Utmuş (yenmiş, muzaffer)
BAYÜLGEN: birl. Bay/Ülgen
Şamanist gelenekte insanlar arası ilişkilerle ilgilenen “ödölü simgeleyen ruh”
BAYÜLKEN: (Bayülgen)
BAZ: 1- Emin, güvenilir 2- Merkeze bağlanmış, sonradan katılmış
BAZDA: Hoş, latif, çekici
BAZIR: Basar, baskıncı
BAZMAN: Tabi, bağlı, muti
BECERİ: (Beceriklik) Hüner, marifet, yeterlilik
BECET: Süs, makyaj, tezniyat
BEÇİRİK: Becerik, beceri, marifet
BEÇKAN: İpekten yapılmış sancak
BEDER: Ziyet, mücevher
BEDİZ: 1- Resim, heykel, nakış, bezek 2- Taşlara yontularak yapılan süsleme
BEDİZCİ: Ressam , heykeltıraş, nakışçı
BEDÜK: Büyük, iri, cesim, ulu
BEGEÇ: Beyliğe uygun olan
BEGEN: 1- Beğeni, hoşluk 2- Şehzade, prens
BEGENÇE: Şehzade, prens
BEGESİN: Doğruluk, sevap, hayr
BEGİ: 1- Yiğit, güçlü, 2- Eş- koca
BEGİSİ: 1- Doğru, sevap 2- Beğenilen, imrenilen
BEGÜM: Hanımefendi, bayan, saygı duyulan hanım, eski Türkçe’de “beğ”in
tam olarak dışı karşılığı
BEĞ: Bey, varlık, erklik, güç, yöneticili toparlayıcılık, liderlik, soyluluk vb. anlamları içerir
BEĞCEĞİZ: Beycik, Küçük bey

BEĞÇE: Küçük bey
BEĞÇEK: Küçük bey
BEĞDAŞ: Akran,eş,denk
BEĞDE:1- Aziz, saygıdeğer 2- Adil, adaletli
BEĞDEŞ: Nazir,benzer
BEĞDİ: Aziz,muterem, saygıdeğer
BEĞDÜZ EMEN: birl. Beğdüz/Emen (ruh,can)
BEĞEÇ:1- Beğliğe layık 2- Beğ çocuğu, küçük bey
BEĞENDİK: Beğenilen
BEĞENİ: Hoşa giden, beğenilen
BEĞENMİŞ: Hoşuna gitmiş
BEĞER: Beyoğlu, prens, şehzade
BEĞLEN: Bey soyundan olan
BEĞLİK: Beylik, beyliğe uygun olan
BEĞREK: Beyrek, bey çocuğu, küçük bey
BEK: 1- Bey, beğ 2- Pek, sıkı
BEKEM: Bey, beyim
BEKEN: Dayanıklı, metin
BEKET: Kuvvet, dayanıklılık
BEKİ: 1- Yiğit,güçlü 2- Eş, koca 3- Şaman, baş şaman
BEKİK: Güvenli, iyi korunan
BEKİM: Azimli, kararlılık
BEL: 1- Bilgi, bilim 2- Belirti,iz, damga 3- Tarlanın orta yeri 4- İki dağın arasındaki geçit
BELÇİN: Belirti, iz, damga
BELDEK: İz, işaret, emare
BELEK:1- Kılavuz, rehber 2- hediye, 3-Kundak bezi
BELEN:1- Bilen, alim 2- Geçit 3- Sırt, tepe, dağ yolu
BELET: Belge, delil
BELGE: Belge, doküman, delil
BELGİ:1- Belge 2- Bilgi 3- Fark, farklılık, ayırt, alamet
BELGİN: Belirgin, net, açık
BELGÜ:1- Belge 2- Sınır taşı, sınır toprağı 3- Yüzük taşı, nişane
BELİK:1- Doruk, zirve, şahika 2- Saç örgüsü
BELLEK: Hafıza
BENEK: 1- Armağan, hediye 2- Bakır para 3- İşlemeli kumaş
BENGİ: Bengü, mengü sonsuz, sonsuzluk, ebediyet, ebedi
BENGİLİK: Sonsuzluk
BENGÜ: Bengi, mengü
BENİCE: Sonsuzluk, sonsuzluğa giden
BENK: Muhkem, iyi korunan
BENLİ: Yüzünde ben olan
BERDİ: Verdi,Kutsal güçler tarafından yollanan
BEREGEN: Eli açık, cömert, verici
BERGE: 1- Vergi 2- Berke, kamçı, değnek
BERGİ: 1- Vergi 2- Eli açık, cömert
BERGİLİK: Doğal, tabi
BERİK: 1-Berk, sağlam, gürbüz, dayanıklı 2- Cömert, eli açık
BERİL: Verici, cömert, eli açık, fedakar
BERİN: Veren, cömert
BERİŞ: Veriş, hibe

BERK: 1- Katı, sıkı, sağlam, dayanıklı 2- Şiddet, şiddetlilik 3- Korunan, muhkem 4- Yıldırım

BERKANT: birl. Berk/Ant Altay dağları civarında bir başka dağın adı

BERKE:1- Kamçı, değnek 2- Dövme 3- Naz, işve

BERKEM: Düşmana karşı iyi korunan yer, müstahkem mevki

BERKİN: Güçlü, güçlendirilmiş

BERKİT: Güçlü, güçlendirilmiş, muhkem

BERKLİĞ: Berkli, güçlü, dayanıklı

BERKUK: Sert, cesur, dayanıklı

BERMEK: Vermek, veriş

BERŞE: Odun kömürü, kül

BESEN: Bezen, süs, makyaj, gösteriş

BETİK: (Bitiğ, bitik) Yazılı kağıt, mektup

BEYBUT: Barış, sulh

BEYGE: Bike, küçük hanım

BEYGU: Bir şahin türü

BEYLEM: Buket, demet, çiçek demeti

BEYLEN: Beyli, beye bağlı

BEYNEN: Beğenen

BEYREK: 1- Tim, müfreze 2- Merkez ordu, ordugah

BEYRU (Bayrı) 1- Ezeli, başlangıçsız 2- Emektar, tecrübeli

BEZEK: Süs, takı, piraye

BEZEN: Süs, makyaj

BEZENMİŞ: Süslü

BEZGİN: Bez...mekden. Sarsılmış, bıkmış

BIÇAK: Biçme aracı

BIÇGIN: Kesen, biçen

BIÇKAS: Kağan ve Hanlara yapılan bağlılık andı

BIÇKI: Bıçak bileme aracı

BİBİ: Kibar, eğitimli, sayıdeğer hanım

(Anadolu’da birçok bölgemizde “hala” anlamında da kullanılır)

BIÇEK: Bıçak, biçici

BIÇİK: Biçilmiş, biçimlenmiş

BIÇİM: Şekil, format, örnek, biçilmiş gibi

BIÇİN: 1- Biçilmiş, biçime girmiş 2- Ekin, tahıl 3- Biçen, doğrayan

BİGE: 1- Bakire, temiz kız 2- Bey kız sayıdeğer kız

BİGEM: Sevilen, el üstünde tutulan kız

BİGEN: Beğenilen

BİGENDİK: Beğenilen, ilgi duyulan

BİKE: Bige

BİKET: Beylik, beyliğe uygun

BİL: Bilgi, bilim

BİLDİK: Bilinen, tanınan, ünlü

BİLECEN: Bilgiç, çok bilmiş

BİLEDA: Balta

BİLGE: Bilgili, filozof, alim, bilgin, ulu kişi

BİLGEKAĞAN: Bilge/Kağan (Aslı, Türk Bilge Kağan’dır)

T...Türk tarihinin, bir çok nedenlerle en önde gelen kişilerinden. Türk Milliyetçiliğini devlet siyasetine sokan, ona sosyal, ve siyasal bir kimlik vererek, devlet-millet bütünleşmesini sağlayan, milliyetçiliğe “zaman boyutu”nu kazandırıp, onu çağlar ötesine gotürebilmeyi amaçlayan ve ilk defa “ Birleşik Türk Devletleri” fikrini ortaya çıkarıp bunu milli politika biçimine getiren,yönetimi döneminde sık sık

kurultaylar toplayarak milletine “hesap veren” ve tüm bunları kardeşi Kül Tigin’in ölümünden sonra yazdırttığı “mengütaş”larda(Orkun anıtları) da bizzat anlatan ve son olarak da gerek Türk dili, gerek de edebiyatı ve içeriği açısından, dünyada bir eşi daha bulunmayan yazıları yazdırtan ulu kişi...İlteriş Kutluk Kağan’ın büyük oğlu, Kül Tigin’in ağabeyi.

BİLGE TAMGAÇU: birl. Bilge/Tamgacı

T...Göktürkler ve Uyğurlar döneminde yüksek dereceli memurlara verilen bir unvan

BİLGE TONYUKUK: birl. Bilge/Tonyukuk

T...Göktürkler dönemi, ünlü, devlet adamı, siyaset bilimci ve tarihçisi...II Göktürk kağanlığının kuruluşunda önemli rolü olan, hem İlteriş Kutluğ Kağan’ın yakın yoldaşı ve başkanlığını, hem de Bilge Kağan’ın başbakanlığını yapan ve kendi adına da yazıtlara yazı yazdıran ulu kişi

BİLGİN: Bilen, bilgin, alim

BİLGİN: Bilim adamı

BİLGÜ: Bilgi

BİLİG: Bilgiler, bilim, bilim dalı (orj)

BİLİK: Bilen, bilgili

BİLUN: Esir, tutsak, (gönül ve akıl esiri, aşık)

BİNİT: Binilecek nitelikteki, soylu at

BİRBEN: birl. Bir/Ben Ben mec. Kendini beğenmiş

BİRÇE: Biricik, yegane

BİRÇEK: 1- Biricik 2- Saçın ortadan ayrılıp yana dökülmüş hali

BİREBİN: Yegane, tek, biricik

BİRGE: 1- Beraber, birlikte 2- Biricik 3-Berke

BİRGİN: İçine kapanık, münzevi

BİRİCİK: Tek, yegane, bir tane

BİRİÇİM: birl. Bir/İçim mec. İmrenilecek güzellik ve çekicilik

BİRİDİN: Güneyli, güney bölgesinden

BİRKİT: Birleşik, birleşmiş

BİŞÜK: Nesil,soy-sop, kavim, kardeş

BİTERGE: Gerek, hacet, ihtiyaç

BİTEV: (Bidev) 1- Soylu, soylu at 2- El değmemiş bakir

BİTİG: Yazı, yazıt

BİTİGÇİ: Katip, yazıcı

BİTİGEN: Anıt, yazıt, yazılı taş

BİTİM: Gaye, hedef, ülkü

BİTKİ (Bütkü) yerden biten

BİYAN: (Bayan) (Buyan) Varlıklı, cömert ,Eski Tanrı sıfatlarından

BİYUM: Cömert, eli açık

BOD: Boy,uruk

BOGA: Boğa

BOĞ: Hediye, armağan

BOĞA: Boğa

BOĞACA: Boğa gibi güçlü

BOĞACI: Boğa deviren

BOĞAÇUK: Küçük boğa, genç boğa

BOĞAR: Boğucu, güçlü, kuvvetli

BOĞARCIK: Güçlü, boğucu

BOĞTAG: Şapka, başlık, hanım başlığı

BOLCAL: Vade, müddet

BOLÇAK: Gürz, topuz

BOLDUÇAĞ: Uygun zaman, olan çağ

BOLGAN: 1- Soylu at 2-Keşşaf, mucit 3- Olgun, olmuş, ermiş

BOLGU (Bolgi): Orijinal, özgün

BONCUK: Mücevher, takı

BOR: Bora, fırtına

BORA: Fırtına

BORDAK: Semiz, şişman, balık etli

BORDU: Üzüm, asma

BORKA: Baraka,ev

BORLA: Burla, üzüm, üzüm salkımı

BOSUM: Endam, zerafet

BOSUT (Basat) anlayış, izan, hidayet

BOŞGUR: Eğitimci, öğretmen, talimci

BOŞGUT: Öğrenci, şakirt

BOY: 1- Uruk, uyruk, oymaklar birliği 2- Eda, endam

BOYDA(Ğ): Soyut, mücerred

BOYDAŞ: Aynı boyun mensubu

BOYLA: Unvan veren kişi

BOYLA BAĞA TARKAN: birl. Boyla/Bağa/Tarkan

Bilge Tonyukuk'un öteki adı

BOYLAN: Adına ve soyuna layık

BOYLUĞ: 1- Soylu 2- Yakışıklı

BOYSAN: Yakışıklı, heybetli

BOZ:1- Sert, şiddetli2- Alaca renk,füme rengi3- Toprak rengi

BOZAN: Bozmak...dan düşmanı yenip dağıtan

BOZCA:1- Cesur, gözü kara 2- Boz rengine kaçan

BOZCAK: Cesur

BOZÇİN: Dürüst, güvenilir

BOZDOĞAN: birl. Boz/Doğan Bir doğan türü

BOZKIR: Step, çöl, vaha

BOZKURT: birl. Boz/Kurt

T...Oğuz Kağan destanında, Oğuz'a yol gösteren efsane kurt. Genel olarak Türk boylarının hemen tamamında, Türklerin karakteristik özelliklerini üzerinde taşıdığına inanılan "Milli sembol" pozisyonundaki hayvan (Önceleri "Gökbörü" olarak kullanılan bu ad, Selçuklular döneminden sonra, daha yaygın olarak "Bozkurt" olmuştur.)

BOZLAK: 1- Boz ve kül rengine olan 2- Otlak, mera

BÖBÜLÜK: Koca, gül

BÖÇKE:1- Canavar 2- Böcek

BÖDGE: Çağ, zaman

BÖG(Bök): Kismet, nasip

BÖGÜ:1- Filozof, hikmet sahibi kişi 2- Büyü, sihir 3- Ejderha, canavar 4- Zehirli bir böcek

BÖGÜR: 1- Ordunun kanatlarından her biri, cenah 2-Kaburga ile kalça arasındaki bölge

BÖGDÜN: Bürokrat, yüksek dereceli memur

BÖĞREK: Ordugah, merkez ordu, merkez ordunun savaş pozisyonu

BÖĞÜRMÜŞ: Şamatacı, gürültücü

BÖĞÜŞ: Zeka

BÖKEN: Ahu, ceylan

BÖKEVUL: Aşçı, iyi yemek yapan

BÖKLİ: Yakışıklı,Şık, iyi giyimli

BÖKLİCE: Şık giyimli

BÖLE: Pay, nasip, kismet

BÖLEN: Bölüm, pay

BÖLEK: Hediye, armağan

BÖLÜK: 1- Kısım, ekip, bölüm 2- Pay, nasip

BÖLÜN: Yönetici, şef

BÖNGE: Tekme

BÖNGER: Tekmeleyici, iyi tekme atan

BÖRÇE: Zülûf

BÖRÇEK: Zülûf

BÖRİ: Kurt

Göktürkler ve Uygurlar dönemlerinde Kağan muhafızlarına verilen genel bir ad.

BÖRİTEÇİNE (Börteçine) Benekli bozkurt

Ergenekon destanlarının çeşitli versiyonlarından birinde, Ergenekon'dan çıkışı gösteren dişi kurt, bir diğerinde ise bu addaki demirci ustası olarak geçer.

BÖRK: Başlık, tüylü hayvan derilerinden yapılan başlık

BÖRKLÜ(Ğ) Saygıdeğer

BÖRKLÜCE: Saygıdeğer, saygı gösterilen

BÖRTE: Benek

BÖRÜ: (Böri) Kurt

BUBİK: Konca, gül

BUCAK: 1-Gizli bölge 2- Uzak yer

BUCUGA: (Buğucu, ceylan avcısı)

BUDAK: Sert dal parçası mec. Güç, sertlik, dayanıklılığı sembolize eder.

BUDAN: (budun)

BUDAY: Buğday

BUDRAÇ: Gözü pek, cesur

BUDULGAN: Yürekli, cesur

BUDUN: Bütün, Ulu, millet “ Siyasi ve dini yapıları ne olursa olsun soy, dil, töre, kültür, tarihsel yapıları bir olup, psikolojik olarak birbirine bağlı insan topluluğu. Türkçe’de kullanılan millet ve ulus sözcükleri tam olarak bu anlamı içermektedir. Millet, din ortaklıklarını daha ön planda tutan bir anlam içerirken Ulus ise, daha çok boy ve uruk anlamlarını içerir. Buna rağmen yakın zamana kadar millet, son zamanlarda ise ulus sözcükleri dilimize yer etmiştir. Oysa gerek günlük dilimizde gerek yazı dilimizde bu sözcüğün bir an önce kullanıma girmesi gerekmektedir.”

BUDUNÇAR (Budunçu-Yir) Sözcüğünün tam anlamıyla” Ulusçu”, “milletçi”

“Oğuz Töresi”ni yeniden gündeme getirip, yürürlüğe koyan kişi

BUDUNÇİ: Buduncu, Ulusçu

BUDUNÇİYİR: birl. Buduncu/Yir, yer toprak

BUGA: Boğa

BUGAN: 1- Boğan 2- Alamet, işaret, iz

BUGATEG: Boğa gibi güçlü

BUGAY: 1-Afacan, ele avuca sığmayan 2- Buğu, ceylan

BUGU: 1- Buğu, ceylan 2- Böcek, örümcek 3- Canavar

BUGUR: Sürekli, devamlı, devamlılığı olan

BUGA: Boğa

BUĞRA: 1- Genç aygır 2- Genç erkek deve

BUĞU: 1- Ceylan, 2- Yavru geyik 3- Buhar

BUĞUÇAN: Boğucu, boğaç

BUKA: Boğa

BUKAĞI: Kelepçe, atların ayağına takılan bir çeşit köstek

BURAK: Güçlü, yenilmez

BUKAN: (Mokan, Büken) Güçlü, yenilmez

BUKUK: Tomurcuk, filiz
BULAÇ: Bulucu, keşşaf, mucit
BULAGAN: 1- Olgun, kamil 2- Bulan, bulucu
BULAK: Göze, kaynak, pınar
BULAR: Bulur, mucit
BULASI: Ülkü, bulunması istenen
BULÇA: 1- Bolluk, ganimet, bereket 2- Bulucu, mucit
BULÇU: Bulucu, mucit
BULÇUM: Keşif, buluş
BULDAN: Bolluk, refah
BULDU: Önemli, değerli, az rastlanan
BULDUR: 1-İri su damlası 2- Gözyaşı
BULDAK: 1- Bulanık, karışık, karma 2- Kıyı, sahil
BULGAN: 1- Olgun,kamil 2- Bulucu, mucit
BULGANÇ: Karma, kırma, karışık
BULGAR: Karışık, bulanık, karışmış, içiçe girmiş
BULGAŞ: Karışıklık, karmaşa
BULMAZ: 1- olgunlaşmamış 2- Sakin, tembel
BULMUŞ: 1- Olgun, erdemli, oturaklı 2- Keşşaf, mucit
BULU: Anlayış, idrak, izan
BULUÇ: 1-Bulucu 2- anlayış, fehim
BULUG: 1- Keşif bölgesi, keşfedilen yer, bölge 2- Fidyeye, haraç
BULUGAN: Bulan, bulucu
BULUM: İrfan
BULUNG: Bulunulan yer, yön, taraf
BULUŞ: 1-Feraset, buluculuk 2- Manevi destek
BULUŞGAN: Maharetli, becerikli
BUMİN: 1- Merkez ordu, çekirdek ordu 2- Puhu kuşu
BUN: Üzüntü, keder, bunalım, kendinden geçiş
BUNAK: Bunlu, üzüntülü, kendinden geçmiş
BUNALMIŞ: Üzgün, mahzun
BUNG: Bun, keder
BUNLUĞ: Bunlu, kederli
BUNSUZ: Mutlu, huzurlu
BURAN: Burmaktan...Burucu
BURCU: 1- Buruk, burucu 2- Güzel ve keskin koku 3- Biber
BURÇAK: 1- Nohutgillerden bir tahıl 2- İrmiklik buğday
BURÇİGEN: Böü/Tigin Moğol ağzındaki söyleniş (Türk ağzlarında Kuzey'e çıkıldıkça T "ler Ç' ye dönüşür. Çigin, Tigin, Çengiz Tengiz vb.)
Çengiz Kagan'ın aile adı. Uygur kökenli olup, sonraları kuzeye göç ederek,Moğol oymaklarının arasına karışmış bir oymak
BURÇİN: Dişi geyik
BURÇUGİN: Özü sözü bir, güvenilir
BURÇUK: 1- Tahta veya keçeden yapılmış küçük heykel 2- Varlık, servet 3- Çiçek, gül
BURKA: Yüz örtüsü, fular (Tozdan ve fırtınadan korunmak için yüze takılan örtü)
BURKAN: 1- Totem, heykelcilik 2- Hüzün, iç burkuntusu
BURKE: 1-Burka 2- Berke, kamçı
BURLA(Hatun): Üzüm, üzüm salkımı
BURTA: 1- Benek, ben 2- Altın tozu
BURTAG: Burtak çakıllı, taşlı toprak

BURUK: Kırgın, alingan, mahzun
BURUL: İçli, içten, samimi
BURUNÇUK: Burulmuş, buruşuk
BURUNDU: Atların terbiyesi için burunlarına takılan kısıkaç
BURUNGU: Geçmiş, mazi, hatıra
BUŞKU:Telaş, heyecan
BUYAN: (Bayan, Muyan) 1- Kut, baht, mutluluk 2- Sevap,hayır 3- Dayanıklılık, mukavemet
BUYANDI: Kutlu, bahtı açık
BUYRA: Kıvrıkcık, kıvrılmış, bürülmüş
BUYRAÇ: Amir, buyuran
BUYRAT: Engebe, engel
BUYRUK: 1- Emir, buyruk, buyurma 2- Göktürkler döneminde vezir, (bakan) anlamına da kullanılmıştır.
BUYURUK: Buyruk, emir
BUZAÇ: Bozucu, bozguna uğratan
BUZAN: Bozan, düşman birliğini dağıtan
BÜBÜLÜK: Gül, konca
BÜDENE: Bir bıldırcın türü
BÜGÜ : 1- Büyü, sihir 2- Felsefe 3- ejderha
BÜK: Kıyı, sahil
BÜKE: 1- Genç kız, küçük hanım (Bike) 2- Bükü, ejderha
BÜKE BADRAÇ: birl. Buke/Badraç Mitolojideki, yedi başlı ejderha
BÜKEÇ: Güçlü, bükücü
BÜKEY: Büken, bükücü, güçlü
BÜKİN: Hanımcık, küçük hanım
BÜKLÜM: Kıvrım, büküntü, saçak
BÜKÜ: Ejderha
BÜKÜŞ: Bükme eylemi, bükmek
BÜLEK: Bilek
T...Kırgızların, Mürti oymağı beylerinden
BÜLTE: Demet, deste, top
BÜNGÜ: Tos atmak, kafa vurmak
BÜR: Gonca; gonca gül
BÜRÇE: Kurt yavrusu
BÜRÇEK: 1- Kurt yavrusu 2- Saç kıvrımı
BÜRGE: 1- Kellik 2- Bahşış, hediye
BÜRKEV: Himaye,vesayet
BÜRKÜT: 1- Bahşış, hediye 2-Bir kartal türü
BÜRÜM: Bürülmüş, katlanmış
BÜRÜNCÜK: İpekten yapılmış, şal, fular
BÜTE: 1- Fidan 2- Bütünlük
BÜVET: Baraj, set, su seti
BÜYÜ: Sihir, gizliyi bilme işi, bilgelik
BÜYÜK: 1- Olgun, saygıdeğer 2- Bilge 3- Büyü, büyücü
CABADAK: Hayret, şaşma
CABALAK: Yabalak, yaygın
CAĞIMDA: Yaratıcı, üretken
CAĞIMDI: Lütufkar, iltifat eden
CAĞLI: Namuslu, dürüst
CAKŞI: Yakşı, yakışıklı, güzel

CALMAN: Yalman

CAMAN: 1- Yaman, 2- Kam, büyücü

CAMANBAY: birl. Caman/Bay..Şamanist gelenekte, obanın büyücüsü,doktoru, kötü ruhları kovan kişi

CAMUGA (Camuka) Kızgın, asabi

CANİK: Tüccar, ticaret erbabı

CANKU: Meşveret

CARIP: Yakın, dost, çok yakın arkadaş

CARLIK: Yarlık, emir, ferman

CARTI: Şık, alımlı

CARUZ: Heyecan

CATUK: Halim, haluk

CAV: Gösteriş, afi, fiyaka

CAVANKUL: Uygurlar döneminde ordunun sol cenahını ve oradaki askerlerin tümüne verilen ad

CAVILDAK: Neşeli, şen şakrak

CAVLI: Gösterişli, cıfcaflı

CAYMAZ: Cesur, kararlı

CAYNAK: Pençe, Doğan pençesi

CEBE: 1- Silah,ok, cephane 2- Zırh

CEBEN: Gayretli, çalışkan

CEBENOYAN: Cebe/Noyan

Çengiz Kagan'ın dünyaca ünlü komutanı ve yakın arkadaşı.(Çengiz'in bütün Türkleri bir bayrak altında toplama fikrinin mimarı bu ulu kişidir.)

CELASUN: (Çalasun) 1- Delikanlı 2- Cesur, savaşçı 3- Becerikli, eli tez.

CELAYIR: (Çalayır) 1- Bilgin, gün görmüş, tecrübeli 2- savaşçı

CELDEN: Yel, yel parçası

CELME: Çalım, fiyaka, gösteriş

CENGEL: Hafif, ince

CENGİZ: Çengiz, Tengiz, Deniz

CEREN: Ceylan, ahu, gazel

CERKİN: Hısım, yakın

CERKUDAY: birl. Yer/Kutay Eski dönem yerin kutsal ruhu

CETİK: Yetkin, uzman, olgun

CETİZ: Yetkin, becerikli

CEYRAN: Ceren

CIDA: Mızrak, kısa saplı mızrak

CIGI: Şamanist gelenekte ,iyi ruh. Boy ve oymakları kötülüklerden koruduğuna inanılan ruh

CILDUZ: Yıldız

CILIMGA: Kağan ve Han'ların mektuplarını yazmakla görevli kişi

CİBELİK: Sonsuz, sonsuzluk

CİCİ: (Cicik, cicek) 1- Çiçek, gül 2- Konuk 3- Sevim, sevimlilik

CİDAGU: Yetkin, yetenekli, becerikli

CİDE: İri, uzun bir ağaç türü

CİGA: Taç, gelin başı

CİĞİL: Hafif, yeğni, kolay

CİLMAYA: Türk mitolojisindeki efsanevi kanatlı at

CİNGİL: 1- Galip, utkan 2- Güvenilir,sadık

CİNGÜ: Zafer, utku

CİVİL: İyi ruh, temiz , arınmış ruh

COLAY: (Yolay) birl. Yol/Ay...Kazaklarda "ayağı uğurlu" kişiler için kullanılır.

COLDA: Yolcu, yola çıkan

CUCİ: 1- Cici, çiçi, cicik, çiçek, çuçu, çuçi 2- Konuk..Bu ad daha çok, beklenmeyen doğumlar sonrası kullanılır ve bu yüzden “konuk” anlamını içerir
CULUM: Narin, nazik, hassas
CUMUK: Yumuk, yumulmuş
CUPAR: Parfüm, güzel koku

ÇABA: Gayret, enerji
ÇABACI: Gayretli, enerjik
ÇABAK (Çaba)1-Çabuk,çevik 2- Küçük bir göl balığı türü
ÇABAR: 1- Çapar, davranır 2- Ulak, kurye, elçi
ÇABUK: (Çapuk) Çapan, çaba gösteren, çabalayan
ÇAÇA: 1- Savaş baltası 2- Gemici 3- Çiçi, çiçik
ÇAGAVUN: Bal arısı
ÇAĞ: 1- Zaman, vakit 2- devir, devran 3- su sesi, şırıltı
ÇAĞA: Yavru çocuk
ÇAĞAN: 1- Bayram, eğlence 2- Şimşek 3- gürz, çakan 4- Beyaza kaçan beyazımsı
ÇAĞANAK: Çalgı, enstrüman
ÇAĞAŞ: Kırlangıç
ÇAĞATAY: birl. Çağ/Atay
1-Çağının en ünlüsü 2- çağdaş, çağının ilerisinde
ÇAĞDAŞ: Çağın insanı, aynı çağda yaşayan kişiler
ÇAĞIL: 1- Su sesi 2- Çakıl taşı
ÇAĞILDAK: Çağlayan, şelale
ÇAĞILTI: 1- Su sesi, suyun taş ve kayalara çarparken çıkarttığı ses
ÇAĞIN: 1- Şimşek , çakın 2- Gürz, topuz
ÇAĞIR: Çağır, çağrı
ÇAĞIRGAN: Çağır, davetkar
ÇAĞLA: 1- Namuslu, dürüst 2- Erik türlerinden bir yemiş
ÇAĞLAK: 1- Namuslu, dürüst 2- Çağlayan, şelale
ÇAĞLAR: Şelale, çağlayan
ÇAĞLASUN: Dürüst
ÇAĞLAV: Dürüst
ÇAĞLAYAN: Şelale
ÇAĞLAYIK: Şelale
ÇAĞLI: 1- Dürüst 2- Yakışıklı, güzel
ÇAĞLIN: Meşhur ve liyakat sahibi
ÇAĞRI:1- Mesaj, davet 2- Doğan kuşu, doğanın bir çeşidi
ÇAĞRUK: Katı, sert
ÇAKA: 1- Savaş baltası 2- Çakı 3- Fiyaka, çalım, gösteriş
ÇAKALOZ: 1- Fener 2- İlkel bir top silahı (Top mermisi yerine çakıl taşı atan)
ÇAKAN: 1- Gürz,topuz 2- Şimşek
ÇAKAR: 1-Deniz feneri 2- gürz
ÇAKI: Kesici, yontucu küçük bıçak
ÇAKICI: 1- Çakma eyleminde bulunan 2- Çakı ustası
ÇAKIL: Çakıl taşı
ÇAKIN: 1- Şimşek 2- Kıvılcım
ÇAKIR:1- Doğan türü bir avcı kuş 2- Gürz 3- Şarap, içki
ÇAKIRCA: Doğan türü bir avcı kuş
ÇAKIRCI: Eskiden saraylarda, özel olarak doğan terbiyeciliği yapanlara verilen bir sıfat
ÇAKMAK:..Çak kökünden türeyen, vurmak, kesmek, bölmek eylemi için kullanılan bir sözcük

ÇAKMUR: Tutumlu, eli sıkı
ÇAKTU: İri yapılı, gösterişli
ÇAL: Kılıç darbesi, darbe, vuruş
ÇALAP: Ulu ruh, Kadiri mutlak (Eski dönem Tanrı sıfatlarından)
ÇALGAR: Çalıcı, vurucu
ÇALGIÇAY: Taştan yapılmış el değirmeni
ÇALIK:1- Silahşör, iyi kılıç kullanan 2- Çelik 3- Mesaj, haber 4- Haşarı, yaramaz
ÇALIM: 1- Gösteriş, fiyaka, kurum 2- Kılıcın keskin tarafı
ÇALIMLU: Gösterişli, çekici
ÇALIN: Çiğ, jale
ÇALIŞ: Azim, ceht
ÇALIŞGAN: Çalışkan, işgüzar
ÇALKARA: Doğan türü bir avcı kuş
ÇALKIN: Darbeci, hamleci, vurucu
ÇALMA: Maden üzerine yapılmış oyma, işleme
ÇALMAN: Çalıcı, vurucu
ÇALUK: Çalık
ÇAM: Bir ağaç türü
ÇAMUR: Sazlık, bataklık
ÇANAYAZ: Berrak, billur
ÇANDAR: Karışık, karma
ÇANDIR: Karışık
ÇANGA: 1- Soylu 2- Pençe
ÇANGAL: 1- Çok sık ağaçlı bölge 2- Budaklı ağaç
ÇAPAN: 1- Ulak, haberci 2- Enerjik,- çalışkan 3- iş elbisesi, eski giysi
ÇAPAR: 1- Enerjik, çalışkan 2- Giysi 3- Saldırgan 4- ulak, haberci
ÇAPGIN: Enerjik, koşan, ardından giden
ÇAPGUR: Tufan, afet, deprem
ÇAPIN: Atak, hücum, savlet
ÇAPITGAN: Saldıran, saldırgan
ÇAPLAN: Bir şahin türü
ÇAPLI: Şahin türü bir avcı kuş
ÇAPTİ: Koşan, seğirten
ÇAPTUĞ: Ünlü, çok tanınan
ÇAPUL: Çap...mak kökünden, vuran, saldıran, alıp gotüren vb. eylemlerin tümü
ÇARDU: Cinli, perili
ÇARMAGUN: Görevli, görevlendirilmiş , emir almış
ÇAŞKA: Sabi,bebek, yavru
ÇAŞUT: Haberci, muhbir, ajan
ÇAT: Yansıma, yayılma, ün
ÇATAK: Çatal, çatallı, iki kollu değnek
ÇATAL: İki kollu, iki kola ayrılmış nesne
ÇATGAL: 1-Yüksek dağlık bölge 2- Çatal
ÇATIK: Çatılmış, tersleşmiş
ÇATLI(ğ): 1-Ünlü, tanınmış 2- Gözü kara, cesur
ÇATUK: Bıçak sapı yapılan bir ağaç türü
ÇAV: Ün, şöhret, yansıma, duyuru, bildiri
ÇAVA: Ünlü, tanınmış
ÇAVAŞ: Ünlü, tanınmış
ÇAVLAK: Çağlayan, şelale

ÇAVLAN: Çağlayan
ÇAVLI: 1- Ünlü, meşhur 2- Doğan yavrusu
ÇAVUDUR: İyi üne ve şöhrete sahip olan
ÇAVUNT: Ün, şöhret
ÇAVUŞ: Bilgi veren, bilgi gotüren, bilgi dağıtan (Çav...kökünden)
ÇAVUT: Duvar, sütun
ÇAY: Dere, ırmak
ÇAYAN: 1- Dövülmemiş, dökme demir 2- İşlenmemiş ham demir
ÇAYLAK: Kuyruğu uzun ve çatallı bir avcı kuş
ÇAYLAN: 1-Dere kenarı 2- Çağlayan
ÇEBER: 1- Usta, mahir 2- Hoş, latif
ÇEBİ : (Çepi, çepni) 1- Sert bakışlı 2- Usta eli yatkın, yetenekli 3- Cebe, çebe, silah
ÇEKEN: Cazip, cazibe, çekicilik
ÇEKİM: Cazibe, çekicilik
ÇEKİMLÜ: Çekimli, cazibeli
ÇEKİLİ: Armağan, hediye, düğün hediyesi
ÇEKMERGEN: Nişancı, iyi vuruş yapan, silahşör
ÇELEK: Bülbül, güzel öten bir kuş
ÇELEN: 1- Becerikli, çalışkan 2- Fattan, yanıltıcı
ÇELİK: (Çelük, çuluk) Gücü arttırılmış sert demir
ÇELİKTEN: Çelik parçası
ÇELİM: Beden, endam, gösteriş
ÇELME: 1- Çalma 2- Başa örtülen bez (Bandana)
ÇENGİN: Gösterişli, dikkat çekici
ÇENGİZ: Deniz
ÇENGŞİ: Mucize, olağanüstülük
ÇEPEN: Hatip, iyi konuşan, güzel söz söyleyen
ÇERÇİ: Ulak, haber, bildiri ulaştıran kişi
ÇERİ(Ğ): Asker, savaşçı, toplanarak bir araya gelmiş erat
ÇEVEN: Çevre, muhit
ÇEVGEN: Cirit, değnek
ÇEVİRİ: Çeviri, girdap, anafor
ÇEVRİM: 1- Girdap, anafor 2- Çevre, muhit
ÇİDAM: Dayanıklılık, metanet
ÇİDAMLI: Metin, dayanıklı
ÇİDİK: Güç, dayanıklılık
ÇİĞAY (Çığay): 1- Fakir, varlıksız 2- Kurt yüzlü, kurt bakışlı
ÇİĞ: 1- su damlası, kırağı 2- kar yığını, kar topu
ÇİĞAL: Omuz, omuz başı
ÇİĞİN: Çıkin, bohça
ÇİĞİR: 1- Çağ, devir 2- çığın açtığı yol 3- Dar yol, patika
ÇİĞLA: Saf, halis
ÇİĞLAN: Saf, halis
ÇİĞRİ: 1- felek 2- melodi
ÇIKAN: 1- kaynak, kaynarca 2- yeğen, hala çocuğu
ÇIKMAK: 1- çıkma eylemi 2- Kaynak 3- çakmak
ÇILDIM: Seri- hızlı, enerjik
ÇİMRİN: Aktif, faal
ÇİN: (çin, çine) sağlam, dayanıklı, güvenilir
ÇİNAK: 1- sevap, hayr 2- güvenilir, sadık

ÇINDAN: sandal ağacı
ÇINGAY: Özü, sözü bir, sözüne güvenilir
ÇINGILIÇ: birl. Çın(sağlam, dayanıklı) Kılıç
ÇINGIR:1- Kopuza benzeyen bir saz 2- Çıngırak
ÇINTAY: Soylu, güvenilir
ÇIRAY: Yüz, eda, çehre
ÇIRGANIŞ: Zevk, haz, tat
ÇITIRKI: Işık, nur, ziya
ÇİBEK: Atmaca türü bir avcı kuş
ÇİÇEK: 1- Gül, gül çiçeği 2- Cici, cicik
ÇİÇİKAĞAN: birl. Çiçi/Kağan
Hun Kagani (Ulusçuluğu, devlet siyasetine sokan ve bunun savaşını veren kişi)
ÇİGAN: Yoksul, fakir
ÇİGEN: Gayretli
ÇİGENDİK: Gayretli, çalışkan
ÇİGER: 1- Gayret,azim 2- Çökertiş,çökertme
ÇİGERMİŞ: Çökertmiş, düşmanı bozguna uğratmış
ÇİĞİL: Olgun,gelişmiş, olmuş
ÇİĞİLVAR: Kısa ve küçük ok, özel ok
ÇİĞDEM: Yaban çiçeği, (Itır çiçeğinin Türkçesi)
ÇİL: Dağ tavuğu
ÇİLDE: Kış mevsiminin en soğuk dönemi
ÇİLDU: Hızlı, seri, çabuk
ÇİLEN: 1- Çığ 2- Jale 3- Bir dağ çiçeği
ÇİLENTİ: Çığ, jale
ÇİMÇİK: Saf, masum
ÇİNE: (Çin) 1- Sadık, güvenilir 2- Öz, soy 3- Kurt, kurt yavrusu
ÇİNKAY: Sözüne güvenilir, özü sözü bir
ÇİPLİ: Narin, ince yapılı
ÇİRAY: Yüz, çehre, eda
ÇİT: Çizgi, sınır, limit
ÇİTER: birl. Çit/Er (sınır muhafızı)
ÇİZGEN: Saban izi, karasabanın tarlada açtığı yol
ÇİZİM: Resim figürü
ÇOBAN: 1- Elinde cop (değnek, sopa) olan 2- Muhtar, oba beyi
ÇOBAR: Değnekli, değnek taşıyan
ÇOBAYIKMIŞ: Gönül kırıcı, haşin
ÇOGA: Vahşi hayvan
ÇOGAY: Yoğun, kesif
ÇOĞAŞ: 1- Debdebe, şaşa 2- Vahşi hayvan yavrusu
ÇOKAN: 1- Gürz, topuz 2- Hayvan yavrusu
ÇOKU: 1- Debdebe, şaşa 2- Bolluk, bereket
ÇOLAK (Çalak) Silahşör, iyi kılıç çalan
ÇOLBANAK: 1- Uzak görüşlü 2- Törenin dışında kalan 3- Nikahsız ilişkiden doğan çocuk (Hakas Türklerinde)
ÇOLDU: 1- Bahşiş, mükafat 2- Ganimet
ÇOLPAN: 1-Kuzey yıldızı 2- Uzak görüşlü 3- Tanıdık, bildik, aşına
ÇOMAK: 1- İri ve yuvarlak değnek 2- Bir ucunda topuz bulunan sopa, silah 3- İnanmış, inançlı
ÇONGAR: Gürültü, şamata, nara
ÇOPUR: Geyik ve karaca yavrusu

ÇORA: (çura, çur) 1- Yerin kutsal ruhu 2- Cin, peri 3- Ruh

ÇORAMAN: Cinli, perili

ÇORLU: Cinli kötü ruhların etkisinde kalan kişi. Bu ad Şamanist gelenekten gelen bir ad dır.Eskiden bunalımlı ve toplum tarafından hoş karşılanmayan kişiler için bu ad verilirdi ve bu kişiler Kam ve Baksılar tarafından tedavi edilmeye çalışılırdı)

ÇOTAK: Kabza, kılıç kabzası

ÇOTUR: Kabza, kılıç kabzası

ÇÖKERMİŞ: Çökertmiş, düşmanı bozmuş

ÇÖKLÜ: Soylu, asil

ÇÖKÜL: Irmakların taşarak vadilere bıraktığı tortu

ÇÖMÇE: Ağaçtan oyulmuş su kabı

ÇÖZELİ: Kıpçak, merkezden uzakta olan

ÇÖZELTİ: Ayrılış, kopuş, firak

ÇUBAN: Çoban, muhtar, obabaşı

ÇUÇU: Şair, şairane konuşan

ÇUĞA: (çuka) 1- Yürekli, cesur 2- Arınmış, duru 3- narin

ÇUĞAY: Narin ve alımlı kız

ÇULÇU: Serçe, Turgay kuşu

ÇULUK: 1-Çelik 2- çalık, kılıç çalan 3- aceleci, heyecanlı

ÇURAN: Ruhlarla ilgilenen

ÇUTUR: Kılıç kabzası

ÇUVAŞ: 1-Sakin, rahat 2- dindar, dünyaya değer vermez

ÇÜCEN: Akıllı, aklını kullanan

ÇÜNÜK: Çınar ağacı

DADAK değme, dokunma, tatma

DADAL: Tat alan, sezen, farkına varan

DAĞ: (Tağ,tağ,tak,tav) Dağ...mec. genişlik, büyüklük, ululuk,heybet

DAĞAÇA: Dağ gibi heybetli

DAKAK: Ucu ataşlı ok

DAL: 1-Ayrı, bölünmüş 2- saldırı, büyüme, yayılma 3- batma, çıkma 4- yalınlık, çıplaklık

DALAN: koridor, dehliz

DALAŞ: Döğüş, karşılıklı saldırı

DALAY: (Talay) Genişlik, ululuk, sonsuzluk mecaz eden, asıl anlamı , büyük deniz, okyanus

DALBAY: 1- Vasi, ardına sığınılan kişi 2- Çuhadan yapılmış şapka

Kırgızlarda- 3- avcı kuşları yakalamak için, tuzaklara bağlanarak bırakılan küçük kuş

DALBOY: Vasi, ardına sığınılan kişi

DALKILIÇ: birl. Dal/Kılıç mec. Zırhsız ve korunmasız

DALKIRAN: Kırıcı, ayırıcı

DAMLA: Su damlası , tane

DANA: İnek yavrusu, iki yaşındaki genç inek

DANIŞMAN: Müşavir, bilgi ve tecrübesine danışılan kişi

DANSIK: (Tansık) Olağanüstü, fevkalade

DARGA: Vali, üst düzey, bürokrat

DARGUN: Alınan, kırılan, narin

DARI : 1- Bir tahıl türü 2- sıkı, sıkıntı, zorluk

DARICA: 1- Darı gibi, darı niteliğinde mec. Bereketli 2- sıkı, sıkıcı, zorlu

DARSIK: Öfkeli, hiddetli

DARUKA : (Darga) Vali, yönetici, bürokrat

DARULGAN: alingan, nazlı

DAŞKI: Taşkı, taşmış, dışarı çıkmış, dışarıda olan

DAYAK: Değnek, baston, dayanılan nesne
DAYANÇ: 1- Dayanak, destek, güven 2- Dayanma gücü tahammül
DAYANGAN: Dayanıklı, metin
DAYANGI: Köşe minderi
DAYAR: Hazır, hazırlıklı
DEBRET: Kımıldayış, devinim
DAĞER: Kıymet, para, nafız
DEĞERBİLİR: birl. Değer/Bilir Kadirşinas, vefalı
DEĞERLÜ: Değerli, kıymetli
DEĞİRMİ: Çevreli, yuvarlak, toparlak
DEĞNEK: Dayanak, dayanılacak nesne
DELİ: Usu gitmiş, azmış, dellenen, mec.gözü kara, yiğit
DEMİR: Demir madeni
DEMİRAG: Zırh, örgülü göğüslük birl. Demir/Ağ
DEMİRDEN: Demir parçası
DEMİRDÖĞEN: birl. Demir/Döğen mec. Acı kuvvet sahibi
DEMİRGEN: 1- Demir, ham demir 2- temren, okun ucundaki demir parçası
DEMİRHAN: birl. Demir/Han
Şamanist gelenekte “ Madenlerin kutsal ruhu”
DENERİ. Dikkat, itina
DENGİZİK: Denizcik, küçük deniz, göl
DENİZ: Deniz, büyük göl
DENLİ: Edepli, terbiyeli
DEPEGEN: Tekmeleyen, iyi tekme atan
DEPREM: Zelzele, sarsılma, kımıldama (Kişisel görüşüme göre bu ad çocuklara deprem sırasında yada deprem felaketi sonrası yaşanan, çileli günler sırasında doğan ve o günlerin anısına verilen bir addır.)
DERİN: Derinlik...den mec. Olgunluk, bilgelik
DERMEK: Dirilik, canlılık, bir arada tutmak
DERNEK: Eğlence, toy, birliktelik
DEVİN: Hareket, kımıldanış, davranış
DEVİRİM: Devirme, yıkma, devirip yerine geçme,...ihtilal
DEYİM: Söyleniş, darbimesel
DEYİŞ: Söyleyiş, şiirsel anlatım, ozan dili
DIVRAK: Yakışıklı, alımlı, civan
DİBEK: 1- Ağaçtan oyulmuş büyük havan 2- Yayık ağaç
DİK: 1-Yükseklik, yükseliş 2- kararlılık, yıkılmazlık, caymazlık 3- inat
DİKEÇ: Sütun, dikil, dikilmiş
DİKMEN: İnatçı, kararlı
DİLEK: Dil ile istenen, dile getirilen istek, arzu, murat, dilek
DİLER: Dileyen, dileyici
DİLİM: kesik, bölüm, bölünmüş, biçimlenmiş
DİNÇ: Zinde, sağlam, dirençli
DİNLER: Terbiyeli, munis, muti
DİP. Baht, talih
DİPÇİN: 1- Bahtı açık 2- Sağlam, dayanıklı
DİREK: 1- Dirilik, sağlamlık, ayakta kalmak 2- Temel, dayanak 3- Vezir,bakan
DİREN: Direnç, karşı koyuş, dirilik
DİRENÇ: Direnme gücü
DİRENGEÇ: Destek, dayanak
DİRGEN: 1-Dirilik,2- harmanda kullanılan demir çatal

DİRİ: (diri, dirik, Tiri, tirik) Can, ruh, canlılık, canlı
DİRİL: Can, ruh, tin
DİRİM: Yaşam, sağlık, canlılık
DİRLİĞ: Yaşam, hayat
DİRSE: Derse, söylesen, konuşkan
DİZİK: (dizi) Kolye, takı
DİZLEK: Hazır cevap, konuşkan
DODURGA: 1- Dolgun, doyumlu 2- doyuran, doyurucu 3- açık, net, berrak
DOĞA: 1- Tabiat,doğallık, ortaya çıkış 2- Huy, yaradılış, fıtrat
DOĞAN: 1- Soylu bir av kuşu 2- Doğmuş, olmuş, ortaya çıkan
DOĞRU: Dürüst, yalansız, sözüne güvenilen
DOĞRUL: 1-Doğruluk, dürüstlük 2- Ayakta duran, dirençli
DOĞU: Güneşin doğuş yönü
DOĞUÇ: Doğuş,doğma, ortaya çıkış
DOĞUDAN: Doğulu, doğu yönünden gelen
DOĞUŞ: Doğma, ortaya çıkış
DOKUNAK: Dokunuş, değış, mec. Ağır, mahsun,yürek sızlatan, yüreğe dokunan
DOKUNÇ: Dokunak, hüzn
DOKUZ: Dokuz sayısı, Türklerin en çok eskilerden beri uğurlu sayılarındanr
DOKUZ ARKA: Dokuz/Arka (...Eski dönemlerde soyluluk gösterme ve belli etmesi açısından, bir kişinin babasından itibaren geriye doğru dokuz atasının sayılıp açıklanması..)
DOLANDI: Dolanan, gezgin
DOLU: 1-Bilgin, tecrübeli, öğretmen 2- Bütün, tam, eksiksiz 3, Şamanist gelenekte ve Alevi_Bektaşî gelenekte, içki, şarap 4- kısa süren, iri taneli yağmur
DOLUN: Tam, bütün, eksiksiz
Eski Yakut Türklerinde bereketi simgeleyen kutsal ruh.
DOLUNAY: Ayın on dördü, ayın en güzel hali
DOMANIÇ: 1-Dumanlı bölge 2- Tümsek, engebeli arazi
DONAT: Giyim, kuşam, zenginlik, cömertlik
DOMURCUK: Gül, tomurcuk
DONATMIŞ: Giydirip, kuşatmış, sevindirmiş, cömertlik göstermiş
DONATUR: Cömert, eli açık, bağışlayıcı
DONSUZ: Çıplak, fakir, varlıksız
DORA: Doruk, zirve, şahika
DORAN: (Duran) Diri, canlı, yaşayan
DORU: 1- Doruk, zirve 2- Kara ile kırmızı arası renk (At rengi)
DORUK: Zirve, uç, şahika
DOYMADUK: Doymusuz, sevmeye doymayan, doyulmayan
DOYUM: 1- Doymak, tatmin 2- Ganimet, bereket
DOYURAN: mec. Cömert, hayr sahibi, iyilik sever
DÖĞEN: 1- Dövüşçü,döven 2- Ekin saplarını ezmeye yarayan, altında çakmaktaşı bulunan geniş tahta
DÖĞER: 1- Döven 2- değer, kıymet 3- Kalın, enli bir ağaç
DÖĞERLİ: Değerli
DÖĞÜŞ: Dövüş, savaş, kavga
DÖĞÜŞGEN: Kavgacı, savaşçı
DÖKÜMHAN: birl. Böküm/Han 1- Dökmekten döküm 2- Düğüm, bağ
DÖLEK: 1- Çok döl veren 2- Koyunun kuzuladığı yer 3- İtibarlı, saygıdeğer, maharetli
DÖLEN: Muti, sevgi gösteren
DÖNDER: (Döne, döndü gibi “dönmek” fiilinden türetilmiş, çocukları ölen ailelerin, yeni çocukları olduğunda kullandıkları adlardan)

DÖNDÜ: Dönüş yapan (Reenkarnasyon) çocukları ölen ailelerin verdiği adlardan

DÖNGEL: Saat

DÖNGÜ: Dönüşüm, başa dönüş

DÖNGÜN: Dargın, gönlü kırık

DÖNMEZ: Kararlı, cesur, azimli

DULAK: Dolu, olgun, tecrübeli

DUMAN: 1- Sis, kırağı 2- ateşten çıkan gaz

DUMLU: 1- dumanlı, sisli bölge 2- Soğuk ve ayaz alan yer

DUMRUL : 1- Okun sivri ucu 2- Başı dumanlı, efkarlı

DURA: (Durak) 1- yaşam, hayat 2- Sağlamlık, dayanıklılık, kalıcılık 3- ev, yaşanılan yer, barınak (Bu ad, çocukları ölmüş ailelerin yeni çocukları olduğunda yaşamda kalıp uzun yaşaması ve sağlıklı olması dileğini içeren adlardandır ve çok eskilere dayanan bir gelenekle bu gün de sürdürülmektedir. Durak, Dursun, Durmuş, Durdu, Yaşar, Tokta, Tok, Toka, Toktamış, Turan vb. adlar da hep aynı psikoloji ve geleneğin ürünüdür.

DURAK: (Dura) Yaşam, hayat

DURAN: (Turan) Durucu, kalıcı, yaşayan, canlı

DURCU: Durucu, kalıcı canlı

DURDU: 1- Duran, kalıcı, canlı, yaşayan 2- Yaşam, hayat

DURGAÇ: Durak, durulan, yaşanılan yer

DURGUN: 1- Durulmuş, süzölmüş, arınmış 2- Sakin, sükuna ermiş, kendi halinde

DURMUŞ: 1- Duran, yaşayan, canlı 2- Yaşam, hayat

DURSUN: Durması, yaşaması istenen

DURU: 1- saf, sade, berrak 2- Duran, durgun

DURUK: Duru, durucu

DURUL: 1- Sükun bulmak, huzura kavuşmak 2- Günahsızlık, arınmışlık

DURULCA: Masum, günahsız

DURULMAZ: Afacan, yaramaz

DURULMUŞ: Tatminkar, sakın

DURUM: Yaşam, hayat, süreğenlik, duruş

DUVA: (Düve)

DUVAK: Örtül kapanmış, gelin başı

DUVAN: (Doğan)

DUYAN: Duyucu, hissedici

DUYAR: Duyarlı, hisli, duygulu

DUYARI: Duyarlılık, hislilik

DUYGU: His, duyum

DUYUŞ: Duyum, hissediş, duyarlılık

DUYUŞAN: Duyan, hisseden

DÜĞÜN: (Töğün, Toygün) Toy günü, yemekli eğlence

DÜŞ: Rüya, aniden ortaya çıkış

DÜŞELGE: Pay, hisse

DÜŞERGE: Miras, pay

DÜŞÜNGÜ: Düşünerek üzölme, kafaya takma, üzölme, teessür

DÜVE:1- Genç inek, dananın büyüğü 2- Döven, dövüşçü

DÜVECİ: Dövücü, dövüşçü

DÜVEHAN: birl. Düve/Han

DÜVEN: (Döven)

DÜYECİ: Dövüşçü, döğüşçü

DÜZ: (Tüz) 1- Doğru, doğruluk, gerçek 2- Soy, kök, döl 3- Kural, kaide

DÜZE: Düzen, uslup, tarz

DÜZEN: Kural, kurallar bütünü
DÜZGE: Süs, makyaj
DÜZGÜN: 1- Düzülü, düzenli, muntazam 2- Gidişat, teamül

EBİNEvin) Tane, öz
EBİNÇ: Refah, huzur
EBİRİ: Erim, erdem, fazilet
EBREK: Dayanıklı, sebatkar
EBREN: 1- Evren, kainat 2- Felek, talih
EBRET: Ayrılım, ihtilaf
EBRÜK: Dayanıklı, sebatkar
ECE: (Eçe)
ECEVİT: 1- Çalışkan ,, aktif 2- haşarı, yaramaz
EÇE: 1- Dahi, çok akıllı, çok zeki 2- Saygıdeğer, görgülü hanım
EÇİNE: Doğru sözlü, sözüne güvenilir
EDE: (Edi, Ata) Atalık, hatırı sayılan, sözü dinlenen kişi
EDERKON: birl. Ede/Kon (Konmaktan can, ruh)
EDGÜ: 1- İyi, güzel, hoş 2- Adil, adaletli 3- Eğitimci, öğretmen
EDGÜDİ: 1- Eğitimci, öğretici 2- İyi, ala
EDİ: Eda, ata, saygıdeğer ulu kişi
EDİGE: 1- İyi, iyi kalpli 2- öğretmen
EDİK: Kısa konçlu çizme
EDİL: (İdil,etil, atil) iyilik, güzellik
EDİZ: 1- Kıymet, kıymetli 2- Yüksek, Yükselmiş
EGE: (Eke,Öke)1- Dahi, çok akıllı 2- Egemen, sahip 3- Bakıcı, eğitici
EGEMEN: 1- Hakim, sahip, kendinden başkasını dinlemeyen, buyrukçu 2- bilge kişi, dahi
3- ağa, ağabey
EGİT: Göz değmesi ve nazara karşı göz kenarlarına sürülen bir ot
EĞBER: Eğri, eğrilmiş
EĞİLMEZ: Gururlu, mağrur, dik başlı
EĞİN: Eğrilmiş
EĞİR: 1- Sarış, çeviriş, kuşatma 2- bükme, kıvrıma
EĞNEZ: Narin, zayıf, ince
EĞREK: Sık, bol
EĞRİ: Eğik, bükük mec. Saygılı, alçak gönüllü
EĞRİM: Pınar, göze, küçük çağlayan
EKE:1- Dahi, çok akıllı 2- Sahip, egemen 3- bakıcı, eğitici
EKEÇ: Cana yakın ve çekici kız
EKELİK: Deha, kıymet
EKİM: 1- Ekin ekme eylemi 2- Yarım, ziraat
EKİN: 1- Mahsul, tarla ürünü 2- tarlaya ekilip olması beklenen her türlü bitki
EKİNCİ: 1-İkinci (erkek, ya da kız) 2- Rençber, çiftçi
EKSÜK: Azlık, yokluk, yoksulluk
EKŞİ: Eksi,eksik, azlık, yokluk
EL: 1- İl, Ülke, Memleket 2- İlgi, bağlantı 3- Barış, Sukunet 4- Kolun, bilekten aşağısı
ELA: (Ala) Renkli alacalı
ELBAN: (İlban) Devletçi, devletine bağlı, sadık
ELBİR: birl. El/Bir mec. Elbirliği, işbirliği, imece
ELCEK: 1- Ekin biçme aracı 2- Munis, sessiz
ELÇİK: Eldiven

ELÇİ: 1- Devletine bağlı, devletçi 2- Devleti adına aracılık eden, haberci, temsilci

ELÇİM: Demet, tutam

ELÇİN: 1- Demet, bağ, buket 2- Ekin biçerken kullanılan bir alet 3- Devlet görevlisi, devletine bağlı

ELDEK: 1- basiret, kabiliyet, eylem gücü 2- Yedek, elde bulunan

ELDEM: 1-Alışkın, yetişkin 2- Sevimli, cana yakın 3- evcil koyun

ELDÜZ: birl. El/Düz Yurtsever

ELEZ: (Eliz)Arı,duru, temiz, munis, uyumlu

Yakut destanlarında bekareti simgeleyen kutsal ruh.(Ulu Tuyun'un kızı)

ELGAY: Yurtsever

ELGİN: 1- Konuk, öncelik verilen kişi 2- Gurbetçi, yurdundan uzak

ELGÖRMÜŞ: Gezgin, seyyah

ELGÜN: Halk, avam, halktan kişi

ELİBOL: Cömert, eli açık, sahi

ELİK: Usta, eli yatkın

ELİŞ: Usta, maharetli

ELİTAŞ: Cimri, eli sıkı

ELİTEZ: Becerikli

ELKATMIŞ: birl. El/Katmış Ülke fethetmiş, algan

ELKİN: 1- konuk 2- Yolcu

ELÖVER: Yurtsever

ELTUTAR: birl. 1- El/Tutar mec. Yardımsever, hayırşinas 2- Fatih, Algan

ELVEREN: Olgunlaşan, yeterlilik kazanan

EMÇİ: Doktor,eczacı

EMEÇ: Amaç, gaye

EMEK: 1- Gayret, cehd, zahmet 2- Güç, enerji

EMEN: 1-Can, ruh, hayat 2- Ağaç dikmek için açılan çukur 3- meşe ağacı

EMET: Sınır, mesafe

EMGEK: Emek, zahmet, güçlük

EMLEK: Duygulu, merhametli

EMRE: (İmre) Düşkün, aşık, hayallerle yaşayan

EN: (Yen)1- Derinlik, genişlik 2- Av 3-Kıyı 4- Arka

ENÇU: Sükun,huzur,ruh derinliği

ENDEŞ: Eşit, müsavi

ENEÇ: Meyil, meyilli

ENİK: (enük, enek)Genişçe, yayık

ENGİN: 1- Genişlik, derinlik, yayıklık 2- ufuk, ufuk çizgisi

ENİCUK: Hısım, kavim- kardeş

ENİŞ: (Enuş) 1- İniş, yokuşun karşılığı mec. Rahata ve huzura erme 2- Uçlarda, ekstrem

ENKİŞ: Tecrübeli, deneyimli, olgun

ER: 1- Olgun,olmuş, ergin, yetişkin erkek 2- Asker, çeri

ERÇE: birl. Er/Çe...Erkeğe yakışır biçimde

ERÇİN: Ülkenin idari bölümlerinden her biri (il, ilçe, kasaba vb.)

ERDEM: (Ertem) Fazilet, bilgelik, yücelik, hünerlilik

ERDEMÇİ: Erdem sahibi

ERDEMLÜ: Erdem sahibi

ERDEN: Er parçası, erden olma

ERDİN: Ermiş, olgun

EREK: Erişilmek istenen, ülkü, hedef

EREKLİ: (Ereğli) Ereği olan

EREM: Müjde, iyi haber

EREN: 1- Olgun, 2- Hür, bağımsız 3- Din ile bütünleşmiş
ERENTÜZ: birl. Eren/Düz
T...Tuva ve Çuvaş Türklerinde, "Terazi Yıldızı"
EREZ: 1- Erişilen, mutlu olunan 2- Cesur, gözü kara, dayanıklı
ERGEN: Olgun, deneyimli
ERGENE: 1- Güçlülük, egemenlik 2- Maden dağı 3- Dağlar arasındaki geçit
ERGENEKON: 1- Maden dağı 2- Dağlar arasındaki yurt
ERGİ: Eriş, olgunluk, deneyim
ERGİL: 1- Bilgili, deneyimli, yetişkin 2- Savaşçı, cengaver
ERGİN: 1- Ermiş, olgun, irfan sahibi 2- Savaşçı, cengaver
ERGUN: 1- Yumuşak huylu kişi 2- Hızlı koşan at 3- Argun
ERİK: Ermiş, olgun, bilge, filozof, becerikli
ERİKEN: Ermiş, olgun, bilge
ERİM: 1- Müjde, iyi haber 2- Felsefe, derin bilgi 3- Vade, zaman
ERİNCİK: Mahcup, utangaç
ERİNÇ: 1- Olacak, olması gereken, kaçınılmaz sonuç 2- Nimet, bolluk
ERİŞ: Gaye, erişilmesi istenen
ERİŞEK: Ülkü, gaye
ERİŞEN: Ulaşan, vasıl olan
ERİŞKİN: Olgun, kamil, ermiş
ERK: 1- Güç, kudret 2- İktidar, erklik, hükümrancılık 3- Bağımsızlık, egemenlik
ERKE: 1- Egemen, güç 2- İşve, naz, cilve 3- Çekicilik, çekiciliği kullanma istek ve yeteneği
Türk mitolojisinde, Ülgen'in dokuz kızından biri ve namusu simgeleyen kutsal ruh
ERKELİ: Egemen
ERKEM: Nazlım, işvelim, edalı
ERKİ: 1- Güçlü, egemen, erke 2- Atik, çevik
ERKİN: 1- Bağımsız, otorite tanımaz 2- Başına biuruk, kendi bildiğini okuyan 3- Sürekli, süreklilik
ERKİNDİK: Erkinlik, bağımsızlık, hürriyet
ERKLİG: Egemen, kuvvetli, şevkatli
ERKMEN: 1- Bağımsız, başına buyruk 2- Bekar, evlenmemiş
ERLİK HAN: birl. Erlik/Han
Şamanist gelenekte "Cezalandırmayı simgeleyen kutlu ruh"
ERMAN: 1- Erdemli, güç, mert 2- Kutsal, mukaddes
ERMİŞ: Olgun, müdrik
ERNEK: Küçük parmak, serçe parmağı
ERSE: Ermesi, olgunlaşması istenen
ERSİN: 1- Uzun ömürlülük dileği 2- Olgunluk, bilgelik dileği
ERSÜ: Fazla, çok fazlalık
ERTE: 1- Seher, şafak 2- Yarın, gelecek, sonraki, halef
ERTEGİ: Destan, lejant
ERTEN: Tan, şafak
ERTİK: Meslek, sanat
ERTİM: Olgun, erişkin, bilge
ERTİN: 1- Mahsun, hüznü 2- Kendine yeten
ERTİNGÜ: 1- Olağanüstü, fevkalade 2- Efsane, mit
ERZENE: Doruk, zirve, en üst
ERZİ: Veli, vasi, yönetici
ERZİK: 1- Asıl, ana, temel 2- Soylu ve yiğit
ESBOL: birl. Es/Bol ...Çok zeki, çok akıllı (Usu-bol)
ESE: 1- Mutluluk, sağlık 2- Yel, esinti

ESELİK: Selam, selamet
ESEN: 1- Sağlık, selamet 2- Yel, yumuşak yel
ESENLÜ: Esenli, sağlıklı
ESER: Esinti, yel
ESİ: Yel, esinti
ESİM: Esinti
ESİN: 1- Esinti, yel 2- soluk, sağlık, nefes 3- İlham
ESİNTİ: Yel, hafif yel
ESİRGEN: 1- Arkadaş, dost, yaren 2- korunan, yakınlık duyulan
ESİRGENÇ: Nazlı, nazenin
ESİRKİŞ: Merhamet, acıma duygusu
ESKİN: Yel, yel alan
ESLEK: 1- Yumuşak başlı, uysal 2- Selam, selamet
ESNEK: Uzayan, genişleyen, esen
ESRİGÜN: birl. Esri/Gün...fırtına
ESRİK: Mecnun, kendinden geçmiş
ESRİMİŞ: Kendinden geçmiş
ESTELİK: Yadigar, hatıra
ESTİ: Yel, esinti
EŞİM: Çalışkan, becerikli
EŞİNGEN: 1- Çalışkan 2- Eşit, müsavi
EŞİTGEN: İşitken, işiten, dikkatli
EŞKİN: 1- Hızlı, atik 2- Dayanıklı, metin 3- Rüzgarlı bölge, rüzgar alan bölge
EŞLİK: Dost, yaren, refik
ETGÜ: 1- İyi, iyilik 2- Etki, şiddet
ETİGE: Öğretmen, mürebbiye
ETİL: İtil- idil
ETİNGÜ: Olağanüstü, fevkalade
ETİZ: Yüksek, ulu
EVCİL: Evine bağlı, evcimen
EVCİM: 1- Evcimen, evcil 2- İşgüzar, hamarat
EVCİMEN: Evine bağlı
EVCİMİK: Ekonomist, muktesit
EVDEŞ: Hanım, erkeğin eşi
EVGİ: İvedi, acele
EVGİN: 1- Aceleci, telaşlı 2- Evcil, evine bağlı
EVİN: Cevher, öz, nüve
EVİRGEN: 1- Tedbir, tedbirli 2- Dönüşüm, çevirim
EVREN: 1- Kainat 2- Ejderha, canavar 3- Baht, talih
EVRENSEL: Evreni kaplayan, evreni içine alan
EYGİ: İyi, salih, temiz
EYGİŞ: İyi kişi, iyi insan
EYGÜ: İyi, iyice
EYİN: Vücut
EYİNÇ: Refah, mutluluk
EYLEM: 1- İş, iş görme, çalışma 2- Etkileyici davranış 3- Durdurma, önünü kesme
EYLETMEZ: Amansız, aman vermez
EYLETÜR: İyilik sahibi, cömert
EYLİK: İyilik, yardım, iane
EYMEN : 1- Alçak gönüllü, mütevazı 2- Yardımsever, hayırşinas

EYMÜR: (Eymir) İyilik sahibi, hayırşinas
EYTEMİŞ: Güzel konuşan, tatlı dilli, hatip
EYÜGE: İyi, iyice
EZDİ: Ezen, ezici, baskıcı
EZGİ: 1- İyi, iyilik, 2- Uyum, ahenk 3- Acı, üzüntü 4- Name, hoş sada
EZGİN: Ezik, ezilmiş, acı çekmiş, mahzun
EZİLGİN: Mazlum, zulüm görmüş
EZİM: 1- Belirti, iz 2- Zorunluluk, mecburiyet
EZİNÇ: 1- Belirti, iz 2- Ezginlik, mahzunluk
GALI: Kalın, Hediye, bağış, çehiz
GALIN: Hediye, çehiz
GAMAĞ: Bütünlük, bütün, tüm
GARA: Kara
GARACU: Sivil, resmi olmayan
GARGILI: Kargılı, mızraklı
GASPAK: Süslü, müzeyyen
GAYIR: (Kayır) 1- Taraf, destek, kayırma 2- Lütuf, ihsan, hediye
GAYURMUŞ: Kayırmış
GAZAN: (Kazan) 1- Kazanma, kazanç, üstünlük 2- Kızgın, kızgınlı celallenmek
GEÇE: Geçmiş, mazi, geçen
GEÇEK: Geçit, köprü
GEÇER: Geçeli, caiz
GEÇGEL: Makbul, nafız
GEÇGİL: Geçerli, makbul
GEÇGİN: Geçmiş, kendinden geçmiş, feda etmiş
GEÇİM: 1- Yaşam, dirlik 2- Anlaşma, uyuşma 3- risk, yiyecek, nafaka
GEÇİMLÜ: Munis, yumuşak huylu
GEÇİMLÜK: Geçinmek için gerekli olan
GEDEK: 1- Görev, vazife 2- Oyuk, kırılıp, yıkılarak açılan yol
GEDİZ: Su birikintisi, gölet
GEGEZ: Mümkün, uyumlu
GEĞİN: Set, şiddetli
GELBERİ: Ocaklardan, ateş çekmek için kullanılan ucu eğri demir çubuk
GELDEÇ: Gelecek, ati, istikbal
GELEK: (Gelik) halef, sonraki
GELGEÇ: Geçici, kalıcı olmayan
GELGEL: Çekim, cazibe
GELDİ: Gelecek, istikbal
GELİN: Gelen, dışarıdan içeriye gelen
GELİNCİK: Kır çiçeği
GELİK: Halef, sonraki
GELİKLİ: Halef
GENCE: (Gençek, genç) Taze, yavru, genişleyen, gelişen
GENEŞ: Müşavere, meşveret
GENGŞİ: Cengşi, mucize
GENİŞ: Yaygın, enli, engin
GENSU: birl. Gen/Su Deniz, büyük göl
GER: 1- Söz verme, ant içme, bağlama, anlaşma, birleşme 2- Vahşi hayvan yavrusu
3- Dev, devasa
GERAY: birl. Ger/Ay Uygun, münasip, layık

GERAYHAN: birl. Geray/Han

Kırım hanlığının kurucusu ve ilk hanı. Daha sonra gelen hanlar bu adı, birer unvan olarak kullanmışlardır.

GEREZ: Dilber

GERGÖZ: 1- Zabit, zabıta 2- Geyik gözü

GERİM: 1- Yön, cihet 2- Hicap, utangaçlık

GEYİK: (Geyük) Yabani, vahşi, yabancıl

GEZ: 1- Nişan, işaret 2- Giz, sır

GEZGİN: Seyyah

GEZGİNSU: birl. Gezgin/Su ...Irmak

GEZLER: Nişancı, iyi atıcı

GIYIN: Gamze, çukur

GİCİK: Taze, hoş, sevimli

GİDİK: Uç, kenar, sınır, limit

GİRAY: Uygun, layık

GİRGİN: Girişken, müteşebbis, cana yakın

GİRİK: Girişken, müteşebbis

GİRİŞKEN: Girgin

GILAV: Teşvik, destek

GILIG: (Kılık) Huy, yaradılış, tabiat

GIRGIÇ: Çalışkan, aktif, faal

GİRÇEK: 1- Gerçek, hakikat 2- Bağlı, sadakatli

GİRTİNE: İman, inanç

GİZ: Sır, Gizlilik

GİZEM: Sır, esrar

GİZLENÇ: Hazine, define

GONÇA: Bahşış, hediye

GORAL: Kısmet, nasip

GİCİK: Minyon, sevimli

GÖCEK: Taze, hoş, güzel

GÖÇELGE: Konup göçülen yer

GÖÇER: Göçmen

GÖÇMEN: Muhacir

GÖÇÜNCÜ: (Göçkuncü) Geçici, fani

GÖĞEN: Gök rengi, maviye çalan, mavileşmiş

GÖĞKUTLUĞ: birl. Gök/Kutlu

GÖĞNÜK: 1- Yanmış, kavrulmuş 2- Mavi, maviye kaçan

GÖK: 1- Tanrı, Tanrıdan..Tanrısalsal, kutsal 2- Mavi ,Gök rengi 3- Yer üstü, gökyüzü
4- Ezel-ebet, başsızlık ve sonsuzluk 5- Güzellik, göz alıcılık, üstünlük

GÖKBEN: 1- Tanrıdan gelen, gök parçası 2- Masmavi

GÖKBÖRİ: birl. Gök/Böri Tanrısalsal kurt..(Bozkurt)

GÖKBÖRİ: birl. Gök/Böri (..Bazı kaynaklarda "Bozkurt" olarak da geçer.)

GÖKÇE: Güzelsal, zarif, çekici, göz alıcı

GÖKÇEK: Gökçe, çekici, güzel

GÖKÇEL: Mavimsi, maviye çalan

GÖKÇELİ: Güzelsal, Yakışıklı

GÖKÇEN: Gökçe, güzel, alımlı, dilber

GÖKÇİL: 1- Gökten gelen, göksel 2- Mavi, maviye çalan

GÖKÇİN: Mavi

GÖKLEN: Ulu, mübarek

GÖKMEN: Tanrısal, Tanrıdan gelen
GÖKTÜRK: birl. Gök/Türk Tanrıdan kut almış. Kutsanmış Türk...(Tanrısal Türk, Tanrı tarafından gökte yaratılıp, yeryüzüne yollanan Türk)
GÖL: Göl, deniz mec. Ululuk, geniş gönüllülük
GÖLEĞEZ: birl. Göl kenarında yetişen bir su çiçeği
GÖLET: Küçük göl, gölcük, yapay göl
GÖMEÇ: Kuyuda (Toprak fırında pişirilen ekmek)
GÖMEK: Kömek, yardım, inayet
GÖMÜÇ: Hazine, define, mücevher
GÖNDEM: İtaatkar, muti, sadık
GÖNDER: Mızrak, direk
GÖNE: Onur, iftihar
GÖNEN: 1- Feyz 2- Onur, iftihar 3- Bolluk, bereket
GÖNENÇ: Açık, talih, mutluluk, iftihar
GÖNÜL: 1- Can, ruh, duygu merkezi 2- Kalb, vücudun kan pompası
GÖNÜLDAŞ: Gönül birlikteliği, aynı inanç, duygu ve düşünceleri paylaşıp savunan bireylerin her biri
GÖRCEĞİZ: Ufuk çizgisi
GÖRÇEK: Ufuk, ufuk çizgisi
GÖRÇÜM: Geçici, fani
GÖREGEN: Görgülü, görüp geçirmiş, deneyimli
GÖREK: Görüntü, peyzaj, manzara
GÖREZ: Meltem, hafif yel
GÖRGÜ: Terbiye, muaşeret
GÖRGÜÇ: Dürbün
GÖRGÜLÜ: Terbiyeli
GÖRGÜN: Görgülü, deneyimli
GÖRK: İhtişam, olağanüstü güzellik ve çekicilik, ihtişam, debdebe
GÖRKEM: İhtişam, debdebe, heybet, olağanüstülük
GÖRKEN: Hürmetli, Hürmete layık
GÖRKLÜCE: İhtişamlı, heybetli, yakışıklı, güzel
GÖRKLÜĞ: Çok güzel, çekici, ihtişamlı
GÖRÜMCÜK: Görülmesi, ilgilenilmesi gerekli olan
GÖRÜK: Gözetleyici, casus
GÖRÜN: Görüntü, Açıklık, netlik
GÖRÜNDÜK: Aşık, gizlisiz, saklısız
GÖVEL: Gök rengini almış, göğe ermiş
GÖVERİ: Yeşermiş, gururlu
GÖVEZ: Mağrur, gururlu
GÖY: Taze, genç
GÖYMEN: Yanık, yanık tenli
GÖYNÜK: Yanık, kavrulmuş
GÖZ KAMAN: birl. Göz/Kaman Gözde, seçkin, göz kamaştırıcı
GÖZAL: Göz alıcı, farklı, seçkin, el üstünde
GÖZBAY: birl. Göz/Bay Sihirbaz
GÖZBAYCI: Sihirbaz, illüzyonist
GÖZDE: Beğenilen, göze girmiş, el üstünde tutulan, emsallerinden daha üstte bulunan
GÖZE: (Gözek, Köze) Kaynak suyu, menbaa
GÖZEBE: Tahmin, beklenti
GÖZEGER: Çekici, cazibeli

GÖZEGÜ: Gözde, çekici
GÖZEĞEN: Ufuk, ufuk çizgisi
GÖZEĞİR: birl. Göz/Eğir Çekici, cazip, göze hoş gelen
GÖZEK: Göze
GÖZEN: Cazibeli, çekici, göze hoş gelen
GÖZERİ: Dürbün
GÖZGEÇ: Ayna
GÖZGÖR: Ayna
GÖZGÜ: Ayna
GUNA: Kına
GONCUK: (Göncük) Kısa gün, kış günü
GUR: (Gür,Kür) 1- Şiddet, kızgınlık, öfke 2- Ateş, ateşlilik
GURSAÇTI: birl. Gur/Saçtı (Kızgın, celalli, hiddet ve öfke saçan)
GUVA: Geyik
GUYUK: Canavar, ejderha, vahşi ve yırtıcı hayvan
GUYULDAR: Uyumlu, ahenkli, geçimli
GUZ: 1- Güzel, çekici, yakışıklı 2- Oğuz
GÜCENİR: Alıngan, mahcup
GÜCENMİŞ: Alıngan
GÜÇ: (Güçü, küç, küçlük) Enerji, kuvvet
GÜÇEYÜ: Çok güçlü, yenilmez
GÜÇLÜK: Güç, zorluk, meşakkat
GÜDEK: Güdülenme, motivasyon
GÜDER: Murat, emel, beklenti
GÜDÜL: 1- Saç üzerinde pişirilmiş mısır ekmeği 2- Kısa, kalın 3- Gözü pek
GÜDÜR: Hayal, kurgu
GÜLEÇ: Güler yüzlü, mütebessim
GÜLEGEN: Güler yüzlü, mütebessim
GÜLEK: 1- Handan, mütebessim 2- Gölcük, küçük göl
GÜLEN: Mutlu, mütebessim
GÜLER: Mütebessim, güler yüzlü mec. Talihi açık
GÜLESİN: Mutlu, sıkıntısız, tasasız olma dileği
GÜLGÜN: Gülen, mütebessim
GÜLSÜN: Mutlu, sıkıntısız olma dileği
GÜLÜK: Gülen, mütebessim
GÜLÜMSER: Mütebessim, sevimli
GÜMÜL: Demet, buket, deste
GÜMÜŞ: Gümüş madeni
GÜN: Güneş, gündüz, afitap
GÜNANA: birl. Gün/Ana
Sogay Türklerinde eski dönem, Güneşte ki kutlu kadın ruh.
GÜNÇE: Güneşlik, şemsiye
GÜNÇEK: Güneşlik
GÜNÇÜ: 1- Güneşe benzeyen, güneş gibi 2- Güneşi seven
GÜNDAŞ: Gün/Daş ..Aynı güneşi paylaşan, gün ortağı
GÜNDEM: Ağır başlı, mülayim
GÜNDEM: El üstünde tutulan, revaçta..
GÜNDER: birl. Gün/Der (..Derlemekten..)
GÜNDÖNDÜ: birl. Gün/Döndü bir çiçek türü
GÜNDÜ: Gündüz, gün ortası

GÜNDÜZ: Gün içi, gün ortası, güneşli gün
GÜNEŞ: Güneş
GÜNEY: (Küney) Güneşe bakan, güneş gören
GÜNGEN: Takvim, vakit
GÜNGÖR: birl. Gün/Gör “mec. Bahtı açık olsun, mutlu olsun”
GÜNGÖRMÜŞ: birl. Gün/Görmüş “mec. Deneyimli, dolu yaşamış
GÜNLÜK: Güneşlik, şemsiye
GÜNTÜLÜ: birl. Gün/Tülü (...Gündüz düşü)
GÜNÜÇ: Nafaka, günlük
GÜNYELİ: birl. Gün/Yeli ..doğudan gelen yel, doğu rüzgarı
GÜR: (Kür) 1- Sağlam, sıkı 2- Sık, yoğun 3- Yiğit, korkusuz
GÜRBOĞA: (Kürboğa) birl. Gür/Boğa
Türkistan’ın Araplarca işgal edildiği dönemlerde, özellikle o sıralarda
Genel vali olan, “ İbni-kuteybe” adlı çapulcuya karşı, kahramanca direnen ve her defasında
Yeni direnişler örgütleyerek, Türkleri işgallere karşı uyanık ve diri tutmaya çalışan bir Türk beyi
GÜRBÜZ: Sağlıklı, kuvvetli, dayanıklı
GÜRE: Güç, enerji
GÜRELİ: 1- Enerjik, çalışkan 2- Haz, doyum
GÜRGEN: Bir ağaç türü
GÜRÜZ: (Gürz) Topuz
GÜVEN: İtimat
GÜVENÇ: Güvence, garanti
GÜYÜK: Canavar, vahşi hayvan
GÜZ: Sonbahar
GÜZEL: (Gözel) Yakşı, alımlı, çekici, göze hoş gelen
GÜZEY: 1- Taze, körpe, yeni 2-Destek, fırsat 3- Sonbahar 4- Kuzey yönü
GÜZİN: (Güzün) Güz vakti, güz vaktinde doğan
GÜZLEK: Güz döneminde kalınan yer
Türkçe’de h harfi yoktur. Ancak zamanla "K" harfi ile başlayan bazı kelimeler H harfi ile başlamıştır.

HAN:1- Devlet başkanı 2- Kağana bağlı, özerk devlet başkanı 3- beylik başkanı, yönetici
HANIM: 1- Han’ın dişi 2- Soylu kadın 3- Han’ın evdeşi (Hatun) 4- Türk töresinde, kadınlara
olan saygıyı ifade eden genel bir sıfat
HANLI: Yurttaş, Bir Han’a bağlı kişi, Bağımsız bir devletin mensubu
HATUN: (Katun) 1- Kağan’ın evdeşi, kraliçe 2- Saygı duyulan, görgülü hanım
Türkçe’deki, kadın sözcüğü buradan gelir.
HOMAR: (Humar) Yakışıklı, çekici, güzel, süslü, fiyakalı
HUN: (Kul) Koyun, koyunlu
HUŞ: Bir çam ağacı türü

IDAÇU: Muhafız, koruma
IDUĞ: (Iduk) Kutsal, tanrısal
IĞAÇ: 1- Ağaç, ağaçlıklı bölge 2- Fersah
IĞAR: Kıymetli, ağır
IĞDIR: 1- İyi, hoş, hoşluk 2- Yetkin, ehil
IĞIRCIK: Fecir

ILAÇIN: Laçın, şahin kuşu
ILANKU: 1- Kıvrak, atletik 2- Ulu, Ululanmış, yüce
ILDIR: 1- Ürküt, ürkütücü 2- Berk, sert
ILDIRIM: Yıldırım, berk
ILDUZ: Yıldız, necm
ILGAR: 1- Gayret, cehd 2- Atın, dört nala gitmesi hali
ILGAT: Kapalı, müphem, belirsiz
ILGIM: Serap
ILGIN: Hoş kokulu bir bitki
ILGIT: Ilık, tatlı, sakince, yumuşakça
ILICA: 1- Ilımlı, ılık, ılıkça 2- Yunak, hamam
ILIK: Soğukla sıcak arası
ILIMAN: 1- Ilık, ılık hava 2- Uyumlu, sakın, mutedil
ILKI: 1- At yavrusu 2- At sürüsü
ILKICI: At çobanı
IMIRGI: Taze, körpe
IMRAĞ: (İmrak, İmre, Emre) Aşık, şayeste, geçkin
INAÇ: Yar, canan
INAK: 1- Han ve Kağanlara yakın olan kişi "Hasbey" 2- Gamsız 3- Canan, yar
IRAZ: (Iris, uraz) 1- Baht, talih, mutluluk 2- Cesaret, gözü pek olma
IRGA: Talihli, şans, şanslı
IRIM: 1- Büyü, efsun 2- İçinden su akan toprak, arazi
IRLAYU: Irlayan, yırlayan, akarak uzaklaşan, ırmak
IRMAK: Akarsu
ISIK: (Issıg-Issık) Isı, sıcaklık, hararet
ISIYEL: birl. Isı/Yel...meltem
ISRIK: Okşayıcı, sarıcı, ısıtıcı
ISSIK: Isık, ısı
ISSIZ: Soğuk, تنها, cansız, kimsesiz
ISTIK: Sıcak, ılıman
İŞBARA: 1- Çalışkan, hamarat 2- birl. Isı/Bora
IŞIK: Aydınlık, nur
IŞIL: Yarul, nur, ziya, ışık parıltısı
IŞILTİ: Işık parçası
IŞIN: Güneş parıltısı, ışık parıltısı, yansıması
IYIŞ: Armağan, hediye, ihsan

İBAR: Parfüm, koku, misk
İÇ: 1- Öz, görünmeyen yan, bir nesnenin öz yapısı 2- İçerde kalan kısım, iç kısım
İÇBUYRUK: birl. İç/Buyruk
Saraylardaki iç hizmetle görevli kişi
İÇEN: (İçin) içli, duygusal
İÇER: İçeride, kapalı, mahfuz
İÇERGE: (İçergü) içten, samimi
İÇGE: İçeri, içerde, dahili
İÇGELİK: birl. İç/Gelik ..İçten gelen, doğal davranış, samimiyet
İÇGER: İç alan, iç bağlayan, tabi kılan
İÇGİN: içli, içten, samimi
İÇİGEN: 1- İç geçiren, içli 2- Sabırsız, aceleci
İÇİK: 1- içli, duygulu 2- İçerde, dahilde, devlete tabi

İÇİM: 1- Duygu, hassasiyet 2- Yudum, yudumluk
İÇİNGİR: İçli, hassas
İÇİT: İçilecek nitelikte, içimi güzel
İÇKUR: Savaş meydanı
İÇLEK: İçli, narin, hassas
İÇLİ(K): Duygulu, hassas
İÇTEN: Samimi, açık, dürüst
İÇTENLÜK: Samimiyet
İDE: (Ede, İdi) Ululuk, nüfuz, kudret
İDEGE: Ulu, nüfuz sahibi, edici, yapıcı
İDEGER: Eder, yapar
İDEKLİ: Yapıcı, edici, güçlü
İDER: 1- İzci, takipçi 2- Yapan, yapıcı, edici
İDGÜ: 1- İyi, güzel 2- Tanrısal, mübarek
İDİ: (İdik) 1- Tanrı, rab, sahip, efendi 2- Tanrısal, Tanrıdan gelen, mübarek, kutlu
İDİKUT: birl. İdi/Kut...Kut sahibi, Tanrıdan gelen, Tanrıya yakın, Tanrıya benzer, Tanrı tarafından görevlendirilmiş vb. anlamları içeren ve Uygur kağanlarının büyük çoğunluğunun kullandığı bir unvan
İDUK: İdi, Tanrısal, mübarek
İGAN: Yıkan, yıkıcı, deviren
İGİT: 1- Yiğit 2- Bakıcı, eğitici
İĞDİ: (İğdir) Yetkin, ehil, iyice
İĞREK: Saf, temiz, duru, arı
İĞSEN: Kayıtsız, ilgisiz
İĞSİZ: Salim, selametli
İKİNÇ: İkinci
İKİZER: İkizlerden her biri, benzer
İKŞİT: Yürekli, bagatur
İL: 1- Doğuş, oluş, oluşum 2- Bitişme, bütünleşme, doku 3- Devlet 4- Yurt, yer, konak, memleket, diyar
5- Halk, ahali, insan topluluğu 6- Barış, sulh
İLAÇAN: birl. İl/Açan ..İl almış, fatih, algan
İLAÇİN: Laçın, şahin
İLBAY: birl. İl/Bay .. Vali, bakan, beylerbeyi
İLBAY: birl. İl/Bey
Otmanlılar döneminde asker toplayıp, onların eğitim ve lojistiğini sağlayan kişilere verilen bir unvan
İLBİ: Büyü, sihir
İLBİLGE: birl. İl/Bilge (Devlet yönetiminde bulunmuş ve devlet tecrübesi olan)
İLBİLİĞ: 1- Devlet bilgisi ve deneyimi 2- Devlet arşivi
İLBİLMİŞ: birl. İl/Bilmiş Yurtsever, yurduna bağlı
İLÇİ: Devlete hizmet eden, devletin hizmetinde olan
İLÇİN: Devlet görevlisi, devlete iş gören
İLDAŞ: Yurttaş, hemşehri
İLDEM: Pişman, nadim
İLER: Oluşum, bitişim
İLEY: Civar, etraf
İLGİN: Kanıt, delil, ispat
İLGERÜ: 1- İleri, ileride 2- Doğu, doğudan 3- Bolluk, refah
İLGEZDİ: birl. İl/Gezdi, Gezgin, seyyah
İLGEZER: birl. İl/Gezer, Gezgin
İLGİ: Bağlantı, bitişim, alaka, özen

İLGİK: Barışsever, barışçı
İLGİNÇ: İlgi çeken, ilgi duyulan,enteresan, sıra dışı
İLGİR: Barışçı, barışsever
İLGÖRMÜŞ: birl. İl/Görmüş, Gezin
İLGÜ: Amaç, hedef
İLGÜY: Nazlı, nazenin
İLHAN: birl. İl/Han...Bölge Hanı, Kağanlığa bağlı özerk han
İLİDİ: Yarar, fayda
İLİG(ğ): 1- Ünlü, tanınmış, meşhur 2- İlk, birinci, başlangıç, ortaya çıkış
İLİK: İlk, birinci, önce
İLİNGİ: Devletine bağlı, devletin hizmetçisi
İLİŞ: Bitişik, yakın
İLK: Başlangıç, doğuş, çıkış, öncelik
İLKE: (Ülke) Kurucu, yapıştırıcı, oluşturucu...(Günümüz Türkçe'sinde,"prensip, düstur" anlamında)
İLKİ: ilk, ilkin, birinci
İLKİN: Birinci, öncelikli
İLKUŞ: birl. İl/Kuş Kartal türü bir avcı kuş
İLLİ: Bağımsız, özgür, devleti olan
İLMEN: Devletç devletine sadık
İLSİRET: birl. İl/Siret ..Düşmanın devletini yıkıp, esir eden, devletsiz bırakan
İLTEMİŞ: birl. İl/Demiş ..Yurtsever
İLTER: Yurt koruyucusu, yurduna sahip çıkan, yurtsever, yurdunu toparlayan
İLTERİM: birl. İl/Terim
İLTERİŞ: birl. İl/Teriş, Yurdunu ve budunu derleyip, toparlayan, bir aya getiren ve yücelten
İLTÖRE: birl. İl/Töre, ..Devlet geleneği
İLTUTMUŞ: birl. İl/Tutmuş, Algan, fatih
İLUN: 1- Ulu,yüce 2- Soylu 3- Genç, cıvan
İLYİĞDİ: birl. İl/Yığdı, Algan, fatih
İME: Em, çare, derman
İMEÇE: Birliktelik, emek ortaklığı
İMEN: 1- Emen, can, ruh 2- Kayın ağacı
İMER: Hayırsever, iyilik sahibi
İMGE: 1- İyi, yararlı 2- İz, belirti 3- Tasavvur, zihinsel sembol
İMİŞÇİ TUNGATAR: birl. İmişçi/Tunga/Tar...Kaplanlarla dövüşen cesur kişi
İMRAG (imrağ-İmrak): Aşık, derviş, dost
İMRE (Emre-İmrak): 1- Ağabey,ağa 2- Beylerbeyi 3- Aşık, derviş, dost
İMREN: İmrenmekten...imrenilen, iç geçiren
İNAK: 1- Kardeş, kardeş çocuğu 2- Han ve beylerin en güvenilir adamı ve yardımcısı
İNAL: 1- Soylu, Kağan yada Hanların ana tarafından akraba 2- Anası Kağan yada Han soyundan olup babası kara budundan, halktan olan kişi 3- Avrupa'daki, kont, baron vb. unvanların Türkçe'deki karşılığı 4- Emin ve güvenilir kişi
İNALÇIK: Küçük İnal
T...1- Uygur kağanlığı dönemi bey ve komutanlarından 2- Haverezmler devleti bey ve
İNAN: İman, inanç 2- Kural, akide 3- Emniyet, güvenlik
İNANGU: İnanılan, güvenilen, mutemet
İNANIR: İmanlı, inançlı
İNCE: Hafif, yeğni, nazik
İNCESEN: Huzur ve güvenlik, sükunet
İNCİ: (Yinçi, yinçü) 1- işve, naz,eda 2- Sessizlik, ıssızlık 3- İstiridye türü deniz kabuklusundan çıkan tane, takı

İNÇGÜ: İnce, narin
İNER: İnemek...den mec. Alçak gönüllü, mütevazı
İNERBAŞ: birl. İner/Baş mec. Alçak gönüllü
İNİ: Kardeş, karındaşı, kayın birader
İNİSİ: Küçük erkek kardeşi
İPAR: Parfüm, misk
İPEK: (Yipek) İpek böceğinin ipeği (İp...kökünden)
İRÇİ: 1- Yırcı, halk ozanı 2- İr.ik, iricik 3- Yırçı, yerci, toprak sahibi
İRÇİK: 1- İricik 2- Er, küçük er
İREN: 1- Sert, katı 2- Araç, vasıta 3- Ürek, yürek
İRENÇİN: 1- Bağımsız, başına buyruk 2- Güçlü, dayanıklı
İRGE: 1- Yırlama, söyleme, okuma 2- Ergin, olgun
İRGİN: (İrge) Uygurlar ve Karluklar dönemi memuriyet unvanlarından
İRİK: Sert, katı, iri
İRİM: Müjde, iyi haber
İRİS: 1- Kurtuluş, hürriyet 2- İras, ıraz
Türk mitolojisindeki kutlu kadın ruh adlarından “kötü ruhları kovup, tamuya gönderen”
İRKİL: 1- Ululuk, heybet, cesaret 2- Aksakal, kam, baksı
İRKİN: Olgun, bilge, ulu
İRKİT: Ürküt, ürkütücü, heybetli
İRKİLİ: 1- Güçlü, muktedir 2- Yüksek dereceli memur
İRNEK: (Emek) Serçe parmak
İRŞİ: Peri, peri kızı
İRTEGÜN: birl. Erte/Gün Sabah
İRTEM: 1- Erdem, fazilet 2- Marifet, hüner
İRTİŞ: Hüner, hünerlilik
İRTÜK: Değer, kıymet
İSEN: 1- Esen, yel, rüzgar 2- Doğa, tabiat 3- Açık, net, sahih
İSTEK: İsteyiş, arzu
İSTEM: İrade, dileme erki
İSTEMİ: İstem, irade, dileme ve buyurma erki
İŞBARA: (iş, devinme, davranma) Bara /Var, varlık birl. İş/Bara
İŞÇEN: İşgüzar, hamarat
İŞGÜN: (İçgün) Kızıl yapraklı bir yayla çiçeği
İŞİM: (İçim) İçtenlik, samimiyet
İŞİTGEN: İşitici, dinleyici, öğüt dinleyen
İŞLEK: 1- İdmanlı, eğitimli 2- İşgüzar, çalışkan
İTBARAK: birl. İt/Barak (Barık, baraka)
Türk mitolojisinde adı geçen köpek
İTGÜÇİ: İteleyen, itici, yapıcı, destekçi
İTİK: Yetik, yetkin, uzman
İTİMGEN: İteleyen, itici, destekçi
İTMAÇ: Alet, edevat, takım
İTMIŞ: (Etmiş) Yapıcı, uzman, uzmanlaşmış
İVECEN: Aceleci, telaşlı
İVGİN: (Evgin) Ateşli, sabırsız, telaşlı
İYBA: Utangaç
İYE: Güç, kudret, erklik, sahip olma
İYEUA: birl. İye/Uza, Güçlü, egemen ve uzman
İYİ: İyi, yararlı ve uğurlu

İYİK: 1- İyi, uğurlu 2- Heves
İYİM: 1- Güzellik, hüsn-i niyet 2- Dost, canan, yaren
İYİMSER: Olayları iyi gözle gören ve yorumlayan
İYNEM: Dost, ahbap, yaren, canan
İZ: Basma, ezme, sıkıştırma, kesmek, yarmak...bildiren kökten; yarık, yara, kalıntı, belirti
İZGİ: (İZGÜ) 1- İyi, kutlu 2- Akıllı, zeki 3- Adil, adaletli
KAANKAGAN) Kagan sözcüğünün Moğol ağzındaki söylenişi
KABA: Büyük, iri, şişkin
KABAK: 1- Kapalı, kabuklu 2- Kabarık
KABAL: Kapalı, zindan, mahpus
KABAMIŞ: Kapalı, güçlü, mahfuz
KABAN: 1- Kapan, kapıcı 2- Kabarık, asi, isyankar 3- Dik yokuş
KABAR: 1- Kabarık, asi, kabadayı 2- Kapan
KABARTU: Şişik, kabarık, kabarcık
KABIŞ: Kavuş, kavuşma, birleşme, toplanma
KACIR: Kaçır, kaçırıcı, korkutucu, ürkütücü
KAÇ: (Kaçı, kaç) Kaçan, koşan
KAÇAĞLI: Kaçaklı, kaçıcı, koşucu
KAÇAN: 1- Koşan, kaçan 2- Vakit, saat, vade
KAÇGAR: (Koçgar, kaşgar) 1- Koç gibi, koç yiğit 2- koç başı
KAÇIR: Kaçıran, kaçirtıcı
KAÇIRA: (Kaçır) 1- Kaçıran, ürküten 2- Çalışkan, aktif
KAÇMAS: 1- Kaçmaz, ürkmez, korkmaz 2- Evcil, munis
KAÇUT: 1- Savaş, dövüş 2- Kısa mızrak, kargı
KADAGAN: Buyruk, ser, emir, komut
KADAK: (Katak, Katık) 1- Katı, sert 2- Mıh, çivi 3- Armağan, hediye
KADAŞ: Arkadaş, yaren, yakın
KADIR: (Katır) mec. Güçlü, dayanıklı, metin, inatçı
KADIRCA: Katır gibi
KAGI : (KAKI) Öfke, şiddet
KAĞAN: İmparator, hanların hanı
KAĞANLI(G) : İmparatorluk, imparatorluğa mensup olma
KAĞBA: Koruyucu, muhafız
KAKIĞAN: Öfkeli, gözü kara
KAKINÇ: 1- Kılıç ve kargı hamlesi 2- İhtar, ikaz 3- Hiddet, öfke
KAKIZ: Gözü pek, hiddetli
KAKŞA: Seri, aceleci, hızlı
KAKUMAKLU: Gazaplı, şiddetli
KAL: Ulu, saygıdeğer, hatırı sayılır
KALABA: 1- Ulu, saygıdeğer 2- Sayıca çok, kalabalık, bolluk
KALAKLI: Ulu, yüksekte
KALANÇA: Bakiye, arta kalan, artık
KALÇAV: Şakacı, nüktedan
KALDUN: Kalan, artan, bakiye
KALGAN: (Kalkan) Ok, kargı, kılıç gibi savaş aletlerine karşı koruma sağlayan siperlik
KALGAY: Veliaht, şehzade
KALIN: 1- Sert, dayanıklı 2- Mal, servet, varlık 3- Çeyiz 4- Yararlılık, fayda
KALINGU: (Kalın) Kalıng, güçlü, dayanıklı
KALISIZ: Şüphesiz, kararlı
KALMUK: Güç gösterisi, güçlülük, kabadayılık

KAM: Şamanist gelenekte, ulu kişi (Hekimlik, filozofluk, büyücülük, duacılık dahil olmak üzere, oba ya da oymakların, her türlü sorunuyla ilgilenen kişi)

KAMALAG: Sedir ağacı

KAMAN: 1- Kuman, kumanlı 2- Gözü kara, cesur, aman vermeyen

KAMAŞIG: Melez, karışmış

KAMAZ: Sarsıcı, sallayıcı, ürkütücü

KAMÇI: Kırbaç

KAMDU: Para yerine geçen eşya, emanet

KAMŞAT: Şaşırtıcı, ürkütücü

KAMU(Ğ): 1- Bütün, tam, hep 2- Halk, ahali 3- Destek, dayanışma

KAN: 1- Soy, sop, kaynak, can, canlılık, soyluluk 2- Damarlardaki sıvı 3- Kağan, han

KANAT: 1- Tüy, telek 2- Taraf, yön, cenah

KANCI: 1- Kan güden soylu 2- Kanıcı, kanmış, inanıcı

KANDI: İnançlı, kanık

KANDUK: (Kanduk) Kandı, kanık

KANDUKYURT: birl. Kanduk/Yurt Gurbet

KANG: (Kang, kan) Kan, soy, ata

KANGSIK: 1- Kardeş gibi...kardeş yakınlığında 2- Üvey kardeş

KAYNAK: (Kanak) mec. Soylu

KANIĞ: 1- Kanmış, kanık 2- Sevinç, neşe

KANIK: 1- Kanma, inanma, kabul, ermek 2- Sevinç, neşe

KANIŞ: Kandırış, cilve, işve

KANITGAN: Şevk veren, kan kaynatan

KANK: 1- Kan, soy 2- Ata, baba

KANKLI: Soylu, soyu soppu belli, kanlı

KANLI: Soylu

KANTIK: 1- Kandırıcı, işveli 2- Uzakta, gurbette olan

KANYUMAZ: birl. Kan/Yumaz (Yumak, yıkamak...dan)

KAPALAN: Kaplan

KAPAR: 1- Akıl, can, ruh 2- Kalkan, zırh 3- Kapan, tuzak

KAPGAN: 1- Kanlı, soylu 2- Kalkan, zırh 3- Algan, fatih 4- Kaplan 5- Kapan, tuzak

KAPGIŞAY: Saf, sade, halis

KAPKIR: Hassas, imtizaçlı

KAPLAN: Kapan, kedigillerden bir yırtıcı hayvan

KAPURTU: Kabartı, kabarık, kabadayı

KAR: Kar tanesi

KARA: Siyah renk, ak'ın karşıtı Ancak...Bu sözcükte de Türkçe ad ve sıfatlar arasında özel bir yere sahiptir. Çünkü birçok mecaz anlamı içinde barındırması ilgi çekicidir. Birçok birleşik adın, başında ya da sonunda kullanılabildiğinden, çeşitli anlam değişiklikleri de ortaya çıkabilmektedir. Bu yüzden, içerdiği tüm anlamları açıklamakta yarar vardır. Bu durum, ayrıca Türklerin, sosyal yaşamlarında, renklere ne derece önem verip, ne derece zengin anlamlarla bezediğinin de önemli ipuçlarını verecektir. Örneğin: Ak: Temizlik, güzellik, soyluluk, merkez. Gök(mavi): Kutsallık, özgürlük, Kızıl(kırmızı): Dikkat, özen, tedbir, değişiklik, devrim, şiddet. Yeşil: Doğum, tazelik, huzur, sükun anlamlarını içinde barındırmaktadır. Renklerle yönler de anlatılabilir. Ak: güney, Kızıl: Doğu, Sarı: Batı, Kara: Kuzey yönlerini anlatır. Kara'nın öteki anlamlarına gelince:

1- Güç, şiddet

2- Olağanüstülük, harikuladeliik

3- Ululuk, büyüklük, ulaşılmazlık

4- Cesaret, atılganlık, yiğitlik

5- Yas, keder, üzüntü, ölüm

6- Fakirlik, sıradanlık, (soylu olmamak)

7- Kötülük, bela, uğursuzluk

8- Esmer ten, yanık ten

9- Aşırı soğuk, kış

KARAALMAZ: birl. Kara/Almaz..Namuslu

KARABAŞ: birl. Kara/Baş 1- Evlatlık 2- Kul, köle

KARABATAK: birl. Kara/Batak...Bir deniz kuşu

KARACA: 1- Karaya çalan, esmer 2- Gözü kara, cesur, şiddetli 3- Bir ceylan türü

4- Halktan soylu olmayan

KARACIK: 1- Esmer, kar tenli 2- Gözbebeği

KARAÇIL: Kumral, karaya çalan

KARAGA: Karga, kuzgun

KARAĞLI: 1- Yaslı, matemli 2- Bakışları etkileyici

KARAHAN: birl. Kara/Han

1- Türk mitolojisinde "En kutsal ruh" 2-Devletlerinde, soylu

olmayıp, kara budundan (halktan) biri olarak devlet kuran kişilerin takındığı unvanlardan

KARAK: 1- Kara/Ak 2- Gözbebeği 3- Bakış, nazar

KARAKÇI: 1- Gözlemci, bakıcı 2- Karakeçi

KARAKIRK: birl. Kara/Kırk (..Kırk sayısı da, üç ve dokuz gibi, Türklerin uğurlu sayılarındanır.)

KARAKITAY: birl. Kara/Kıtay (Çinliye benzeyen, Çinlilerle kanı karışıp, melez olmuş)

KARAKOL: birl. 1- Kara el 2- Gözetleme yeri, gözetim alanı

KARAKUŞ: birl. Kara/Kuş (Mizan Yıldızı)

KARAKÜNE: Kara gün

KARAL: Vade, müddet

KARAMIŞ: Bakmış, görmüş, açık göz

KARAMAN: 1- Kara tenli 2- Yiğit, gözü kara

KARANÇI: Bakıcı, gözlemci

KARAOTAĞ: birl. Kara/Otağ

Eski dönem, toy ve şölenlerde, çocuğu olmayan beylerin oturduğu kısım, tribün (...oğlu olanlar,Ak otağa, kızı olanlar kızıl otağa, konuk edilirlerdi.)

KARAOZAN: birl. Kara/ozan (halk ozanı)

KARASAGU: ağıt, mersiye

KARASÜYÜK: birl. Kara/Süyük (kemik) (avam, halktan)

KARAŞAMAN: birl. Kara/Şaman

T...Şamanist gelenekte, kötü ruhlarla uğraşan şamanlar

KARAŞIN: Esmer, karaya çalan

KARAUL: Bakış, gözlem yeri (Karakol sözcüğü buradan gelir)

KARAÜREK: birl. Kara/Yürek Cesur, korkusuz

KARAV: Bakış, nazar, bakan

KARAVUL: (Karaul) 1- Gözcü, keşif kolu 2- Muhafız

KARAY: yardımcı, yararlı, yardımsever

KARAYIŞ: bakış, bakan

KARAYİR: birl. Kara/Yer (kara toprak)

KARÇAK: 1- Pençe 2- Büst, yarım heykel

KARÇIGA: Bir şahin türü

KARDAŞ: Kardeş, kardeş yakınlığı

KARGI: Mızrak

KARGIN: Meşbu

KARGUY: 1- Bir atmaca türü 2- Gözetleme kulesi, dağ başlarına yapılan yüksek yapı

KARIK: Karışık, melez

KARIKSIZ: Saf, temiz, karışık olmayan
KARIMIŞ: karışık, karışmış
KARINÇIK: Bakış, nazar, göz kaçamağı
KARINDAŞ: 1- Kardeş, kardeşlik 2- Kız kardeş, bacı (Kazak ve Kırgızlarda)
KARLIGAN: karlar eriyince açan bir dağ çiçeği
KARLIK: Karlı arazi, karlı dağ
KARLU: Karlı, kar almış
KARLUGAÇ: Kar çiçeği
KARMAS: Karıştırmaz (Soyunu, neslini)
KARŞI: Karşıt, zıt
KARŞIT: Karşı
Türk mitolojisinde, Ülgen'in yedi oğlundan biri ve Temizliğin kutlu ruhu
KARTAL: İri kanatlı avcı kuş (Karatal)
KARUÇ: 1- Karış, karışık 2- Kara uç
KARYAĞDI: birl. Kar/Yağdı (...Doğumu, kar yağdığı sırada olan)
KASAR: 1- Keser 2- kasıntı, afili 3- Fırtına
KASMIŞ: Afili, fiyakalı, kasıntı
KAŞ: Kaş, korkusuzluk, cesaret
KAŞGAR: Cesur, üstün vasıflı
KAŞKA: 1- Yiğitlik, mertlik 2- Üstün vasıflılık 3- Dayanıklılık, metanet
KAŞUK: Dayanıklı, metin
KATAK: Katı, sert
KATAN: 1- Sert, katı 2- Saplayan, (Kargı, ok) 3- Ekleyen, artıran
KATGI (katkı): 1- Katı, sert, haşin 2- Yarar, yararlılık 3- Neşe, şenlik
KATGIÇ: Katı, sert, dayanıklı, haşin
KATI: sert, dayanıklı, haşin, güvenli, adamakıllı, etraf
KATLICKAK: Katıca, sertçe, şiddetli
KATIGU: Çalışkan, gayretli, azimli
KATIĞDI: Çok katı, şiddetli, kuvvetli
KATIK: 1- Katı, sert, güçlük, şiddet 2- Katılan, katılım 3- Ekmek, yemek
KATILGAN: Dayanıklı, metin, sert
KATILIK: Güçlük, sertlik, dayanıklılık, haşinlik
KATIRAK: Katıca, haşince
KATİYEL: birl. Katı/Yel (Kuru rüzgar)
KATIZ: 1- Ağaç kabuğu 2- Tarçın
KATLAV: Zırh, siper
KATLIG: Katılık, sertlik
KATMIŞ: 1- Saplamış 2- Katılaşmış 3- Eklemiş
KATUN: (Hatun) İmparatoriçe, Kağan eşlerine verilen bir unvan. (Kadın sözcüğü buradan gelir)
KAVAN: Kovucu, defedici
KAVÇIN: Konuk, kısa süreli misafir
KAVŞIT: 1- Kavuşma, vuslat, kavuşulan yer
KAVURT: 1- Kurt 2- Haşmet, ihtişam 3- Dayanıklılık, kalıcılık
KAVUŞ: 1- Menzil, kavuşulacak yer 2- Buluşma, buluşma yeri
KAY: 1- Tipi, kar fırtınası 2- Masal, hikaye
KAYA: Taş bloğu mec. 1- Sertlik, sağlamlık, yıkılmazlık, dayanıklılık 2- İhsan, inayet
KAYAK: Kayık, sandal
KAYALAK: 1- Kayık, sandal 2- kaya, kayalık
KAYAN: 1- Çığ, çığ kümesi 2- Sel, sel suyu
KAYAR: 1- Sel, sel suyu 2- Gurur, onur

KAYAŞ: Hısım, akraba, kavim kardeş
KAYÇI: Masalcı, destancı
KAYDU: 1- Katı, sert, şiddetli 2- Kaygı, hüzn 3- Sel, sel suyu
KAYGAÇ: Kayık, sandal
KAYGAŞ: Mucize, olağanüstülük
KAYGIN: 1- Üzgün, kaygılı 2- İsyan, isyan halinde
KAYGU: Kaygı, endişe, titizlik
KAYGULU: Kaygılı, mahzun
KAYGUN: Mahzun, üzgün, müteessir
KAYGUSUZ: Vurdumduymaz, gâilesiz, umursamaz
KAYI: 1- Sel 2- Kar fırtınası 3- Muhkem, iyi korunan
KAYIR: 1- Kayırma, hamilik, destek 2- Heybet, gösteriş 3- Azim, kararlılık
KAYIRGAŞ: 1- Deste, demet 2- Kayırıcı, koruyucu
KAYIRMIŞ: Kayıran, kayırıcı, destekçi
KAYIRŞI: 1- İçli, merhametli 2- Karşı, muhalif, hizip
KAYITGAN: Dik başlı, boyun eğmeyen
KAYITMAS: Adil, adaletli
KAYMAS: Adaletli, düzenli
KAYNAK: Pınar, göze
KAYNAR: 1- Pınar, göze 2- Ateşli, kızgın
KAYNARCA: 1- Kaynak, pınar, menbaa 2- Ilıca, banyo
KAYRA: Yardım, inayet
KAYRAL: Yardım, destek
KAYRALDIĞ: 1- Destekli, torpilli 2- Eli açık, cömert
KAYRIM: Arka, destek, inayet
KAYRU: Geri, arka, destek
KAYTAG: Aldatıcı, adaletsiz, hilebaz
KAYTBAY: Adil, adaletli, hakkaniyetli
KAYTMAZ: Adil
KAYTUN: Yardımsever
KAYURTAR: Kurtarıcı, yardımsever
KAZAK: 1- merkezden uzak kalan 2- Otoriteye bağlı olmayan, başına buyruk 3- Gezgini
KAZAN: 1- Kazanç, kazanım, birikim, artı değer, bolluk 2- Kızan, kızgın
KAZANCUK: 1- Kazanç, kar, getiri 2- Yemek kazanı, tencere
KAZANÇ: Gelir, kar, artı değer, getiri
KAZGAN: Kazan, kazanç
KAZILIK: 1- Kazık 2- Kazma aleti 3- Kızgın, celalli
KAZIRGAN: Şamanist gelenekte, kötü ruhların, doğruluğa gelmesi için, geçici bir süre için kaldığı ateş çukuru. Bir nevi cehennem
KAZU: Nimet, kazanç
KAZUK: (Kozu, Kazık) 1- Kazma 2- Kazık, sırık
KEBEK: Kabuk, ağaç kabuğu
KEBENÇ: İtimat, güven, hoşnutluk
KEBENÇÜ: Hoşnut, bahtiyar
KEÇİG: 1- Geçit, köprü 2- Mutlu, sevinçli
KEÇİKLİĞ: Mutlu, sevinçli
KEÇİR: Bağışlayıcı, affedici
KEÇÜRGEN: Bağışlayıcı, affedici
KEDİMLİG: 1- Zırh, demir ağ 2- Giyimlik, giysi
KEKMEN: Olgun, ergin, ermiş

KELEŞ: Alımlı, yakışıklı, cıvan
KELEZTİ: Hayal, serap
KELGİN: Gelgin, suyu kabaran ırmak
KELİŞTÜ: Olgunluk, gelişim, suhulet
KELTEÇİ: Gelici, gelecek olan, halef
KEMEÇ: Asker, askeri görevli
KENÇEK: (Gençık, Genç)
KENÇLİYÜ: Oğuz beylerinin, özellikle güz kurultayların dan sonraki toy ve şölenlerde, kendi mallarını yağmalatıp, halka dağıtılması için kurdukları büyük sofrası. Yağma sofrası
KENDÜZ: Nefs, can, ruh
KENEŞ: İstişare, müşavere
LENGEŞ: Keneş
KENGESLÜ: Danışık, anlaşık, dayanışmalı
KENDİL: Gönül, gönüllü, temiz yürekli
KENİ: (Kuni) Adaletli, adil, dengeli
KEPKE: Örnek, numune
KEPTİK: 1- Latif, şakacı 2- Eşit, müsavi
KERAMUN: Karaman, esmer tenli
KERAYET: Sahil, kıyı, plaj
KEREGÜ: Ev, çadır, barınak
KERELİ: Gerekli, elzem, ihtiyaç
KERECTÜ: İhtiyaç, lüzum, zaruret
KEREKÜLÜG: Çadırılı, göçebe
KERELTİ: Tanıklık, şahadet
KEREN: Ulu, kebir, kadir
KEREŞ: Kiriş, yay kirişi
KERİ: 1- Eski, kadim, geride kalan 2- Germekten, gerilmiş, gergin
KERİNÇSİZ: Eşsiz, emsalsiz
KERKİ: Balta, nacak
KERKİT: Nacak
KERTÜK: (Kertik) 1- Ağaca bıçakla çizilen çizgi 2- yapay, suni
KESEN: 1- keskin, kesici 2- Bölüm, ara
KESİ: Keskin, kesen, kesici, sert
KESİK: Kesi, keskin
KESKİN: 1- Sert mizaçlı, asabi 2- Uç, ekstrem 3- Kesici
KEŞİKÇE: 1- Muhafız, koruyucu 2- Defa, sıra, adet
KEŞİKÇİ: 1- Israrlı 2- Nöbetçi
KET: 1- Darbe 2- Yılmaz, azimli, kararlı
KETÇİK: Darbecik
KETE: Ulu, büyük
KEYİK: Baht, mutluluk
KEZEGEN: Gezgini, çapkın
KEZGEN: Gezgini, çapkın
KEZGİÇ: Gezgini
KEZİK: Cesaret, atılganlık, cüret
KEZİR: (Kizir, keser) Cesur, cüretkar
KIBİ: Keşif, buluş
KICIR: Öç duygusu, intikam
KICURGAN: Gösterişli, mağrur
KIDIK: Gedik, güdük

KIĞILCIM: Kıvılcım, şerare
KIĞITDUK: Davet, ikram
KILAĞI: Kılıç ve bıçakların bilendikten sonra ağız kısmında meydana gelen çizgi
KILAĞUZ: Kılavuz, rehber
KILAVUN: Düğün hediyesi
KILDI: 1- Yaratıcı, yapıcı 2- Etken, amil
KILGI: 1- İstem, irade 2- Yaratılmış, kılınmış
KILICI:Yaratıcı, yapıcı, halik, kadim
KILIÇ: (Kıl-Uç) Silah
KILIG: 1- yaradılış, huy, karakter 2- Beceri, iş, yapıcılık
KILIGLI: 1- İyi huylu, ahlaklı, görgülü 2- Becerikli, çalışkan, işgüzar
KILIN: 1- Huy, yaradılış 2- Naz, işve
KILINÇ:Kılınış, huy, karakter
KILIVAN: Hediye, bahşiş, ödül
KILUÇ: Kılıç
KİMAÇA: Engel, mania
KIMAR: Komar, homar, yakışıklı, cezb edici
KİMIRTU: Kıpırdanış, devinim, jest
KİMİZ: Ekşi, mayhoş anlamına gelen ve kısrağ sütünden yapılan bir içki
KİMNA: Sürekli, daima, her zaman
KIN: 1- Silah muhafazası 2- Gayret, çalışma 3- Suç, cürüm, ayıp
KINAGU: 1- Ceza, cezalandırma 2- Çalışma, aktivite
KINAY: Aktif, çalışkan
KINCAL: İnce, narin, zayıf
KINÇAK: Bıçak kılıfı
KINGAL: İnce, narin
KINGIR: Metin, dayanıklı, sebatkar
KINIK: 1- Gayret, gayretli, çalışkan 2- Muhterem, şerefli, hakim
KIP: Baht, talih
KIPÇAK: 1- Merkezde kaçmış, uzaklaşmış ve bir otoriteye bağlı bulunmayan 2- Çayırılık, geniş toprak,sahipsiz boş ve geniş arazi 3- Ağaç kovuğu 4- Bahtı açık, talihli
KIR: 1- Kırmak...dan Kırış, kesiş, kırma, yarma eylemleri 2- Ak'a yakın kirli beyaz renk 3- mec. Olgunluk, tecrübe
KIRAÇ: 1- Kırılmış, kira çalan, kır gibi 2- Kırıcı, kırık, yarık 3- Verimsiz toprak, yaşlı toprak
KIRAN: 1- Bozgun yapan, düşmanı yok eden 2- Dağ yamacı 3- Yön, kenar, kıyı
KIRAY: 1- Genç, delikanlı 2- Kıran, kan dökücü, vurguncu
KIRCA: Kıra çalan, ,kırılmış mec. Olgun, bilge
KIRCI: 1- Kırıcı, sert mizaçlı 2- Kenar, uç, sahil
KIRGI: 1- Kırım 2- Bir atmaca türü
KIRGIL: Kırık, üzgün, kırgın
KIRGIN: 1- Gönül kırgınlığı 2- Bozgun
KIRGIZ: 1- Kırgıncı, bozguncu, geçimsiz 2- Kırk/Uz 3- Numune, örnek
KIRICI: 1- Kıran, bölen, yaran mec. Sert mizaçlı, gönül kırıcı 2- Kenar, sahil
KIRIK: Kırılmış, bölünmüş
KIRIM: 1- Kırış, bozgun, katliam 2- Kırgınlık, küskünlük 3- Uç nokta, kenar
KIRIY: Sahil, kenar
KIRKIN: Bahşiş, hediye
KIRKLI: Eski, Şamanist gelenekten, bazı değişiklikler yada dinsel motiflerin de eklenmesiyle, bugünlere kadar gelen bir inanca göre; gerçek anlamı "kırk ünlü ata ruhunun koruması altındaki kişi"
KIRMAN: Kırma yeri, Kıрман, harman

KISIG: 1- Hapis, dar yer 2- Kısıtlı, bağımlı

KISIGLU: Hapis, mahpus, kısıtlanmış

KISRIK: Utangaç, mahcup

KISTAVUL: Acele, aceleci, telaşlı

KIŞIL: Kışlık, kış için ayrılmış

KIŞLAK: Kışın kalınan yer, ez, kışlık ev

KITAY: 1- Çinliye benzeyen , Çinliye karışmış 2- Kutay

KIVANÇ: Gurur, kıvanma, sevinme, öğünme, mutlu olma, kendine güvenerek ve öğünerek sevinme hali

KIVAM: Olgunluk,yeterlilik

KIVANDUK: Kıvançlı, mutlu

KIVIK: Ara, fasıla

KIVILCIM: Ateş parçası, şerare

KIVLIK: Kıvanç ve mutluluk nedeni

KIVRAK: 1- Kıvançlı 2- Hareketli, dayanıklı

KIVRIM: Hare, iltiva

KİYAK: 1- gaddar, acımasız 2- Kayak, kaydıraç 3- Çekicilik, cazibe

KİYAL: İmge

KİYAN: 1- Dağdan hızla akan sel suyu 2- Gaddar, acımasız, kıyııcı

KİYAT: Çekici, cazibeli

KİYGA: Zeki, çok akıllı

KİYGI: Zeka, deha

KİYİK: 1- Zeka, dahi 2- Çekici 3- Kaçak, kapçak

KİYKSİZ: Kaçmaz, sözünden dönmez, düz

KİYİN: 1- Akit, sözleşme, anlaşma 2- Güç, kudret, otorite

KİYİŞKAN: 1- Sözünün eri, sözünde duran 2- Cesur, gözü pek

KIYMAÇ: Gamze

KIYNAK: 1- Ünlü, meşhur 2- pençe, kartal pençesi

KIYUK: 1- Mutluluk 2- Geyik

KIZARIK: 1- Kızıl, kızışmış 2- kızgın

KIZGAN: Kızgın, kızışmış

KIZGIN: Kızışmış, asabi

KIZI: Şiddet, asabiyet, kızama, kızgınlık

KIZIK: 1- Kızgın, asabi 2- Kısık, hapis

KIZIL: 1- Kırmızı, al 2- Altın 3- Kızmış, kızarmış, kızgın

KIZILALMA: birl. Kızıl/Elma

Olgun, kızarık elma anlamı, bir sembol ve imgedir. Ülkü'yü motivasyonu içerir. Bazen, fethedilmesi gereken illeri ifade eder, çoğu kez ise bütün Türklerin, tek bayrak altında toplandığı devletin, "Birleşik Türk devletleri"nin imgesi

KIZILGU: Kızarmış, kızgın

T... Kırızların, Mürdi oymağı, dip dedelerinden.

KIZILHAN: birl. Kızıl/Han

Şamanist gelenekte Tanrı sıfatlarından

KIZILOTAĞ: birl. Kızıl/Otağ

Kağan ya da Han'ların verdikleri, toy ve şölenlerde, kız çocuk sahiplerinin oturduğu, şeref tribünü

KIZIMTAY: birl. Kızım/Tay (Kızılmaktan kızgınlık) Tay

KIZIRAK: (kızarık, kızrak) Nadir, ender rastlanan

KİÇİ: 1- Kişi, adam, insan 2- Küçük, minyon 3- Geçmiş, geçik, eski 4- Keçi

KİÇİCİK: 1- Kişicik, insancık 2- Küçük, minyon

KİÇİK: 1- Küçük, minyon, Geçik, geçmiş

KİÇİN: Zincir
KİÇKİ: 1- Eski, kadim 2- Kişi, insan
KİÇKİNE: (Giçgine) Geçkin, geçmiş kadim
KİDGÜ: Giyim, giysi, elbise
KİLÜKEN: Gülen, güleç, güleryüzlü, mütebessim
KİNDİK: Orta, odak, merkez
KİNEŞ: Şura, meşveret, kongre
KİRİŞ: Sinirden ve bağırsaktan yapılan sicim. Ok yayı olarak da kullanılır.
KİRTİ: Doğruluk, gerçekçilik
KİŞİLİK: Karakter, şahsiyet, insan olma özelliği
KİŞKEN: (Kiçgen) 1- Küçük, minyon 2- Geçen, geçmiş
KİÇKENTAY: birl. Kiçken/Tay ...minyon, minik
KİYE: Kut, talih, ululuk
KİYELİ: Mübarek, saygıdeğer, ulu
KİZEK: 1- Kesik 2- Nöbet 3- Seyran, gezinti
KİZİR: 1- Keser, kesici 2- Gever, gezgin 3- Atılğan, cesur
KOBRA: (Kubrat) Derlemek, toparlamak, örgütlemek
KOBU: (Kovu) Buket, demet
KOBURCUK: Kabarcık, kabarık, kabadayı
KOCA: 1- Ulu, saygıdeğer, hürmete layık 2- Bilgili, tecrübeli, görüp geçirmiş 3- Gösterişli, azametli 4- Mert, düz, koç gibi
KOCABAŞ: birl. Koca/Baş ...Koruyucu, muhafız
KOCAMAN: 1- Akıllı, bilge 2- İriyari, cüsseli, heybetli
KOÇ: Erkek koyun mec. Düz, mert, yüz yüze dövüşen, hilesiz, yiğit, dayanıklı, yılmaz
KOÇA: 1- Koç gibi..2- Kibar, centilmen
KOÇAK: Koç gibi, cesur yürekli
KOÇAN: 1- Centilmen, kibar 2- Koşan, koşucu
KOÇAŞ: Rehber, yol gösteren, önde giden
KOÇGAR: (Kaçgar,kaşgar) 1- Koç başı 2- Koç gibi, koç yiğit
KOÇİ: Koç gibi, koç yürekli
KOÇLUĞ Koçluk) Koç olacak kuzu
KOÇO: Kibar, mert
KOÇU: 1- Koç gibi 2- Kibar, centilmen
KOÇUM: 1- Yiğit, mert 2- Koşum, koşma
KOÇUN: Düz, hilesiz, temiz yürekli
KOÇUGAR: Mert, yiğit, özü sözü bir
KODAR: Mağrur
KODAZ: Mağrur
KOKLUĞ: Koku, parfüm
KOKULUG: Koku, Parfüm
KOKUM: Parfüm
KOKUŞ: Dalları, ok yapımına elverişli bir ağaç türü
KOLAN: 1- Hediye, bahşiş 2- Kollayan, koruyan 3- At, eşek,katır gibi hayvanların, eyerini bağlamaya yarayan kemer
KOLBAG: Kadınların, aksesuar olarak bileklerine taktıkları, boncuklu halka
KOLBAŞ: Askeri birlik başı, komutan, askeri koruyup kollayan kişi
KOLBAY: Askeri danışman
KOLCUK: Kolcu, muhafız, koruyucu
KOLÇAK: Kolcu, koruyucu, kollayıcı
KOLÇU: Muhafız, bekçi

KOLDAGÜÇ: Hami, koruyucu, şefkatli, merhametli, yardımsever
KOLDAŞ: 1- Silah arkadaşı 2- Arkadaş, birbirini kollayan
KOLGAK: İstek, heves, talep
KOLGAY: Veliht, şehzade (Kırım ve Kazan hanlıkları döneminde kullanılan bir aksesuar
KOLKA: 1- Kolgu, kol takısı 2- Refika, hanım, eş
KOLTAG: Arka, himaye, destek
KOLUÇ: Kolcu, kolbaşı, komutan
KOLUNÇUĞ: Yakarış, niyaz
KOMAN: (Kaman,kuman) 1- Yurduna yabancı sokmayan 2- Aman vermeyen 3- Kumral
KOMAS: Komayan, bırakmayan, aman vermeyen
KOMUK: 1- Kabuk, ağaç kabuğu 2- Hazine, define
KOMUR: Cesur, gözüpek
KON: 1- Yurt, vatan 2- Konak, yerleşim, mekan
KONAÇ: Aşiyen
KONAG: 1- Konuk, misafir 2- Konuk ağırlanan ev
KONALGA: 1- Konuk yeri, baş köşe 2- Menzil, konulacak, varılacak yer
KONAT: 1- Cana yakın, munis, sokulgan 2- konuk ağırlayıcı, konuksever
3- Birlikte göç eden oba birliği
KONCA: 1- Armağan, bahşiş 2, Gül
KONÇUK: 1-Aşina, tanıdık 2- Konuk
KONÇUY: Kağan kızı, prenses, soylu kız
KONDU: Yerleşik, yerli
KONDUR: Konuksever, cömert
KONGAR: 1- Koyu kırmızı renkteki at 2- Kızıla yakın renk tonu
KONIK: Can, ruh, yaşam
KONŞUK: 1- Konşu, komşu 2- Yerleşim yeri 3- konuşma, laf
KONUK: 1- Misafir 2- Can, ruh 3- Varılacak yer, menzil
KONUL: 1-Kerevetlerin altındaki, yük konan boşluk, yüklük
KONULGA: 1- Konuk yeri, baş köşe 2- Konuğa verilen yemek, değerli yemek
KONUR: 1- Yakışıklı, civan 2- Gururlu, onurlu, mağrur 3- Kara ve kızıl karışımı renk,
at rengi, doru at
KONUŞ: 1- Yerleşim, karargah 2- Menzil, varılacak yer
KOPAN: 1- Galip, utkan 2- Ulu, yüksek
KOPTURU: Saygı duruşu, tören duruşu
KOPU: Kop, çok, çokluk
KOPUN: Çoklu, bereket, bütünlük
KOPUZ: Saz, bağlama (Kop_Uz)
KOR: 1- Öz, maya, asıl 2- Ateş parçası, ateş
KORBA: Filiz
KORCU: Korucu
KORGAN: Korunan yer, kale, kurgan
KORGAVUŞ: Savunucu, müdafî
KORIÇİ: Korucu, koruyucu, bekçi, yasak bölgeleri bekleyen ve koruyan kişi
KORIG: 1- Kору, ağaçlık, yeşil bölge 2- korunan, yasak bölge
KORKMAZ: Korkusuz, cesur
KORKUNÇ: Korkutucu, ürkütücü
KORKUT: 1- Heybetli, korkutucu, korku salan
KORUĞ: 1- koru, koruluk, ağaçlıklı bölge 2- Koruma bölgesi 3- Yasak bölge, askeri bölge
KORUKÇU: Koruyucu, korucu, muhafız
KOŞ: 1- Koç 2- Dizi, sıra, dize

KOŞAK: 1- Koşulan, koşturan 2- Neşide, destansı şiir
KOŞAR: 1- Emredici, buyurucu 2- Koşucu, çalışkan, hareketli 3- Dizen, düzenleyen
KOŞMA: Ölçülü, uyaklı söz
KOŞUK: 1- Yan yana, birlikte, yaren, dost 2- Koşma, şiir
KOŞUL: Hüküm, şart
KOŞULGAN: Koşul koyan, buyurucu
KOŞUM: 1- Koçum 2- Bağlı, yan yana 3- Atın, eyer, kulan, üzengi vb. malzemelerinin tümü
KOŞUN: 1- Asker, savaş birliği 2- Halk, ahali 3- Dizi, dize
KOTKU: Alçak gönüllü, mütevazı
KOY: 1- Koyun 2- Merhamet, acıma duygusu
KOYLU: 1- Merhametli 2- İstikamet, yön, yönünü bilen 3- Koyunlu
KOYU: Merhamet
KOYULDAR: 1- Merhametli 2- Hürmetli
KOYULMUŞ: 1- Merhametli 2- Çalışkan
KOYUNLU: Merhametli
KOYURGA: 1- Hürmet, lütuf 2- Acıma duygusu, merhamet
KOYURTANG: Özgürlük, Hürriyet
KOZAN: Kozalak
KOZALAK: Çam, selvi gibi ağaçların sert çiçeği
KOZAN: Kazan
KOZGAV: Kıyam, isyan, başkaldırma
KÖPÜRGE: 1- Köprü, geçit 2- Savaş davulu
KÖÇET: Filiz, sürgün
KÖÇMEN: Göçmen, göçücü
KÖDÜRGÜ: Kurban, adak
KÖGMEN: (Gökmen) 1- Tanrısıl, ilahi 2- Sayın, saygıdeğer 3- Gücünü Tanrıdan alan
KÖĞÜZ: 1- Göksel, Tanrısıl 2- Göğüs, sine
KÖK: 1- Gök 2- Aile, soy
KÖKDAŞ: Emsal, örnek
KÖKEN: Göğen, gelen, 2- Köken, soy, aile
KÖKİM: 1- Göğüm 2- Soyum, ailem
KÖKLÜ: 1- Tanrıdan gelen 2- Soylu
KÖKTEM: 1- Bahar 2- Gençlik 3- Deha, akıl
KÖL: Göl mec. Ululuk, sonsuzluk, derinlik, bilgelik
KÖLMÜK: Halk, ahali
KÖLÜK: Yük hayvanı
KÖMEK: 1- Yardım, arka, destek, inayet 2- Ahali, halk
KÖMEN: 1- Hayal, düş 2- Irk, soy 3- Cevher, damar
KÖMEY: Gerdan, döş
KÖMÜÇ: Hazine, define
KÖNG: (Könk) Cariye, odalık
KÖNGÜL: Gönül, can
KÖNİLİK : Adalet, doğruluk
KÖNKAŞ: Künkaş, kenkeş, meşveret
KÖNÜ: Adalet, doğruluk
KÖNÜL : Gönül , can
KÖP: Çok, gür, çokluk, bolluk
KÖPTÜK: 1- Bereket, bolluk 2- Kalabalık
KÖPÜK: Kabarcık, köpürcük, çoklu, artış
KÖREGEN : Gören, görücü

KÖREM: 1- Körpe, taze 2- Görgülü, terbiyeli
KÖRGEN: Gören, görücü
KÖRGÜZ: Görgülü, centilmen, beyefendi
KÖRKE: Ağaçtan yapılmış tabak
KÖRKEM: 1- Görkem, ihtişam 2- Hoş, güzel, latif
KÖRKLÜĞ: Güzel, alımlı, cemile
KÖRPE: Taze, cıvan
KÖRÜ: (körüg) Gözcü, haberci, casus, gözlemci
KÖRÜM: 1-Bakış, nazar, gözlem 2- Düş, rüya 3- Zeka, fehm
KÖRÜMÇİ: Astronom, rasat, gözlemci, yıldızları inceleyen kişi.
KÖRÜMDÜK: Bakıcı, nezaretçi
KÖRÜNÇ: 1- Görgü, muaşeret 2- Bakan, nazır
KÖSEMEN: Tas artan koç.
KÖŞÜK: Dilek, temenni
KÖTÜZ: Kıymetli
KÖVENÇ: 1- Güvenç, güvence, teminat 2- Azamet, gurur
KÖVEZ: Afi, çalım, fiyakalı.
KÖYMEN: 1- Yanıcı, yanık 2- Hayal
KÖYMEZ: Yanmaz, ateş almaz.
KÖZLÜK: At kuyruğundan yapılan, göz kamaşması ve göz ağrılarının tedavisinde kullanılan bir dokuma.
KUANÇ: Kıvanç, sevinçli gurur
KUANÇI: Kıvanç
KUBAL: Gürz, demir topuz.
KUBAN: Kapan
KUBAT: Kapalı, gizli
KUBAY: birl. Kubi/Ay
Yakutlarda eskiden “Temizliği simgeleyen kutlu ruh”
KUBİ: (Kubil) Gökyüzü, feza, sema. Mec. Başsızlık ve sonsuzluk.
KUCAN: Göçen, göçer
KUCAR: Göçer, göçücü
KUÇAM: Deste, demet, bağ
KUÇAR: Göçer, göçmen
KUDA: Sihir, büyü
KUDAGAÇI: Büyücü, doktor
KUDAK: Kadak, katı, sert
KUDEKAN: Buyruk, sert, emir, azar
KUKUN:kıvılcım, ateş parçası
KUKUŞ: 1- Gonca, gül 2- Şaka, latife
KUL: Bağımlı, bağlı, köle mec. Bağlılık, sadakat
KULA: 1- Kızıl ve karışımı renk, doru, bordo 2- Yeleşi, ve kuyruğu kara, gövdesi kızıla çalan at 3-Yabani at 4- Gözü kara,atılğan
KULAÇ: 1- Açıklık, mesafe 2- İki kol arasındaki ara
KULAGU: 1- Yaratıcı, kılıcı, hükmedici 2- Kula gibi 3- Korkusuz, gözü kara
KULAN: 1- Galip, utkan 2- Vahşi at 3- Yaban eşiği
KULANŞI: 1- At terbiyecisi 2- Musikişinas, müzisyen
KULBAK: Merhametli, yardımsever
KULDAM: Sadık kul
KULGA: Güvercin
KULGU: 1- Müfettiş, murakıp 2- Güvercin

KULİ: (kulig) Cesur, gözü kara
KULPU: 1- Kilit 2- kulluk, kulluk eden
KULUGA: Güvercin
KULUN: Tay, süt emen çağdaki at yavrusu
KUMAÇ: Solgun, soluk
KUMAK: 1- Yardım, kömek 2- Sevda, aşk
KUMAN: 1- Solgun 2- Kumral, sarı ile kahverengi arası renk 3- Aman vermeyen, dirayetli
KUMANDI: Mutlu, sevinçli
KUMARAL: Kumral, buğday tenli
KUMARGA: Kuşatma, muhasara
KUMRAL: Buğday tenli
KUL: 1- Koyun 2- Can, ruh 3- Uçurum 4- Adalet
KUNAN: 1- İki yaşına gelmiş kısrak 2- Adaletli, adil
KUNAR: Bereket, bolluk
KUNARLI: Bereketli, münbit
KUNDUZ: Dere kenarlarında yaşayan, kürkünden börk yapılan bir hayvan
KUNİ: Adalet, hakkaniyet, adaletlilik
KUNT: 1- Dayanıklı, metin 2- Sade, gösterişsiz
KUNUK: 1- Mahzun, elemli 2- Konuk
KUPÇI: İnce, zarif
KUPTAN: Niyaz, dua, yakarış
KUR: Düzen, sıra, hiyerarşi, düzenleme
KURAL: Düzen, düzenlilik, kaide
KURALAY: Ceylan, ahu
KURAR: Organizatör, düzenleyici
KURAY: Bir çeşit bozkır bitkisi ot
KURÇ: (kuruç) Kılıç yapımında kullanılan, iyi bir çelik türü
KURÇAK: Heykel, yontma taş
KURÇI: 1- Kürçü 2- Kurucu
KURÇIK: Kurum, kuruluş, yapılanma
KURGA: 1- Tecrübeli, bilge 2- İnce, narin
KURGAN: 1- İstihkam, kale 2- Anıt, anıt mezar
KURIDIN: Batılı, batı bölgesinden
KURUM: Figür, dans
KURIMLAK: Cilveli, hareketli, kıvrak
KURIKAN: 1- Kürkan, damat 2- Hisar, kale 3- Ağaçlık bölge
KURLAS: Düzen, işleyiş, ahenk
KURMAN: Düzgün, düzenli, düzenleyici
KURMUŞ: Planlı, düzenli, örgütlü
KURT: Bağımsızlığına olan düşkünlüğü, evcilleşmeyen tek hayvan oluşu, mücadeleciliği, hareketliliği, gururlu ve zeki oluşu, özellikle de sosyal ve örgütçü oluşu ve daha bir çok özellikleriyle, Türklere benzeyen ve Türklerin de çok eskiden beri kutsayarak, sembolleştirdiği hayvan
KURTAK: Kurulu, ayarlı
KURTAR: Kurtarıcı
KURTARAN: Kurtarıcı
KURTGA: Tecrübeli, gün görmüş
KURTUL: Haraç, vergi, cizye
KURTULGU: 1- Vergi, haraç 2- Kurtuluş, istiklal
KURTULMUŞ: Özgür, bağımsız, azade
KURTUN: Batılı, batıdan

KURUĞÇIN: Kurşun

KURUK: Kuru, park, koruluk

KURULTAY: birl. Kurul/Tay Kongre, divan, oturma

Gerek seçim, gerekse devlet için önemli kararların alındığı seçkinler meclisi

KURUM: 1- Kuruluş, düzen, düzenleme 2- Çalım, jest, afi 3- Kaya parçası

KURUT:1- Kurt 2- Kale burcu 3- Kurutulup, suyu alınmış peynir topağı

KUSKUN: Atın kuyruğundan geçirilip, eyere bağlanan kayış

KUŞ: Kuş

KUŞÇAK: Kuşçu, kuş eğiticisi

KUŞÇU: Kuş eğiticisi

KUT: 1- Uğur, talih, baht 2- Tanrısallık, mübarek 3- Can, ruh, dirilik, yaşam kaynağı, yaşam gücü 4- kader, yazgı 5- Erk, iktidar 6- Bereket, nasip

KUTADGU: Kutsanmış, kutlu, değerli, yararlı

KUTALAN: birl. Kut/Alan mübarek

KUTALDI: birl. Kut/Aldı kutlu, mübarek

KUTALMIŞ: birl. Kut/Almış kutlu, mübarek, kutsanmış

KUTAMIŞ: Kutsanmış, değer vermiş, mübarek eylemiş.

KUTAN: 1- Dua, yakarış, niyaz 2- Bir avcı kuş 3- Saban, pulluk

KUTAR: Kutsar, kutsayan, kut veren

KUTAŞ: Kutlu, mübarek

KUTAY: birl. Kut/Ay T... 1- Ateş parçası, ateş 2- Şamanist gelenekte, "Ateşteki Kutlu Ruh" 3- İpek, ipekli kumaş 4- Kurlu Kadın Ruh 5-Paha biçilmez, değerli

KUTGARU: Buyruk, fermen

KUTKU: Ağırbaşlı, alçak ,gönüllü

KUTLU: 1- Mübarek, Tanrısallık 2- Bahtiyar 3- Kabul görmüş, saygıdeğer

KUTLUCA: Uğurlu, bahtı açık

KUTLUĞ: Kutlu, mübarek

KUTLUĞ İNANÇ: (Kutluk inanç) Kutlu/inanç

KUTLUK: Kutlu

KUTLUK : (Kutluğ) Kutlu, mübarek

KUTSANDI: Kutlu, mübarek

KUTUN: 1- Mesut, mutlu, nurlu 2- Mukaddes, kutsal

KUTUNMUŞ: Kutlu, mübarek

KUTUR: Kutlu, mübarek

KUTUZ: birl. 1- Kut/Uz 2- Yaban öküzü

KUVANÇ: Kıvanç, gurur, mutluluk, iftihar

KUVANDUK: Kıvanç, mutluluk, iftihar, gurur verici

KUVART: 1- Kurt 2- Dayanıklı, kavi, metin

KUVAT: Sevinç, mutluluk

KUVRAG: Toplum, toplumcu

KUYAK: Zırh, demirağ

KUYAN: Tavşan, bozkır tavşanı

KUYAŞ: Güneş ışığı

KUYDUNG: Beden, vücut

KUYMU: Sevinç, neşe

KUYTAK: Mahfuz, siper

KUYTURKA: Bağış, ihsan, lütuf

KUYULDAR: Saygıdeğer, saygıya layık

KUYUM: Aksesuar, küpe, bilezik

KUZ: Dağın, güneş görmeyen yamacı

KUZAY: Kuzey yönü, güneşin az olduğu yer, Karanlık ve soğuk yer
KUZLAK: Bebe, yavru
KUZU: 1- Koyun yavrusu 2- Yavru, bebe
KÜÇ: Güç, dirayet, kudret
KÜÇKARA: birl. Küç/Kara (Acı kuvvet)
KÜÇEM: 1- Güç, kudret 2- zorba
KÜÇEY: Güçlü, gücü yeten
KÜÇİ: Güç, güçlük, zorluk
KÜÇİN: An, kısa zaman parçası
KÜÇKEY: Güçlü, zorlu
KÜÇLÜK: Güç, güçlük, zorluk, kudret
KÜÇÜK: Ufak, minyon
KÜÇÜLÜ: Güçlü, zorlu
KÜÇÜLÜK: Güçlük, güç, zorluk
KÜÇÜM: Güç, kudret
KÜKLER: Müneccim, yıldız falcısı
KÜKREK: 1- Onur, gurur 2- Kükreyiş, kükreyen
KÜL: 1- Ateş, ateşlilik, yakıcılık, yok edicilik 2- Yenilmezlik 3- Ulu, ünlü 4- Cesaret, gözü karalık 5-Göl, göl gibi geniş ve büyük
KÜL TİGİN: birl. Kül/Tigin Birkaç anlam: 1- Ateş prensi 2, yenilmez prens 3- Ulu prens 4- Yok edici prens
KÜLÇUR: Ululuk, yüksek mevki, saygıdeğerlik.
KÜLE: 1- Güle , gülüş 2-Demet,bağ, deste
KÜLEGEÇ: 1-Güleç, güler yüzlü 2-Name, melodi
KÜLEGEN: Gülen, güler yüzlü
KÜLEK: 1- Fırtına, kum fırtınası 2-Bakraç, tahtadan yapılmış yoğurt kabı
KÜLEM: Bereketli, münbit
KÜLER: birl. Kül/Er ..Ulu, saygın kişi.
KÜLTEM: Deste, demet, buket
KÜLÜG: (Külük) 1-Ünlü, meşhur, çok tanınan 3-Hızlı,seri
KÜLÜNK: Kazma
KÜMÜŞ: Gümüş
KÜN: Gün, güneş
KÜNANA: birl. Gün/Ana
Şamanist gelenekte, göğün yedinci katına bakan kutsal kadın ruh
KÜNÇEK: Güneşlik, şemsiye
KÜNDEŞ: 1- Gündeş, güneşe eş değerde 2- İzci, takipçi, halef
KÜNDÜN: Gün ışığı
KÜNDÜZ: Gündüz
KÜNEŞ: Güneş
KÜNGERÜ:Arzu, dilek, temenni
KÜNG: Cariye, dişi köle
KÜNİ: 1- Adil, adaletli, hukukçu, yasalara bağlı 2- İtaatkar, muti
KÜNKAŞ: Danışma, nasihat
KÜNTEM: Günlük, gündelik
KÜNÜÇEN: Muti, itaatkar, saygılı
KÜNÜLÜK: 1- Şemsiye, 2- Günlük, yevmiye
KÜR: 1- Gür, sık, bol, bolluk 2- Canlı, diri, sağlam, sarsılmaz 3- Gürleyen, kükreyen, kabadayı, gözü kara, yürekli 4- Öz, maya, özünü yitirmemezlik 5- Düzen, düzenlilik 6- Çare, çözüm, deva
KÜRÇE: Esas, asıl, maya, öz

KÜRÇİ: Kabadayı, gözü kara
KÜRHAN: (Gürhan) birl. Kür/Han
Türk mitolojisinde, Kara Han'ın oğullarından
KÜRİ: İç geçiren, imrenen, kışkanç
KÜRKAN: birl. 1- Kür/Kan (Gür/Kan) 2- Damat (Körekan)
KÜRMEN: Özlü, soylu
KÜRÜGEN: 1- Gürgen 2- Köregen, damat
KÜRÜM: Basiret, meleke
KÜRÜNÇ: 1- Özlü, soylu 2- Düzen, düzenli 3- Kışkanç
KÜŞLİK: 1- Güçlük, güç, zorluk 2- Mutlu, mutluluk
KÜŞÜM: 1- Ar, edep, hicap 2- Güç, güçlülük
KÜVENÇ: Güvenç
KÜVENÇİ: Güvence, garanti
KÜZ: Güz, sonbahar, hazan
KÜZNEK: Işık kırılması
MAMAK: Sakin, kendi halinde
MAMAY: Sakin, munis
MAMIŞ: 1- Saygılı, söz dinler 2- Saygı
MANAS: 1- Huy, mizaç 2- Heybet, heybetli
MANAY: Saha, bölge, mıntıka
MANÇO: Mengü, sonsuz
MANÇU: Mengü, sonsuz
MANGALAY: 1- Alın, yüz, cephe 2- Süvari, iyi ata binen
MANGU: Mengü, bengü, sonsuz
MANGUR: Mangır, bakır para
MANGUT: Ölümsüz, sonsuz
MARAL: Ceylan, ahu türü bir hayvan
MAYDA: Narin, ince, ince yapılı
MENÇİK: Mülkiyet, mal varlığı
MENDEŞ: (Menteş, mintaş) Acele, aceleci
MENĞİ: Mengü, bengi, bengü
MENĞİLİK: Sonsuzluk
MENĞÜ: Ebedi, sonsuz, sonsuza kalan, sonsuzluk, ölümsüzlük
MENĞÜÇ: Sonsuzluk, sonsuzluğa ulaşmış, ermiş, ulu, saygıdeğer
MENĞÜÇ ATA: birl. Mengüç/Ata
Bilgi ve tecrübesine başvurulan ulu ve bilge kişi
MENGİN: 1- Nişancı, iyi ok atan, okçu 2- Becerikli, mahir
METE: 1- Soylu, saygıdeğer 2- Bütün, bütünlük, bütünlükçü
METEHAN: birl. Mete/Han
Hun kağanlarının en ünlüsü. Aynı soy ve kökten gelen boylar arasında, kan dökülmesini yasaklamış hepsinin tek bir devlet çatısı altında toplanması gerektiğini, bunun aynı zamanda Türk Tanrısı'nın bir emri olduğuna inanarak bu yolda mücadele etmenin ve bunun getireceği sonuçların, en büyük ve paha biçilmez bir mutluluk olduğuna inanmış, bunu da ayrıca, devlet politikası biçimine getirmişti. Türk töresine devlet idaresine sokan, ilk düzenli ve sınıflı kara ordusunu kuran, "Birleşik Türk Devletleri ülküsünü devlet siyaseti olarak ve bunu gerçekleştiren ilk Türk büyüğü.
MİN: 1-Bin, bin sayısı. 2-ben, gamze
MİNG: 1-Ben, gamze 2-Huzur, refah 3-Bin sayısı
MİNGAN: Benli, gamzeli
MİNGİLİK: Rahat, huzur, refah
MİNGİR: Çok külliye.

MOĞOL: Kaygı, endişe, hüzn
Oğuz'un amcası ve ilk kayın atası
MOKAN: Büken, güçlü
MONGUÇ: Atik, çevik, hamleci
MOTUN: Bütün, bütünlük (Mete Han'ın asıl adının bu olduğunu söyleyen tarihçiler de var.)
MUGLU: Üzgün, hüznü
MUNAR: Serap, algin
MUNCUK: Boncuk, takı, mücevher
MUNÇUĞ: (Boncuk)
MUNG: 1- Hüzn, elem, üzüntü 2- Ming, ben, gamze
MUNGLUĞ: (Mungluk) Üzgün, bunalmış, hüzzam
MUNGUL: Hüznü, elemli
MUTLU: Mutlu, mesut, bahtiyar
MÜÇEK: öpücük, buse
MÜGE: İnci çiçeği
MÜLDÜZ: Berrak, saf
MÜREN: Irmak, akarsu
OBA: 1- Yurt, mekan, mesken, diyar, çadır, mahalle 2- kabile, aşiret
OBAR: Ev, baraka
OBEN: 1- Genç aygır 2- Erkek deve yavrusu
OBULAZ: (Oblas, oflas) 1- Gözü pek, atılgan 2- Alicenap, yüce gönüllü.
OBUT: Şeref, haysiyet
OBUZ: Kaynak, menba
OCAK: (Otak, odak) Ateşlik, ateş olan yer, ateş tüten yer. Mec. Ev, yuva, insan eğitiminin, başladığı, insanın pişmeye ve biçimlenmeye başladığı yer.
OCAKLI: Ocak sahibi.
OD: Ot, ateş
ODAK: Ocak, yanma, yansıma merkezi
ODAKAN: Hanım ozan
ODANA: birl. Od/Ana
Şamanist gelenekte, "Dişi Melek"
ODATA: birl. Od/Ata
Şamanist gelenekte "erkek melek"
ODÇU: Ateşçi
ODGURMUŞ: 1- Oturmuş, oturaklı, sakin, kendinden emin 2- Yuva kuran, birlik kuran
ODHAN: birl. Od/Han
Şamanist gelenekte, "Ateşteki Kutlu Ruh"
OG: Ok (Doğma, doğum, yaratılış)
OGAN: (Okan, Ugan) 1- Tanrı, Tanrılık vasıfları, yaratma, yaratış, doğuş, halik 2- Anlayış, zeka, bilgelik
3- Eski Türklerde, kan davalarına karşı çıkan, oba ve oymaklar arasındaki geçimsizliklerde, arabuluculuk yapan, "Barışı simgeleyen kutsal ruh" 4- Altay ve Tuna Türklerinde "Ateşteki kutlu ruh"
OGLAĞU: Körpe, genç kız
OGRAK: 1- Azim, kararlılık 2- Niyet
OGRAŞ: Uğraş, mücadele, meşgale
OGSAT: Benzer, benzerlik, benzeyiş
OGTADURMUŞ: birl. Okda/Durmuş (Bu ad, iki anlamda da yorumlanabilir. Akıllı, zeki Durmuş. Zor durumda kalan, zor koşullarda olan)
OGUR: 1- Gizlilik, gizem 2- Uğur, baht, talih, mutluluk
OGURLU: Uğurlu

OGURMUŞ: Gizemli, ağzı sıkı

OGUTUR: Gizli, gizemli

OGÜN: birl. O/Gün (..Eski bir Türk geleneği olan, tarihin önemli ve özel günlerinin anısına verilen, o gün ya da o günlerin yıldönümüne denk düşen günlerde doğanlar için kullanılan bir ad.

OĞÇU: Okçu, haberci, ulak

OĞIRCIK: Uğurcuk

OĞLAGU: Körpe kız

OĞLAK: Keçi yavrusu

OĞLAMAN: Bir yaşında doğum yapan, koyun ve keçi

OĞLAN: Oğul, erkek çocuk, genç erkek

OĞRAMIŞ: Uğurlu

OĞRUN: 1- Gizli, gizemli 2- Yavaş, ağır

OĞUL: 1- Oğlan, erkek çocuğu 2- Evlat, genel olarak, kız yada erkek çocuğu

OĞULÇA: 1- Oğulcuk, biricik oğul, biricik evlat 2- En küçük oğul

OĞULGANMIŞ: Oğlu olmayan

OĞUR: 1- Uğur, talih, bahtiyarlık 2- Vakit, zaman, devir

OĞUŞ: 1- Bolluk, bereket 2- Hısım, akraba, nesil

OĞUZ: 1- Ok-Uz 2- Ağuz, ağız 3- Olağanüstülük 4- Çağrı, davet, toparlama birleştirme, yaratış

OK: 1- Doğum, doğuş, yaradılış 2- Akıl, us 3- Dokunma, el sürme 4- Söyleyiş, çağırış, haber verme 5- Silah, yay ile kullanılan ok 6- Örgüt, teşkilat

OKAN: 1- Ogan 2- Anlayış, fehim

OKATMIŞ: (Okutmuş) Haberci, ulak

OKÇI: 1- Okuyucu, haberci 2- Ok atan, okçu 3- Örgütçü

OKIÇI: Davetçi, davetkar, çağırıcı

OKİ: Çağrı, davetiye

OKLAMIŞ: Ok atmış, savaşçı

OKLU: 1- Akıllı, zeki 2- Örgütlü

OKŞAK: Benzeyen, andıran, tanıdık, bildik

OKŞAN: Benzeyen, okşayan

OKTA: Akıllı, zeki, dahi

OKTAR: 1- Okçu, iyi ok atan 2- Bilgili, akıllı, yaratıcı 3- Davetçi, davetkar

OKUKLU: Alim, bilgin

OKUMAGAN: Arif, eğitimsiz ama kendini yetiştirmiş, olgunlaşmış

OKUNÇ: Toy ve düğün davetiyesi

OKUŞ: 1- Bilgi, bilgelik 2- Bereket

OKUŞLUĞ: 1- Alim, bilgin 2- Bolluk, bereket, bereketli

OKUTGAN: Okutan, eğitmen

OKUTAN: Eğitmen, öğretmen

OKUV: Okuyuş, kıraat, çağırış

OLAGAN: Olan, doğal, olumlu

OLAM: Debdebe, gösteriş, tantana

OLBAK: Oluş, oluşum

OLCA: Ganimet, bolluk

OLCAŞ: Tören, seremoni, tazim

OLCAY: Tanrı sıfatlarından. Baht, talih, açık talih, ululuk

OLCAYTU: Açık talih, bahtı açık, bereketli

OLÇA: Ganimet, bereket

OLÇAM: Ganimet, nimet, bolluk

OLÇAR: 1- Saldırı komutu, saldırı 2- haber, havadis 3- Uygun, muvafık

OLÇUM: 1- Olgunluk, olgun, yetişkin 2- Hüner, marifet
OLGAÇ: Olgun, olmuş
OLGUN: Yetişkin, olmuş, kamil
OLUM: Oluş, doğuş, olmaya elverişli.
OLUN: 1- Oluş, olgunluk, ağırbaşlılık 2- Genç, taze 3- Soyluluk
OLUŞ: Oluşum, düzen
OMAÇ: Amaç, gaye
OMAK: 1- Soy, kan, soyluluk 2- Aile, akraba
OMAY: (Umay) Seçkin, güzide
OMRAK: Sevilen, maşuka
OMUR: (Umur) 1- İlgi, heves 2- Güç, dayanıklılık, dayanıklı
OMURCA: Sağlam, dayanıklı
OMURTAG: Kartal yavrusu
ONAK: 1- Onanmış, kabul görmüş 2- Sevgili, el üstünde tutulan
ONAL: 1- Doğuş, ortaya çıkış 2- Sağlam, dayanıklı
ONANLI: Sağlam, mevin, mütehammil
ONANMIŞ: Sağlam, bayındır, destekli
ONAT: 1- Sağlam, dayanıklı 2- Yakışıklı 3- Terbiyeli, iyi davranışlı
ONATÇA: Makbul, hatırşinas
ONAY: 1- Sağlam, dayanıklı, uygun 2- Makul, kabul, tasdik
ONG. 1- Sağlamlılık, kalıcılık, dayanıklılık 2- İyilik, rahmet, bereket, bolluk 3- Sevinç, neşe, mutluluk
ONGAN: 1- Uğurlu, mutlu, bahtiyar 2- Verimli, gelişkin 3- Bayrak, simge, totem
ONGU: 1- Kar, kazanç 2- Set, sütne
ONGUÇ: Karlı, kazançlı, verimli, uğurlu
ONGUDAY: Karlı, kazançlı
ONGUN: 1- Bolluk ve bereketi simgeleyen kutlu ruh. 2- Uğurluluk, verimlilik, kalıcılık 3- Av totemi, kutsanmış av hayvanı 4- Totem, sembol, bayrak, flama
ONGUR: Kurtuluş, salah
ONGUT: Koruyucu, muhafız, kale muhafızı
ONUK: 1- Sağlıklı, dayanıklı 2- Uğurlu, aziz, saygıdeğer 3- Usul, yol, teamül 4- Yararlı, faydalı
ONUŞ: 1- Bereket, bolluk, verim 2- Uğur, talih
OPAK: (Apak) Temiz, bakımlı
OPAN: Mağara, delhiz
OPÇİN: (Apçın, afşın) Zırh, demirağ
OPUR: Obur, iştahlı
OPUZ: Katı, sert
OR: 1- Yer, durak, bölge 2- Doğramak, biçmek 3- Mevki, mertebe 4- Düzen, kuruluş
ORAK: Doğramak, kesmek, doğrayıcı, biçici
ORAN: 1- Taht, şeref makamı 2- Yüksek mevki, yüksek derece
ORAY: birl. Or/Ay 1- Aynı, eşit, eş değerde (Kırgızlarda) 2- Fırsat, hamle (Kazaklarda)
ORAZ: (Uraz, uras, ırız) Şeref, onur, talih
ORÇUN: 1- Kesici, keskin, doğrayıcı 2- Bölge, vilayet 3- Onurlu, ahlaklı, iyi huylu
ORDA: Orta, merkez (Kağan veya Han otağının bulunduğu yer)
ORDU: (Orda) 1- Orta, çekirdek, merkez 2- Silahlı ve düzenli topluluk
ORDUCA: 1- Ordu ile ilgilenen 2- Ortaca, ortanca
ORGA: Bayrak, flama
ORGARUN: 1- İstihkam 2- Bayraklı, bayrak sahibi
ORGİR: Kesici, biçici
ORGUN: Sırdaş, sır saklayan, ketum

ORHUN: Sır saklayan, sırdaş, gizli, gizemli
ORMAG: Doğramak, biçmek
ORMAN: Ağaçlık, bölge
ORMUŞ: Doğrayan, biçen
ORNAK: 1- Taht, tahtırevan 2- yer, yöre
ORPAG: Menşe, kök, nesep
ORTAÇ: 1- Ortadaki, ortanca 2- Ilımlı, dengeli
ORTAÇI: Ilımlı
ORTAĞ: Ortak, ortalama, ortada buluşma
ORTUG: Ortak, pay sahibi
ORUK: 1- Yol, eylem, gidişat 2- Çare, çözüm, imkan, uygunluk
ORUM: Mera, otlak
ORUN: 1- Makam, mevki, özel yer, şerefli yer, taht 2- Karargah, görev yeri
ORUNÇ: Hediye, bahşiş
ORUNÇAK: 1- Oya, işleme 2- Rehin, emanet
ORUNDUK: Koltuk, iskemle
ORUNGULUK: Bayrak, flama
ORUNLUG: Taht, makam
ORUNTAG: Yüksek mevki, makam
ORUS: 1- Talih, uğur, baht, mutluluk 2- Amaç, hedef
OSKAY: 1- Hamarat, işgüzar 2- Neşeli, şen
OT: 1- Ateş, ocak, ev 2- Nebat, bitki
OTACI: (Utacı) 1- Doktor 2- Eczacı, ot ve bitkilerden ilaç yapan kişi 3- kam, baksı
OTAĞ: 1- Oda, içinde ateş yakılarak oturulabilen büyük ve geniş çadır 2- Yeni evlenenlere armağan edilen ev, çadır
OTAĞA: birl. Ot/Ağa ..evin reisi, aile reisi, evde sözü geçen kişi
OTAK: Yeni evlenenlere armağan edilen ev, çadır, oda
OTAMIŞ: Doktor, hekim
OTANCAK: İlaç, merhem, deva
OTAR: Geçici, fani
OTÇİGEN: birl. Ot/Çigen ("Ot/Tigin" adının , Moğol ağzındaki söylenişi.)
OTGUN: Kabadayı.
OTKUN: Kabadayı.
OTLUĞ(K): Ateşli
OTMAN: Ailenin en küçük oğlu .Ocağın ateşini yakıp ısıtacak ve devamlılığı sağlayacak olan, Çok eskilerden beri süregelen,Türk töresince çocuklar arasındaki paylaşımlarda ev , en küçük çocuğa kalır. Bu yüzden ilerde evin yada mülkün idaresi küçük oğlandır. Yani, ocak,onunla yanmaya devam edecek,aile oba yada oymağın yaşamı onun sayesinde sürecektir. Bu çocuklara içeren "Otman,Ot Tigin,Othan" vb. adlar verilir.
Otmanlı devletinin kurucusu ve ilk hanı. Ertuğrul Beğ'in en küçük oğlu. Daha Ertuğrul Bey ölmeden,Töreye göre,birçok mal mülk, büyük çocuklara, beylik, en küçük olan Otman'a geçmişti.
OTMAR: Ateşli, ateş saçan
OVAT: Düzgün, muntazam
OVLAZ: Gözü pek, atılgan
OVMAÇ: El ile yoğrularak yapılan yiyecek
OY: 1- Düşünmek, düşünce, fikir 2- Çukur
OYA: 1- Oyularak yapılan elişi, işleme 2- Emanet, rehin 3- Sempatik, minyon
OYAN: 1- İman, inanç 2- Düşünce, efkar
OYAZ: Çukur, kuyu
OYBAK: Çukurlu vadi

OYBAT: Oyuk ve çukurlu yer
OYGAK: 1-Oya, rehin 2- Uyanık, müteyakkız
OYGUR: Dere yatağı, dere oyuğu
OYINLI: Düşünceli, efkarlı
OYLUM: 1- Çukur, kuyu, boşluk 2- Kurucu, kuruntu, yormak
OYMAK: Yığın, kitle. Türklerin sosyal birimleri içindeki sıralamada, Obadan büyü Boy'dan küçük olan akrabalar topluluğu
OYMUR: Dere, dere yatağı
OYNAK: Maral, ceylan, vb. Hayvanların bir arada olup su içtikleri kuyu, su birikintisi
OYRAM: Girdap, anafor
OYRAT: Derin, oyuk, derinleşmiş
OYTUN: Kutsanmış, mübarek
OYUR: Vücut, endam
OZ: İleri, ön, önde
OZA: Kadim, eski, ezeli, hep var olan
OZAĞI: Tecrübeli, bilgili, uzman
OZAMIŞ: Uzamış, uzman, usta işinin ehli
OZAN: (Uzan) Öncü, herkesin önünde olup hitap eden, şiir yazan ve okuyan, kopuz çalarak şiir okuyan ve yazan. Usta, işinin ehli
OZAR: Uzman, usta, bilir kişi
OZGAN: Kademeli, dereceli, öncelikli
OZMAN: Uzman
OZMUŞ: Uzmanlaşmış, yetik
OZUL: Esas, kaide
OZUT: İkamet, ikametgah
OZUTGAN: İleride, ilerici

ÖBEK: Küçük grup, tim, takım, parça
ÖBGE: Ced, Ata, Soy
ÖCAL: birl. Öc/Al intikamcı
ÖCEK: 1- Esinti, hafif yel 2- Burç
ÖCÜT: İntikam, ölç
ÖDEM: 1- Borç, bakiye 2- Ödül, mükafat
ÖDEMIŞ: 1- Eczacı, doktor 2- Ricacı, yakaran 3- Borçsuz, bakiyesiz 4- Ödül veren
ÖDEN: 1- Ricacı, duacı 2- Ödül
ÖDGÜLMÜŞ: 1- Övülmüş, övülen, başarılı, ödül almış 2- Ricacı, duacı
ÖDGÜR: Uygun, yerinde, vaktinde
ÖDRÜM: Seçkin, mümtaz
ÖDÜGET: Ricacı, yakarıcı, duacı
Yakutlarda, " Akarsuların kutlu ruhu"
ÖDÜK: Rica, yakarı, dua, niyaz, arzu
ÖDÜL: 1- Usluluk, akıllılık 2- Yüceltme, ululama, mükafat
ÖDÜN: 1- Ödeme, ödeyiş 2- Yakarış, niyaz
ÖDÜŞ: Vakit, devir
ÖG: (Ok) Ana, anne, yaratan, doğuran
ÖDGÜL: Övülme, övünç kaynağı, övülme nedeni
ÖGE: (Öke) Dahi, çok zeki, çok akıllı
ÖGEÇ: İki yaşına gelmiş koç
ÖGEL: 1- Zeki, akıllı, akli başında 2- Burç
ÖGET: 1- Akıl, zeka, akıllılık, 2- Sevgi, muhabbet

ÖGİR: Sevinç, neşe, eğlence
ÖGLÜ: Dahi, çok akıllı
ÖGREDİK: 1- Mürebbiye, eğitmen, yetiştirici, öğretmen 2- İdman, talim, antrenman
ÖGRÜ: 1- Öğrenilecek olan 2- Arkadaş, refik
ÖGÜŞLÜ: Övülen, methedilen, övülmeye layık
ÖGDÜ: Övme, methiye
ÖGDÜM: 1- Övülen, methedilen 2- Önce, öncelikli
ÖĞER: Övücü, methedici
ÖĞLEŞ: Akıl birliği, fikir birliği
ÖGREK: Toplantı yeri, cemiyet, dernek
ÖĞREN: Öğrenmekten
ÖĞRET: Gelenek, terbiye
ÖĞREYÜK: Gelenek, görenek, terbiye
ÖĞRÜK: Munis, cana yakın, el üstünde tutulan
ÖĞRÜNÇ: 1- Deneyimli, bilgili, öğrenmiş, ders almış, yetişmiş 2- Hoşnutluk, memnuniyet
ÖGTÜ: Metih, övme, ululama
ÖGTÜR: Övme, methedici
ÖĞÜÇÜ: Övücü, methedici
ÖĞÜLMÜŞ: Başarılı, destekli, övülmeye layık
ÖĞÜN: 1- Öğünmek..ten öğün 2- İtina, dikkat 3- Sıra
ÖĞÜNÇ: Övünç, iftihar, övünme gerekçesi, iftihar vesilesi
ÖĞÜNÇEK: Öğünmeye değer, öğrenme nedeni
ÖĞÜNMÜŞ: Övünmüş, övünmeyi hak etmiş, gururlu
ÖĞÜNÜR: Gururlu, mağrur
ÖĞÜR: Över
ÖĞÜT: 1- Anlayış, kavrayış 2- Nasihat, tavsiye, deneyim aktarımı
ÖK: (öğ) 1- Öz, doğuş, oluş, gelişme 2- Zeka, bilme, us, yetenek, ana, doğuran
ÖKÇİ: Okeci, çağırıcı, davet edici, davetiye veren kişi
ÖKÇÜR: Zeki, anlayışlı
ÖKE: Dahi, yanılmaz, bilge, çok akıllı
ÖKER: Dahi, süper zeka
ÖKERMAN: Dahi, bilge, yanılmaz
ÖKLÜ: 1- Dahi, akıllı 2- Egemen, denetimci
ÖKSÜM: Arzu, murat
ÖKSÜZ: Desteksiz, arkasız, oluşumsuz, gelişmeye engel durumu olan, (Halk arasında, anası olmayan, ölen ya da ayrı olan çocuklar için de bu adın kullanılmasındaki neden, ananın, çocuğun yetişme ve gelişimindeki önemine atfendir.)
ÖKTE: 1- Ökeli, akıllı, dahi, yanılmaz, deneyimli, bilgili 2- Azametli, gösterişli
ÖKTEM: 1- Akıllı, bilge 2- Asi, başına buyruk, pervasız 3- Meşhur, gösterişli 4- Bahar, ilk yaz
ÖKTEN: 1- Akıllı, bilinçli 2- Kahraman, cesur, korkusuz, başına buyruk
ÖKÜÇ: 1- Çok, çokluk, bolluk 2- Akıl, us, bilinç
ÖKÜN: Kendine dönüş, öze dönüş
ÖKÜNMÜŞ: Özüne bağlı, özüne dönen
ÖKÜŞ: 1- Çok, çokluk, bolluk, bereket 2- Akıl, bilinç, bilinçli
ÖKÜŞ KARA AÇKI: birl. Öküş/Kara/Açkı mec. Keskin zekalı
ÖKÜZ: 1- Irmak, nehir, büyük akarsu 2- Uzman, bilge, ehil, dahi
ÖLÇER: 1- Mühendis 2- ağırbaşlı, ölçülü 3- Savaş buyruğu, saldırı buyruğu
ÖLÇÜM: 1- Adap, usul, erkan, yol 2- Ağırbaşlılık
ÖLMEZ: 1- Dirayetli, dayanıklı 2- Çok sevilen, unutulmaz, iz bırakmış
ÖN: 1- Doğu, güneşin doğduğu yön 2- İlk, başlangıç, doğuş, meydana geliş 4- İlke, öncelik,

prensip,temel

ÖNAL: birl. Ön/Al Öncü, lider, önde olan

ÖNALAN: birl. Ön/Alan, lider, öncü

ÖNALDI: birl. Ön/Aldı, lider, öncü

ÖNCEK: Önce, önceki, selef

ÖNCEL: 1- Selef, daha önceki 2- Önde olan, öncü, rehber 3- Öncelikli, imtiyazlı

ÖNCELİK: İmtiyaz, torpil

ÖNCÜ: 1- İlk, orijinal 2- Lider, yol açan, önde olan

ÖNCÜL: 1- Öncü, önde, rehber 2- Birinci, ilk

ÖNÇEK: Önceki, önceki, selef

ÖNDAŞ: Aynı öncelikte, aynı imtiyazı paylaşan

ÖNDE: Öncü, önceki

ÖNDEGÜN: birl. Önde/Gün 1- Önemli gün 2- Önceki gün

ÖNDER: Önde olan öncü, lider

ÖNDEŞ: Yol açan, rehber, mihmandar

ÖNDÜÇ: Öncü, mihmandar

ÖNDÜL: 1- En önde, en öndeki, öncü 2- Öncelik, imtiyaz

ÖNDÜN: 1- Peşin, peşinat 2- Önde, önde gelen

ÖNE: İleri, ileride, ötede

ÖNEK: Dayanak, direk, destek

ÖNEL: 1- Usta, uzman, pir 2- Vade, mühlet

ÖNEM: Öncelik, imtiyaz, değer, kıymet, hassasiyet

ÖNEN: 1- Önde olan, öne geçen 2- Bağlılık, sadakat

ÖNER: birl. Ön/Er Öncü, rehber, kılavuz

ÖNEY: 1- Öne geçen, önde gelen 2- Yükseklik

ÖNG: İlk, birinci, başta gelen

ÖNGEL: 1- Ağırbaşlı, olgun 2- Öncü, öncülük eden

ÖNGEN: 1- Zafer, utku 2- Uzun boylu, levent

ÖNGER: Hiddetli, asabi

ÖNGİ: (Öngü) 1- Değişik, farklı, sıra dışı 2- Önce, öncelikli

ÖNGÜÇ: 1- Öncü, kılavuz 2- Atak, atik, hareketli 3- Delil, kanıt, ispat

ÖNGÜK: Yastıkların ucuna yapıla işleme

ÖNGÜL: Yol gösteren, ön ayak olan

ÖNKUZU: birl. Ön/Kuzu mec. Kurban, kurbanlık

ÖNÜÇ: Önce, önceki, selef

ÖNÜM: 1- Birinci, ilk 2- Hasılat, ganimet, kar

ÖNÜR: Başlangıç, siftah

ÖNÜRT: Önce, öncelik

ÖNÜT: Önce, öncelik

ÖPGİNE: Öpücük, buse

ÖPKE: İç geçirme, öfke, hırs

ÖPÖZ: Can, ruh, nefis

ÖRÇÜM: Üreyiş, gelişim, büyüme

ÖRÇÜN: İpten örülmüş merdiven

ÖREN: 1- Örme yapan, örücü 2- Eskiden kalma kalıntı, kalıntı kent ya da mezar

ÖRGE: 1- Örnek, motif, örgü örneği 2- Şahika, yükseklik

ÖRGEN: 1- Örülü ip, urgan 2- Keçi kılından yapılan ip

ÖRGÜÇ: 1- Dokuma aleti, dokuma tezgahı 2- Mevki, mertebe 3- Tümsek, tepe

ÖRİKLİ: Şeciyeli

ÖRKEN: 1- Urgan, örülü ip 2- Fidan

ÖRKİN: 1- Fidan 2- Taht, tahtirevan
ÖRNEK: Numune, standart, ölçü
ÖRPEN: 1- Örtülü, kapalı, gizli 2- Alev, alev ışığı
ÖRS: Üzerinde metal maden dövülen demir kütle mec. Dayanıklılık
ÖRTE: Örtü, örtülü
ÖRTGÜN: Samanı ayrılmış, harmanlanmış tahıl
ÖRTÜN: Omuz üstüne alınan örgülü giyecek, pelerin
ÖRÜÇ: Örgü malzemesi, dokuma tezgahı
ÖRÜM: Çit, ağıl
ÖRÜN: 1- Saç örgüsü, belik 2- Beyazlık, temizlik 3- Gökyüzünün bulutsuz hali 4- Ürün, hasılat
ÖRÜNDÜ: Arı, temiz, saf, pakize
ÖRÜNDÜL: 1- Seçkin, güzide 2- Saf, temiz, pak
ÖS: Gerçek, hakiki
ÖSRÜK: 1- Mert, özü sözü bir 2- Esrik, kendinden geçmiş
ÖSTERİŞ: Fantezi, hayal, fantastik
ÖTER: 1- Ricacı, yakaran 2- İleri, ileri geçmiş 3- Çığırıcı, ötücü, okuyucu
ÖTGEN: Geçmiş, aşmış, ötede olan
ÖTGÜR: Delici, delip geçen
ÖTİLİG: İtibarlı, saygıdeğer, muhterem
ÖTKER: 1- Ricacı, duacı 2- Geçici, fani
ÖTNÜ: Rica, yakarı, istirham
ÖTÜG: (Ötük) Arz, niyaz, rica, dua, dilek
ÖTÜGEN: (Ötüken)
ÖTÜKEN: 1- Ricacı, duacı, niyazcı, Tanrıya yakaran 2- Geçmiş, mazi, onurlu ve övünçlü mazi
ÖTÜN: 1- Ödün, verme, bağış, mağfiret 2- Yakarı, yalvarış, niyaz
ÖTÜNÇ: 1- Rica, dilek, maruzat, istirham 2- İltimas, tarafgirlik
ÖVET: Övüş, övgü
ÖVGÜ: Övme, methetme
ÖVGÜN: Övülen, övülmeye layık
ÖVÜÇ: Övünç, iftihar
ÖVÜL: Övülen, övülmeye layık
ÖVÜNÇ: Övülmeye yol açan davranış, gurur ve onur kaynağı
ÖVÜT: Öğüt, nasihat
ÖYKE: Öfke, hiddet, hınç
ÖYKÜ: 1- Taklit, benzeme, benzetme, 2- Hikaye
ÖYKÜNÇ: Eğilim, benzeme, taklit etme eğilimi
ÖYLEK: Zaman, devir
ÖYÜK: Coşku, coşkunluk, tezahürat
ÖZ: Kişinin “ben” derken, anlatmak istediği, tinsel varlık. 1- Ben, tin, can, ruh, gönül 2- Asıl, esas, temel, unsur 3- Şahsi, kişisel, kendi, kendine aitlik 4- Uz, uzluk, ustalık 5- Dere, ırmak
ÖZAK: birl. Öz/Ak mec. Soylu
ÖZBEK: birl. Öz/Bek mec. Cesur, kendine güveni tam
ÖZBİR: birl. Öz/Bir mec. Soylu
ÖZDEK: 1- Madde, temel, asıl, yapı, kuruluş, oluş, oluşum 2- Beden, vücut 3- Ağacın, köküne yakın olan kısım
ÖZDEL: 1- Soylu 2- Armağan, hediye
ÖZDEN: 1- İçten, samimi 2- Ender rastlanan, olağanüstü 3- Akraba, hısım 4- Armağan, hediye
ÖZEK: 1- Temel, asıl, üs, merkez 2- Can, ruh, gönül
ÖZEL: 1- Ayırt, fark, farklılık 2- Uzman, usta, kalifiye 3- Kişiyi özgü, kişisel
ÖZEN: 1- İçten, samimi 2- Dikkat, itina, emek, heves 3- Irmak, küçük akarsu

ÖZENÇ: 1- Gıpta, heves 2- Direnç, gayret, dik başlılık
ÖZERK: birl. Öz/Erk Kendine egemen, kendine sözü geçen
ÖZGE: Ben'in karşıtı. Başka, öteki, yabancı, ,gayrı
ÖZGEL: Öze ait, özden gelen, samimiyet
ÖZGERİŞ: 1- Hayal, kurgu, fantezi 2- Devrim, başkaldırı
ÖZGÜ: Öze ait, özle ilgili, ait, has, mahsus
ÖZGÜN: Öze ait, özüne ait, orijinal, kendine has
ÖZGÜR: Hür, bağımsız, kendinden başkasını dinlemez
ÖZGÜVEN: birl. Öz/Güven Cesaret, kendine güvenme, kendinden emin olma, kendinden bilgi, beceri ve konumundan kuşku duymama
ÖZİ: Fert, Şahıs
ÖZİÇ: Varlık, şahsiyet
ÖZİL: birl. Öz/İl mec. Anayurt
ÖZKER: 1- Ulu ruhlu kişi 2- İyilik sever, hayırsever
ÖZKONUK: Can, ruh
ÖZLEK: 1- Üretken, münbit 2- Felek, talih 3- Özel, şahsi, kişisel
ÖZLEM: 1- Öz'ün ilgisi, ilgi duyarak yönelişi, hasret 2- Özel, hususi, kişisel
ÖZLEN: 1- Özlenen, aranan 2- Dürüst, özü sözü bir 3- özel, hususi, kişisel
ÖZLEŞ: Kendine dönüş, kendinden veriş
ÖZLÜ: Orijinal, sağlam
ÖZLÜK: Şahsi, özel, kişisel
ÖZMEN: Dürüst, özü sözü bir
ÖZRÜM: Seçkin, seçilmiş
ÖZÜÇ: Vücut, gövde, endam
ÖZÜM: Kendine katma, kendine çekme, kendinden yapma
ÖZVEREN: birl. Öz/Veren mec....Fedakar, fedai
ÖZVERİ: birl. Öz/Veri ...Fedakarlık
PARS:Leopar
PARSAK: 1- Acıma duygusu, merhamet 2- Porsuk
PAŞA: Baş komutan, general. (Bu sözcük, bazı dilbilimcilerimize göre, Baş-Şad, bazılarına göre de Baş-Ağa birleşimi ve zamanla ağız değişimiyle bu biçime gelmiştir.
PEÇEN: Çayır, çimen, çayırılık, otlak
PEÇENEK: 1- Otlak, çayırılık 2- Bacanak
PEK: 1- Berk, katı, sıkı, sert, kuvvetli, dayanıklı 2- Bey sözcüğünün, değişik ağız ayrılığı Bek, beg,beğ, bey vb.
PEKİŞ: Sıklık, sertlik, pekişmişlik
PELEN: İyi, ehven
PELİN: Acı ve keskin kokulu bir yayla çiçeği
PELİT: Meşe ağacının çiçeği
PERİNÇEK: (Berincek) 1- Sadık, içten bağlı 2- Fedakar
PINAR: Kaynak, kaynarca, göze
PIŞGAN: Olgun, pişkin
PİŞKİN: Olgun, pişmiş
PUSAT: (Busat, basat) 1- Silah 2- Zırh, koruyucu
PUSUG: Pusu
PUSUN: Pusu, pusma, sinme
PUSUNÇ: İltica, sığınma, sinme, pusma, sığınmış, mülteci
PÜSKÜL: Sarkık, asılı duran süs, aksesuar
SABASava) 1- (Sapa, sopa) Sopa, değnek, savma aleti, savaş aleti 2- Söz, iddia, hitap
SABACI: 1- Sopacı, sopayla dövüşen 2- Konuşmacı, hatip

SABAK: (Savak) 1- Sopa, cop sopa kullanan, dövüşçü, sopa ile dövüşen 2- Kırmızı saklamak için beygir derisinden yapılan tulum

SABAR: 1- Sapar, savar, döver, sopayla döven 2- Savar, savaşı, savaşçı 3- Hatip, konuşmacı

SABI: 1- Sopa, cop 2- Savaş, dövüş 3- Söz, sohbet

SABU: 1- Sopa, cop, değnek 2- Savaş, dövüşçü, dövüş ustası, savaşçı

SAÇA: Saçı, bahşiş, armağan

SAÇAN: 1- Cömert, dağıtan, harcayan 2- Yayıncı, yayın yapan

SAÇI: 1- Armağan, bahşiş 2- Adak, inanç gereği dağıtılan nesne

SAÇILIK: Armağan, hediye, bahşiş

SAÇUK: 1- Eli açık, cömert 2- Armağan, bahşiş 3- Aleni, saklısız, gizlisiz

SADAK: Okların, içinde muhafaza edildiği torba ok torbası

SADU: İyi, çok iyi, ala

SAGAY: 1- Düşünceli, Düşünen, sakınan 2- Özleyen, özlemiş, özlem oymaklarından

SAGIM: 1- Emel, arzu, Murat 2- Düşünce, fikir, düşünceli, fikir sahibi 3- Sağlamlık, dayanıklılık

SAGIN: 1- Özlem, hasret 2- Düşünce, plan, tasarım 3- Davet 4- Kıvılcım

SAGINÇI: Sagınan, düşünen, özleyen, sakınca duyan

SAGU: Ağıt, mersiye

SAGUNDU: Özlenen, düşünülen, kollanan

SAGUNDUK: Özlenen, düşünülen, özlemeye değer

SAGUNUR: Düşünce, tasarım

SAĞ: 1- Sağlık, dirilik, canlılık, yeterlilik 2- Akıl, fetanet 3- Doğruluk, inanırılık 4- Halis, saf, net

SAĞ BİLGE: birl. Sağ/Bilge Doktor, sağlık uzmanı

SAĞAN: Doğan türü, yırtıcı avcı bir kuş

SAĞANAK: Sağanak, sert ve hızlı yağın yağmur

SAĞANCIĞ: Nefs, can, ruh

SAĞBİLİ: birl. Sağ/Bili (Bilig) Sağduyu, hikmet

SAĞDAÇ: Sağlıklı günlerin arkadaşı, can yoldaşı

SAĞDIÇ: Sağdaç “ Damadın en yakın, en güvenilir arkadaşı”

SAĞIK: 1- Düşünceli, planlı 2- Sağ, diri, uyanık 3- Ateş, kıvılcım, ateşli

SAĞIM: 1- Yaşam, sağlık 2- Serap, algın

SAĞIN: 1- Düşünce, tasarım 2- Özlem 3- Ateş, kıvılcım

SAĞINÇ: 1- Kurgu, hayal 2- Sakınca, mahsur, endişe 3- Özlem

SAĞIŞ: Hesap, matematik, sayış

SAĞLAM: Sağlıklı, güçlü, dayanıklı, dirençli

SAĞLI: (Sağlık) Diri, canlı, sağlıklı

SAĞLICA(K): Sağlıklı, diri, esenlikli

SAĞMAN: Sağlıklı, güçlü

SAĞNAK: (Sağanak)

SAĞRAK: İçki içilen kap, kupa, kadeh

SAĞRI: 1- Sağrak 2- Sarı

SAĞUNÇAK: Ağıt, mersiye

SAĞUNMUŞ: 1- Özlem içinde olan 2- Düşünen, düşünceli 3- Davet eden, davetkar

SAKA: 1- Akıllı, arif 2- Düşünceli, kaygılı 3- Sakal 4- Saklı, saklayan, koruyan

SAKAR: 1- Alnında beyaz lekesi bulunan at 2- Uğursuz, sakıncalı

SAKÇI: Koruyucu, muhafız

SAKIK: Çoban yıldızı

SAKIN: 1- Düşünme, tasarım, kaygılanma, kaygıyı ortadan kaldırma eylemi 2- Saklama, koruma, esirgeme 3- Uzaklaşma, ayrılma

SAKINÇ: Düşünce, kaygı

SAKIŞ: Kaygı, endişe

SAKLI: 1- Korunmuş, mahfuz, esirgenen 2- Zinde, dinç, sağlıklı
SAKLICA: 1- Gizli, örtülü, korunan 2- Hazine, mücevher
SAKLIÇAK: 1- Gizli, gizlenmiş, örtülü 2- Yaşam, sağlık, esenlik
SAKMAN: 1- Uyanık, diri, sağlam 2- Sokman, dize kadar çıkan çizme
SAL: 1- Saldırı, saldırmak 2- Salmak, bırakmak, azat etmek, serbestlik 3- göndermek, yaymak, ulaştırmak, uzatmak
SALAÇAK: Salınan, bırakılan, salınmış
SALACUK: Saldıran, saldırcı, gönderici
SALAMAN: Salınan, bırakılan, azat edilen, serbest, azade
SALAMIŞ: 1- Saldıran, düşmana karşı hamle ve manevra yapan 2- İyi kılıç sallayan, silahşor 3- Salmış, köle azat etmiş
SALANÇU: Saldırgan, iyi kılıç kullanan
SALAR: 1- Ordu sevk eden 2- İyi kılıç kullanan, silahşor
SALÇI: 1- Salıcı, sevk edici 2- Salan, serbest bırakan 3- Karahanlılar döneminde, saray aşçılarından unvanlarından
SALÇUK: 1- Salınmış, azat edilmiş, saltuk, eski köle 2- Başına buyruk, bağımsız, otoriteye karşı çıkan 3- Saldıran 4- Silahşor, iyi silah kullanan 5- Küçük yel, esinti 6- Haber salan, mesaj yollayan
SALDIRAN: Hücum eden, asker sevk eden
SALDIRGAN: Saldırcı, hücumcu
SALDIRI: Hücum, taarruz
SALDIRMIŞ: Hücum etmiş, taarruz etmiş
SALDUR: Saldırı
SALGARA: Salınmış, azade, başına buyruk, otorite tanımaz
SALGIN: 1- Serbest, bağımsız 2- Serap, hayal
SALGUR: Atak, tetik, saldırmaya hazır
SALGUT: Mebus, vekil. Eskiden bir bölgeyi temsilen, Kağan'a (Başkente) gönderilen kişilere verilen unvan
SALIK: 1- Vergi, vergi borcu, haraç 2- Haber, öğüt, tavsiye
SALIKÇU: Haberci, öğütçü
SALIM: 1- Serin esen yel, serinlik 2- Ferman, emirname 3- Üzüm demedi, salkım
SALIN: 1- Serbest, serbestlik, salınma, boy gösterme 2- Jest, eda 3- salıncak
SALINMIŞ: Serbest, azade, salaman
SALKIM: Salınmış, sarkık
SALTUK: 1- Serbest bırakılmış, azade, hürriyetine kavuşmuş eski köle 2- Başına buyruk, bağımsız
SALTIN: Yalnız, yalnızlık içinde, tek kalmış
SALUK: (Salık) Serbest, azade, hürriyetine kavuşmuş
SALUM: 1- Özgürlük, azat 2- Kılış, silah
SALUN: 1- Jest, mimik, eda, cilve 2- Boy gösterme, ortaya çıkma
SALUNDU: 1- Özgür, hür 2- Edalı, boy gösteren
SALUR: 1- Saldıran, saldırgan, asker salan 2- Silahşor, iyi silah kullanan 3- Saldırma, kılıç, silah 4- Serbest, azade
SAMSA: Baklava türü bir hamur tatlısı
SAMUKA: İnatçı, dirençli
SAN: Sanmak, saymak, var kabul etmek
SANAGA: 1- Serap, hayal 2- Niyet, maksat
SANAĞ: Hesap, matematik
SANAK: Matematik
SANÇAK: Ucu sivri mızrak
SANÇAR: Saplayan, batıran, dürten, mızrak kullanarak sançan, sançıcı, iyi silah kullanan
SANÇI: 1- Ucu sivri demir, silah 2- Sivri bir aletin, vücuda değince verdiği acı 3- Acı duymak

4- Hayalet

SANÇIĞ: Ucu sivri demir, kargı

SANÇIŞ: Hamle, kılıç veya kargıyla yapılan dürtüş

SANDUGAÇ: Bülbül

SANEK: Hayran, meftun

SANG: San, düşünce var sayma

SANGI: Hayal, serap

SANIR: 1- Hayal 2- Burç

SANKUR: Hayret, şaşkınlık

SANLAV: Hürmet, saygı

SANLI: 1- Sanıcı, düşünücü 2- Şüpheli

SANSAK: Anlayış, intiba

SAPA: 1- Sopa, değnek 2- Kılıç sapı, kabza 3- Aykırı, farklı, başka

SAPAK: 1- Sopa 2- Aykırı, aykırılık

SAPAR: 1- Sabar, döver, dövücü 2- Aykırı, farklı 3- Kabza

SAPURLUŞ: Devrim, ihtilal, ayaklanma, ayrılma

SARAR: Saran, sarıcı, sarma eyleminde olan, ören, örücü

SARGIN: 1- Sevimli, sempatik, çekici 2- Sargı, sarılı, örülü

SARGUT: 1- Güneş ışığı 2- Bağış, ihsan

SARI: 1- Sarı renk, sarışın 2- Sarılı, sarılmış, saran, sarılma

SARICA: Sarılı, sarı gibi, sarıya çalan

SARIG: Sarılı, sarılmış, örgülü

SARIL: Sarılmaktan...sarıl, mec. Sevgili, saygılı, cana yakın

SARIM: 1- Suyu süzmeye yarayan, ince dokuma 2- Sarma, sarılma

SARIP: Sarp, dik, sarılı, çıkılması güç, yalçın

SARMAN: (Sarıman) 1- Sarışın, sarıya çalan 2- Sıcak kanlı, cana yakın

SARMAŞIK: Sarılı, sarpa sarmış, sarılan

SARTIK: 1- Sarılı, örgülü, örülmüş 2- Farklı, dikkat çekici

SARU: 1- Sarı 2- Sıra dışı, farklı, dikkat çekici 3- Batı, batı yönü

SARUCA: 1- Bir sungur türü avcı kuş 2- Sarıya çalan, sarışın

SARUL: Sarılı, sarılmış

SATI: 1- Satık, satuk, satılmışın dişisi 2- Pazar yeri

(Eski Türk geleneklerine göre, çocukları sık ölen ya da olmayan ailelerin, çocuğu olduğunda, yaşaması ve uzun ömürlü olması için, onu Tanrı'nın sevdiği, toplumun sevip saydığı, bir ulu kişiye ya da onun ruhuna, çocuğu koruması, manevi bir destek vermesi bakımından emanet edilmesi eylemine satma-satılma adı verilir. Çocuk erkekse, "Satılmış", kız ise "Satı" adı verilir.)

SATIÇ: 1- Satıcı, tüccar 2- Mertebe, rütbe

SATIM: 1- Satıcığım 2- Ticaret

SATIŞGAN: Satıcı, tüccar

SATUK: Satı, satık, satılmış

SATUN: Satın alma, satın alma gücü, paha

SAV: (Sava) 1- Mesaj, haber, yeni haber 2- İddia- isnat 3- Ün, san 4- Savaş, vuruşma, dövüş 5-Öykü, atasözü, darbi mesel

SAVA: (Sav)

SAVACI: (Savcı)

SAVAN: 1- Savıcı, savaşçı, def edici 2- Elçi, arabulucu

SAVAR: Savaşçı, savıcı, defedici

SAVARU: 1- Bahşış, armağan 2- Geçici, muvakkat

SAVAŞ: Harp, döğüş, vuruşma, savma, defetme

SAVAŞGAN: Savaşçı, cengaver

SAVÇI(Savcı, savacı)1- Elçi, haberci, resul, sözcü 2- Savaşçı, cengaver 3- Ünlü, meşhur, ün salmış

SAVDUK: Uğurlama, veda

SAVGAT: Armağan, bahşış

SAVGU: 1- Haraç, vergi 2- Şifa, derman

SAVRIN: 1- Armağan, bahşış 2- Ahd, azim

SAVRUK: Savrulmuş, derbeder

SAVTUR: Veda, uğurlama

SAVUN: 1- Davet, çağrı 2- Savunma, savaş 3- Ağıt, mersiye, ölenlerin yiğitlik ya da hayırlı işlerini anlatmak için verilen yemek

SAVUNDUK: Davetiye

SAVUNGAN: Savunucu, savaştan, direnen, müdafî

SAVUR: Eli açık, cömert, hovarda

SAVURKAÇ: 1- Savurgan, hovarda, eli açık 2- Fırtına, katı yel

SAVUT: 1- Koruyucu, koruyan, müdafî 2- Zırh, çelik yelek, demirağ

SAY: (sag, sağ, sak, sayı) 1- Saygı, sayma, geçerli kılma 2- Düşünme, ölçme, seçme, tasarım, hesap, ödeme 3- Taşlık yer 4- Zırh, göğüslük

SAYAK: Saygılı, hürmetli

SAYAN: 1- Saygılı, saygıdeğer, saygıya layık 2- saygı gösteren, efendi, ağırbaşlı

SAYDAM: Saf, net, berrak, sayılabilen, açık, temiz, bilinen

SAYDUR: Saygı duruşu, ihtiram duruşu

SAYGI: 1- Hürmet, önem, değer, edep 2- Sayı, sayım, matematik

SAYGIN: İtibarlı, hürmet gören, saygı gören, hatırı sayılır

SAYIL: Seçilmiş, seçkin, sayılan

SAYILGAN: Sayılan, saygı gösterilen, muteber

SAYIM: Saygı, saygı gösteriş

SAYIN: 1- Seçkin, değerli, muteber, güzide, muhterem 2- Saf, halis, arı 3- Güzel, ender rastlanan

SAYINDI: Saygı duyulan, itibar gören, muhterem, saygın

SAYIR: İçinden su çıkan mağara

SAYIŞ: Ödenek

SAYIT: Saygın, muteber

SAYLAK: Sayılan, takdir gören, usta, uzman

SAYLIK: Şeref, haysiyet, onur

SAYMAN: Sayıcı, hesapçı, hesap ve sayı uzmanı

SAYRI: Üzgün, mahzun, yorgun ilgisiz

SAYVAN: Gölge, kamelya

SAZAĞAN: (Sazan) Soğuk yel

SAZAK: 1- Sazlık, bataklık 2- İnce yağın kar 3- Ak bulut 4- Çok konuşan, geveze 5-Poyraz, soğuk esen yel 6-Sezgin, sezici, uyanık

SAZAN: 1- Soğuk esen yel 2- Sazlık, bataklık 3- Sezen, sezici

SEBE: Sevgi, sevi

SEBÜK: Sevik, sevilen, sevgi gören

SEÇEN: 1- Titiz, seçici, ayırıcı 2- Konuşkan, hoş sözlü

SEÇİL: 1- Seçkin, güzide, seçilmiş 2- Farklı, olağanüstü

SEÇİLİR: Seçkin, güzide

SEÇİLMİŞ: Seçkin, güzide

SEÇKİN: 1- Farklı, göze batan, olağanüstü 2- İtibar gören, muhterem

SEGREK: Seyrek, ender rastlanan

SEĞİRTGEN: 1-Koşucu, atlet 2- Afacan, ele avuca sığmaz, tez canlı

SEĞREK: Seyrek, nadir, az rastlanır

SEKMEN: Seviye, mertebe

SELÇİK: (Seligcik) 1- Temiz, pakize, namuslu, bakire 2- Küçük kılıç, bıçak 3- Açık, belîğ, fesahatli
SELEK: Eli açık, cömert
SELEN: 1- Salınan, sallanan, kıvrılan 2- Temiz, pak, namuslu, zarif, bakire 3- Fısıltı, hafif ses 4- Haber, havadis 5- Yılan (Tuva ve Çuvaşlarda)
SELENGE: Kıvrılan, kıvrık
SELİG(Silig): 1- Namuslu, temiz, dürüst, pakize 2- Kibar, narin, zarif
SELİGÇİK: (Selçik) Temiz, namuslu, bakire
SELİN: 1- Selen, salınan, haber, fısıltı 2- Sülün kuşu
SEMİZ: 1- İri yarı, şişman 2- Besili, bakımlı
SENGER: 1- Canavar, ejderha 2- Kale, burç
SENGİ: Sevgi, sevi
SENGÜN: Ordu komutanı, general
SEPİL: 1- Yaygın, yayılmış, bulaşmış 2- Kale, hisar
SEPİN: 1- Çeyiz, kalın 2- Yaygın, yayık
SEREDAY: Yüzük, takı, aksesuar
SERİM: 1- Gösteriş, teşhir 2- Sabır, metanet
SERİN: 1- Gölge, gölgelik 2- Genişlik, gerilmişlik 3- Soğuğa yakın, hafif soğuk 4- Sabırlı, dayanıklı
SERİNGEN: 1- Serince, serinleşmiş 2- Sabırlı, dayanıklı
SEVEN: Sevmek...den sevgi sahibi, şefkatli, tutkulu
SEVERGE: 1- Dost, yakın, yaren 2- Aşk, sevgi, tutku
SEVGİ: Sevme eyleminin nüvesi
SEVİ: Sevgi, sevgi eğilimi, sevgi yakınlığı
SEVİGEN: Seven, sevgisini veren
SEVİK: 1- Sevilen, sevgi gösterilen, sevgiye layık, sevgili 2- Dost, gönüldaş
SEVİL: Sevilen, el üstünde tutulan
SEVİLGEN: Sevilen, aşırı ilgi gören
SEVİM: Sempatı, alım, çekicilik- sevgiye yol açan
SEVİMLİ: Çekici, sempatik
SEVİN: Sevinç, mutluluk
SEVİNÇ: Neşe, coşku, sevinme duygusu, mutluluk
SEVİNÇEK: Sevinilecek şey, sevinç kaynağı
SEVİNDÜK: Mutluluk, bahtiyarlık (Uzun süren bir çocuksuzluk döneminden sonra, çocukları olan ailelerin sık kullandığı, geleneksel adlardan)
SEVİNMIŞ: Sevinçli, mutlu, mutlu olmuş
SEVİNTİ: 1- Mutluluk, mutlu olmaya değer 2- Ferahlık, gevşeme, rahatlık, huzur
SEVÜK: Sevilen, sevgili, canan
SEVİRTGEN: Afacan, çalışkan, ele avuca sığmaz
SEYREK: Az rastlanır, sıra dışı
SEZEK: 1- Hassas, duygulu, ferasetli 2- Sezgi, anlayış, kavrayış, his
SEZEN: Anlayan, kavrayan, hissededen
SEZER: Hassas, duygulu, fark edici
SEZGİ: İdrak, sezgi, hissediş, ilham
SEZGİN: Hassas, sezici
SEZGİR: Hassas, narin, alıngan
SEZİGEN: Sezen, sezgin
SEZİK: Sezgin, içli
SEZİKLÜ: Tedbirli, sezici
SEZİM: Hissediş, anlayış
SEZİMTAL: Hassas, duygulu
SEZMİŞ: İdrak eden, anlayan

SİBAK: Sopa, değnek
SİDAL: Muktedir, güçlü, egemen
SIGUN: 1- Yabani geyik 2- Emek, zahmet, sıkıntı
SİĞİN: Erkek geyik, Ala geyik
SİĞİNAK: Sıkı korunan, sığınılacak yer, yoğun ve katı olan yer
SİĞİNDİK: Bağlılık, sadakat
SİĞLAM: 1- Sağlam, sıkı, yoğun 2- Sine, bağır
SIK: Katı, yoğun
SIKI: Katı, sıkılmış, yoğun
SIKILGAN: Daralmış, daralan, sıkılaştıran, utangaç
SIKIN: 1- Keder, yas, üzüntü, sıkıntı 2- Ala geyik
SİLİV: Temiz, pakize, bakire
SILKIM: Cesur, gözükkara
SİN: 1- Deney, deneme 2- Endam, gösteriş
SİNAÇI: Hakem, sınavcı
SİNAĞ: Sınav, imtihan, deneme
SİNAK: Deney, sınav, imtihan
SİNAUVU: Sınav, deney
SİNAYÇI: Hakem, sınavcı
SİNÇI: Hakem, sınavcı
SİNDİRAÇ: Bülbül
SİRAY: Çehre, yüz, beniz
SIRGA: 1- Küpe, takı, aksesuar 2- Armağan, bahşış 3- Halka, halkalı
SİRGALU: Küpeli
SİRMA: Sırlı, boyalı, gümüş tel
SIYKIM: Sevgili, canan
SIYLI: 1- Sevimli, sevgili, muteber 2- Armağan
SIYLIK: Armağan, bahşış
SIYURGAL: Armağan
SİZGİÇ: Kalem, yazgaç
SİZİM: Sızı, yakınma, hüznün
SİBEL: 1- Buluttan ayrılmış henüz yere düşmemiş yağmur tanesi 2- Buğday, buğday tanesi
SİLGİ: Arınma, temizlik, parlaklık
SİLİG: 1- Temiz, namuslu, dürüst 2- El değmemiş, bakir, bakire 3- Tatlı dilli
SİNÇE: Çehre, beniz
SİNGİL: Küçük kız kardeş
SİNGİN: Mahcup, sıkılmalı
SİNKEL: İmtiyazlı, ayrıcalıklı
SİNKİL: İmtiyazlı
SİR: 1- Şeciye, soy, kök 2- Birleşik, birleşmiş
SİREK: Zeki, akıllı
SİTACU: Nazlı, narin, alıngan, hassas
SİYAVUŞ: Sevimli, sevgili, sevgiye layık
SİYENDİ: Sevilen, sevilmiş, sevgiye layık
SİYREK: Az rastlanır, seyrek bulunur
SİYUN: Sevim, sevimlilik, sempati, beğeni
SİYURAN: Utkan, muzaffer
SİYURGAL: 1- Ödül, armağan, ödül alma 2- Madalya, askeri nişan
SİYURGATMIŞ: 1- Düşmanı bozguna uğratmış 2- Başarılı, ödül ve övgü almış
SİYÜNÇ: Sevinç, mutluluk

SİZGEK: Zeki, sezgin, müdrik
SİZÜÇEN: Hassas, zeki, uyanık, akıllı
SOBAY: 1- Bekar, yalnız, münferit 2- Silahını iyi kullanan, deneyimli asker, savaşçı
SOĞAY: Sağlıklı, zinde, dinç
SOKMAN: 1- Mert, dürüst 2- Diz kapağına kadar gelen uzun bir tür çizme (Türkmen çizmesi)
SOKULAG: 1- Adak, kurban 2- Sokulgan, munis, cana yakın
SOKULGAN: Cana yakın, munis
SOKUM: Kurban, adak
SOLAGAY: 1- Solak 2- Ters, hiddetli, öfkeli
SOLAK: 1- Asker yöneten, asker sevk eden (Sulag) 2- Sol el ve ayağını kullanan
SOLAŞIGLI: Yararlı, çok yararlı, iş bitirici
SOLGUN: Rengi kaçmış, yıpranmış, hüzünlü
SOLGUR: (Salgur) Atak, saldırı
SOLIN: Araştırmacı, meraklı
SOLMAGAN: Canlı, ölümsüz, solmaz
SOLMAZ: Canlı, diri, çekici
SOLTU: Soludu, soluklu
SOLUK: Nefes, can
SONGAR: Sungur, şahin
SONUÇ: 1- Son, bitim, kıyı 2- Uç, sınır, limit
Otmanlı ve Salçuklular döneminde, sınır karakollarında görev yapan kişiler verilen bir ad
SORGUÇ: Başa takılan çelenk
SORGUN: Söğüt türü bir ağaç
SOYÇA: Soylu, soyluca
SOYDAM: 1- Soylu, soyunu düşünen 2- Ailesine bağlı, yuvasına bağlı
SOYDAN: 1- Soylu, soylu bir aileden gelen 2- Hanedan, hanedanlık
SOYDAŞ: Aynı soydan gelen, aynı soyun kişileri
SOYLAMIŞ: 1- Soyunu çoğaltıp, kutsayan, örgütleyen 2-söz, söyleyen, konuşmacı, hatip
SOYLU: Asil, asalet sahibi
SOYLUHAN: birl. Soylu/Han
SOYON: (Sayın)
SOYSAL: birl. Soy/Sal 1- Ünlü, meşhur 2- Soylu, asil 3- Medeni, uygar
SOYURGAL: 1- Ödül, askeri ödül, madalya, nişan 2- Armağan, bağış, ihsan
SOYURGAT: İhsan, bahşış
SÖKE: Diz üstü çöküş, çökme
SÖKMEN: 1- Yiğit, gözü kara, düşmana diz çöktüren, dize getiren, buyruğunu dinleten 2- Sokman, uzun çizme
SÖKÜR: 1- Kızgın, hiddetli, kabarmış 2- Dize getiren, diz çöktüren, buyruğunu dinleten
SÖKÜRMÜŞ: Dize getirmiş, baş eğdirmiş
SÖN: Güçten kesilme, azalma
SÖNMEZ: 1- Canlı, enerjik, ateşli, iddialı 2- Parlak, göz alıcı
SÖNÜ-k- : Sönük, pasif, cansız, heyecansız
SÖYKEM: Sempatî, sevim, sevimlilik
SÖYLEM: Anlatım, hitap, hitabet, demeç, izah
SÖYLENCE: Efsane, mit, destan, lejant
SÖYÜ: 1- Aşk, sevdâ 2- Sevinç
SÖYÜÇEN: 1- Aşık, sevdalı 2- Sevinçli, mutlu
SÖYÜNDÜK: Sevindik
SÖZBAY: birl. Söz/Bay Söz zengini, hatip, söz cambazı
SÖZBİR: birl. Söz/Bir mec. Doğruluk, dürüstlük, söz birliği, sadakat

SÖZEÇEN: (Sözen)
SÖZEN: Hatip, konuşmacı
SÖZER: birl. Söz/Er, mert, sözünün eri
SÖZERİ: birl. Söz/Eri, mert, sözünün eri
SU: 1- Sıvı 2- Asker, er, erat
SUBAK: Sopa, değnek, cop
SUBAY: birl. Su/Bay 1- Bilgili ve deneyimli asker 2- Hafif süvari, atlı asker 3- Bekar evlenmemiş (Anadolu ve Azerbaycan'da) 4- Çocuksuz, çocuğu olmayan (Kazak ve Kırgızlarda)
SUGAY: Aya benzer, ay parçası
SUĞUNÇAK: Sığınak, sığınılacak yer, sine, bağır
SUKTA: Sıkıcı, ezici, acı kuvvete sahip
SULAK: 1- Asker sevk eden, sefere çıkan 2- Sulu, verimli
SUN: 1- Çağrı, davet 2- İncelik, nezaket 3- Vermek, ihsanda bulunmak
SUNA: 1- Emsalsiz güzellik 2- Yeşilbaş ördeği
SUNAK: Adak, kurban
SUNAR: 1- Davetkar 2- Cömert, abadan
SUNAYAN: Çığırıcı, davetkar
SUNÇA: Sunak, adak
SUNÇAK: Adak, kurban
SUNGU: Bağış, ihsan, ikram
SUNGUN: 1- Yetenek, yetenekli 2- Sunulan, adak, hibe
SUNGUR: 1- Kartal 2- Şahin
SUNGURCA: Sungur yavrusu, küçük sungur
SUNKA: Sunak
SUNKAK: Sunak
SUNKAR: Sungur
SUNKUR: Sungur
SUNTAY: birl. Sun/Tay
SUNU: İkrâm, davet, bağış, armağan
SUSKUÇAK: Küçük, körpe
SUSÜ: Sağlık, şifa
SUTU BOĞDA: Mübarek, Tanrısal, Tanrıdan gelen (Eski dönem Tanrı sıfatlarından)
SUVAN: Savaşçı, cengaver
SUVAR: Bolluk, bereket
SUVAT: 1- Su kanalı 2- Suyun taksim edildiği yer
SUYUN: (siyun, sevim) Sevimlilik, sempati, niyet
SUYUNÇUK: 1- Sevinç, sevimlilik 2- Müjde
SÜÇÜG: (Süçig) Tatlı, lezzetli, hoş giden
SÜDÜN: birl. Süt/Ün, Soylu, temiz
SÜLEDİ: Saldırgan, akın yapan, akıncı
SÜLEK: Saldırgan, akıncı
SÜLEMİŞ: 1- Akıncı, saldırgan, düşman üzerine asker yollayan 2- İyi silah kullanan, silahşor
SÜLÜN: Uzun kuyruklu, renkli bir kuş
SÜNE: Ruh, can
SÜNGÜ: (Süngük) 1- Kesici ve delici, uzun bıçak 2- Kemik, kemik parçası, kemikle yapılan mızrak 3- Eskiden, mezar başlarına dikilen sırık
SÜNGÜK: Süngü
SÜNGÜŞ: Süngü darbesi, süngü hamlesi, süngüleme, savaş
SÜRÇEK: Yemek, oyun ve eğlence için yapılan, gece toplantısı
SÜREN: 1- Asker sevk eden, savaşa asker yollayan 2- Haykırış, nara, savaş narası

SÜRER: Asker sevk eden
SÜRGİT: 1- Payidar, kalıcı 2- Ulak, postacı
SÜRÜN: Süs, makyaj, makyaj malzemesi
SÜŞÇEN: Kargı ve kılıç saplamada usta olan kişi
SÜSMEN: 1- Süslü, süsü ve süslenmeyi seven 2- Tos atan, toslayan
SÜSÜN: Süslü, işveli, sempatik, çekici
SÜVERCE: Canan, aşık olunan, maşuka
SÜYEK: Kemik, soy, sop
SÜYGEN: Sevgili, canan
SÜYÜK: Kemik, soy, oymak
SÜYÜM: 1- Sevim, sempatik 2- Görüş, kanaat
SÜYÜN: Sevim, sempati
SÜYÜNÇ: 1- Sevinç, mutluluk 2- Müjde
SÜYÜNÇÜ: (Süyünç) müjde
SÜYÜRGE: Toy, şölen, ziyafet
SÜYÜŞ: Buse, öpücük
SÜZEM: Diksiyon, söz söyleme ve konuşma ahengi
SÜZGE: Tarak, çok ince dişli saç tarağı
SÜZGÜ: 1- Tarak 2- Süzgeç
SÜZGÜN: 1- Arınmış, süzülmüş 2- Mest, mahmur, kendinden geçmiş 3- Göz alıcı, alımlı
ŞADŞAT: 1- Ordu komutanı, general 2- Tigin, prens 3- Cesur
ŞADAPIT: Şad'a bağlı birlik ve beyliklerin genel adı
ŞAKAR: 1- Şakır, bülbül gibi öter 2- Çakar, cesur
ŞAKIR: 1- Öter 2- Çakır
ŞAKRU: Çağrı, mesaj, davet
ŞAMAN: Kam, baksı
ŞANÇI: Saplayıcı, iyi ok ve kargı kullanan, silahşor
ŞANDA: Alçak ve rutubetli yer
ŞANYU: (Tanyu) Sonsuzluk, genişlik
ŞARA: (Çara) Ufuk, ufuk çizgisi
ŞAŞ: 1- Şiş, sivri uçlu, et pişirme aracı 2- Taş 3- Dış kısım, dışarı dışarıda kalan, taşra
ŞAŞLIK: Şiş, şiş kebabı
ŞAYBAL: Şımarık, nazlı
ŞAYLAN (çaylan): Nazik, kibar, neşeli, güler yüzlü
ŞAYLIĞ: Şeref, onur
ŞEYBAN: (Şeban, şıban, çıbın, zıbın) Sinek, haşarat
ŞİMGİ: Acele, aceleci
ŞORAMUN: (Çoramun, çuramun) Ruhlarla ilgilenen, kötü ruhları kovan
ŞORLAK: Şorul, şorul akan su, çağlayan
ŞÖLEN: Yalnızca fakir ve kimsesizlere verilen toy, yemek ziyafeti, Bey yemeği
ŞUMGA: Aceleci, tez kanlı
ŞURLAK: Çağlayan
ŞURLAYU: Çağlayan
ŞÜYÜN: Müjde
TABAN: 1- Tapan, tapınan 2- Temas, dokunma, vurma 3- Dizi, sıra, kafile
TABAR: 1- Tapan, tapınan 2- Vuran, döven, dövüşçü
TABGAÇ: 1, Dövüşçü, kavgacı 2- Ulu, saygıdeğer, muhterem 3- Tapıcı, tapınıcı
TABIN: (Tapın) İbadet
TABKI: Vicdan
TABU: (Tapı, tapu) Kutsanmış, kutlu yapılmış, tapılacak duruma getirilmiş

TABUK: 1- Tabu 2- İnayet, yardım, hizmet
TABUN: Tapın, ibadet
TAÇA: Tasarı, kurgu, plan
TAÇAM: Tasarı, plan, kurgu, senaryo
TADIK: Tat, lezzet, damak
TAG: (Tak, tağ, dağ)
TAGA: 1- Silah 2- Kural, kaide 3- Saygıdeğer, hürmet edilen
TAGAY: 1- Saygı duyulan kişi 2- Dayı, ana tarafından gelen akraba
TAGI: 1- Dindar, inançlı 2- Takı, aksesuar
TAGUK: Tavuk
TAĞ: Dağ
TAĞAN: Üç ayak, saç ayağı
TAĞAŞAR: birl. Dağ/Aşar mec. Azimli, kararlı
TAĞLUK: Dağlık, dağlık bölge
TAĞMA: 1- Dağ eteği 2- Elçi, devlet temsilcisi, devlet görevlisi
TAĞUDAR: 1- Heybetli, dağ gibi 2- Dağıtıcı, yok edici, yıkıcı, şiddetli 3- Kısmet, nasip
TAKAK: Ucu, ateşli ok
TAKAY: 1- Dayı, ana tarafından akraba 2- Dolunay
TAKIĞ: Takı, ziynet, aksesuar, mücevher
TAKIR: Takı, ziynet
TAKIŞ: Takı, süs, aksesuar
TAKİ: Dindar
TAKSUK: Harika, olağanüstü, anormal
TALA: 1- İri cüsseli, heybetli 2- Seçkin, güzide
TALAKAN: Yağmacı, yağmalayan
TALAN: Yağma, yağmalama, üşüşme, saldırı
TALAS: 1- At yarışlarındaki, başlangıç ve bitiş çizgisi 2- Fırtına, kum fırtınası 3- Dalga
4- Tartışma, münakaşa
TALAY: (Taluy, Tulay, Toluy, Tolu) 1- Okyanus, derya, büyük deniz, büyük göl
mec. Ululuk, büyüklük, sonsuzluk 2- Gelecek, ikbal 3- Seçkin, güzide
Şamanist gelenekte Deniz ve göllerin kutsal ruhu.
TALAZ: Dalga
TALI: Güzide, seçkin
TALIKU: Seçkin, güzide, beğenilen
TALIMAN: Seçkin, güzide
TALKILIÇ: (Dalkılıç) Zırhsız, korumasız
TALKAN: Kızartılmış tahıl
TALPIN: Faal, aktif, çalışkan, himmetli
TALŞIK: İtimat, teminat, güvence
TAMAN: Duman, sis
TAMAR: 1- Damla, damlayan 2- Demir, demir cevheri
TAMGAÇ: Memur, devlet memuru, damgacı, devlet görevlisi
TAMIŞ: 1- Demiş, söylemiş, bilgili, deneyimli, sözüne değer verilen, sözüne güvenilen 2-Damla
TAMİR: Temir, demir
TAMİZ: Damla
TAMTUK: Büyük ve kuvvetli ateş
TAMU: (Tamuğ) Yerin dibi, yer altı, cehennem
Şamanist gelenekte, kötü kişi ve ruhların, öldükten sonra gittikleri yer
TAN: (Tang) 1- Gün açımı, gün doğumu, şafak 2- İlginç, acayip, şaşkınlık yaratan 3- Tatlı, tat
veren, huzur veren

TANA: (Dana) dana, iki yaşındaki inek yavrusu
TANDU: 1- Tan vakti, tan vaktinde doğmuş 2- Alev, alevli büyük ateş
TANG: 1- Mucize, olağanüstülük 2- Tan vakti 3- Giriş, antre
TANGAK: Kaygı, endişe
TANGSUK: Mucize, şaşırtıcı olay, olağanüstülük
TANGUT: (Tankut) Savaşlarda, mızrak ve tuğların yanına ya da ucuna takılan ipek kumaş, flama
TANIK: 1- Tanuk, şahit, gözlemci 2- Tanıdık, dost, yaren
TANIL: Ünlü, meşhur, tanınan
TANIP: Tanınmış, ünlü
TANIR: Ünlü, tanınmış
TANIŞ: 1- Tanınan, bilinen, aşına, tanıdık 2- Danışılan, bilgi ve deneyimine başvurulana, danışman
TANIŞIK: Yakından tanınan, tanıdık, bildik, dost, yaren
TANIŞMAN: (Danışman) Tanış, danışılan, bilgili kişi
TANIT: Tanınacak nitelikte, belirgin, tanınabilen
TANJU: (Tanyu) Sonsuz genişlik, ululuk, olağanüstülük, mucize gibi
Hun imparatorlarının unvanlarından
TANLA: 1- Şaşılası, ürkütücü, olağanüstü, mucize 2- Suçlayan, yargılayıcı 3- Doğuş, tan vakti
TANLAĞI: Mucize
TANMAN: Tan vakti doğan
TANRIDAĞ: birl. Tanrı/Dağ “ Tanrı Dağı”
Çok eski dönemlerden beri, kutsanarak, Tanrı tarafından yalnızca Türklere tahsis edildiğine inanılan ve halen kutlu kabul edilen sıradağların genel adı
TANRIKUT: birl. Tanrı/Kut
Tanrısal, Tanrıdan gelen, Tanrının Kutunu üzerinde bulunduran, haşmetli, Hun imparatoru Mete Han’ın unvanı
TANSIĞ: (Tansık, Tansu) hayret verici, şaşırtıcı, olağanüstü
TANSU: 1- Tansık, mucize 2- Yadigar, armağan 3- Birleşik
TANTIK: 1- Çok konuşan, konuşkan 2- Tanıdık, hısım, ahbap
TANUĞ: Tanı, teşhis, kanıt, tanınan, tanınmaya yol açan
TANYU: (Tanju) Ulu, ulaşılmaz, hükümran
TAP: Dilek, istek, umut, yardım ve bunları içine alan beklentilerle dolu inanç
TAPAĞ: 1- Tapma, tapınma, saygı 2- Görev, iş
TAPAR: Tapan, seven, uman
TAPARLU: 1- Mutlu, umutlu 2- Sofu, dindar
TAPDUK: 1- Çocuğu uzun süre olmayanların, çocuğu olduğunda verdiği adlardan 2- Saygı ve sevgiye layık, saygıdeğer 3- İbadet, tapınma
TAPI: Tapınma, ibadet
TAPIK: Önde, önde olan, önde gelen
TAPIN: Tapınma, umma, beklenti
TAPINGU: Tapınılacak nitelikte sevilen
TAPIR: Buluş, yenilik, icat
TAPKI: Vicdan
TAPKIR: Ayak altında kalıp, katılaştıran toprak
TAPKUR: Tabur, dizi, topluluk, kabile
TAPLAK: Rıza, kabul, teyit
TAPUK: Tapu, Tabu 1- Tapınma, dilek, istek 2- Tabu, kör inanç 3- Hizmet, hizmetli
TAPUKÇI: (Tapıcı) Saray muhafızı, muhafız askeri
TAPUKSAK: Saygılı, hürmetli
TAPUN: Kutsama, kutsal bir varlığa yönelme, beklenti, ibadet
TAPUNMUŞ: Sofu

TAR: Dar, darlık, zahmet, sıkıntı
TARA: Ağaç dallarını budamak için kullanılan bıçak
TARAGAY: Turgay, tarla kuşu, çayır kuşu
TARAKA: 1- Tarak, eşme, ayırma aleti 2- Saygı gösteren
TARAMAN: Tarayıcı, rençber, çiftçi
TARAN: 1- Geniş arazi, ekinlik, ekin yeri 2- Sınır, hudut
TARANÇI: 1- Sınır muhafızı 2- İkinci, rençber
TARANG: Mevki sahibi, imtiyazlı, saygıdeğer
TARBAN: Gururlu, mağrur
TARDU: 1- Öncelikli, imtiyazlı 2- Durdu, duran yaşam
Göktürkler dönemi, üst düzey yöneticilere verilen bir unvan
TARDUŞ: İmtiyazlı
TARGAN: Savaşlarda, düşmanın geçeceği yollara, onların gidişini ağırlaştırmak ve güçleştirmek için bırakılan, kaya ve kütük parçaları
TARGUN: Mahcup, sıkılan
TARHAN: (Tarkan) İmtiyaz sahibi soylu kişi. Bu kişiler, vergi vermez, suçları dokuz kereye kadar bağışlanır, kağan ve hanların huzuruna izinsiz girebilirlerdi.
TARHUN: Güzel kokulu bir yayla çiçeği
TARIK: Darı, tahıl, ekin
TARIM: 1- Emek, enerji, zahmet, sıkıntı 2- Ziraat, rençberlik 3- Irmakların küçük kolları
TARINÇ: Sınır, hudut, uç
TARING: 1- Derin, derinlik 2- Ziraat
TARKAN: İmtiyazlı ve soylu kişi (Tarhan)
TARKANÇ: 1- Öfke, gücenme, rahatsızlık, kızgınlık 2- Darılma, sıkılma
TARKAT: Bakan, nazır, yönetici, bürokrat
TARKINÇ: 1- Darılma, darlanma, küsme, küskünlük 2- İsyan, başkaldırma
TARLIG: 1- Güçlük, darlanma, sıkılma 2- Bahşiş, hediye
TARTA: Terazi
TARTAGAN: 1- Tartan, terazi 2- Dağınık, derbeder
TARTIŞ: Armağan, bağış
TARUG: 1- Darı, ekin 2- Hediye, bağış
TASAR: Plan, tasarı, tasarım
TASIM: Gösteriş, afi
TAŞ: 1- Dış, dışta olan, görünürde olan 2- Kaya parçası mec. Sertlik, dayanıklılık
TAŞAN: Taşmış, dışa vurmuş, coşkun
TAŞAR: Taşmış, coşkun, ateşli
TAŞGAN: Taşan, coşan, ateşli
TAŞGARU: Dışarı, dışarıdan, taşra
TAŞGIN: Taşmış, dışa vurmuş, coşkulu, ateşli, asabi
TAŞKI: Dışarıdan, taşralı
TAŞKIN: Coşkun, ateşli
TAŞRALU: Dışarıdan, yabancı
TAŞRIK: Dışarıda, gurbet, gurbetçi, sefere giden.
TAŞUG: Taşınabilir mal, menkul değer
TAŞÜREK: birl. Taş/Yürek (Cesur, gözü kara)
TAT: 1- Yemek, damak 2- Uzak, uzakta, uzaktan, yabancılaştırmış 3- Kılıç pası, paslı kılıç
TATAR: 1- Uzakta kalmış, yabancılaştırmış 2- Çayırılık, mera 3- Kent dışında yaşayan
TATAŞ: (Dadaş) 1- Yakın dost, yaren, arkadaş 2- Uzakta kalmış, aynı uzaklığı paylaşan
TATIG: Tatlı, hoş
TATIR: Çayırılık, otlak, mera

TATLI: Tatlı veren, hoş a giden mec. Güler yüzlü, sevimli, cana yakın

TATU: 1- Barış, sulh 2-Uzağı gören, uzak görüşlü 3- Bakıcı, eğitici 4- Tatlı, tat veren

5- Yaratılış, fitrat

TAV: 1- Hız, devinim, çeviklik, koşu, davranmak, harekete geçmek. 2- Dağ

TAVAR: Hızlı hareket eden, hızlı davranan.

TAVGAÇ: 1- Hızlı koşan, hızlı davranan, atik 2- Çekici, cezbedici

TAVIŞGAN: Tavşan

TAVLI: 1- Hızlı, atik 2- Dağlı

TAY: 1- Dayak, dayanak, dayanılacak nesne 2- Soy, asalet, soyluluk unvanı 3- Ululuk, büyüklük, çokluk

4- Mevki, yer, bölge 5- Ananın erkek kardeşi, dayı 6- Süt emen at yavrusu

TAYAK: Baston, değnek, dayanılacak nesne.

TAYANÇ: 1- Dayanç, dayanak 2- Hami, koruyucu, sırdaş, güvenilen kişi

TAYANÇI: Danışman, memur.

Uygurlar döneminde, küçük dereceli memur unvanlarından

TAYANG: Dayak, dayanak, destek, dayanak

TAYANGU: Danışman, aracı, sıra dışı. Han ve kağanların danışmanlarına verilen bir unvan

TAYCU: 1- Hami, destekçi, koruyucu 2- Soylu, seçkin 3- Tay sahibi, tay eğitici

TAYEÇE: birl. Tay/Eçe..Soylu, saygıdeğer hanım. (Teyze, sözcüğünün buradan geldiğini söyleyen dilciler var.)

TAYGA: 1- Kavak, çam, söğüt karışımı ormanlık bölge 2- yoğurtlu sebze çorbası

TAYGAN: 1- Karışık ağaçlı orman 2- Dayanak, destek

TAYGANA: Kaygan, kayıcı

TAYGUN: Yavru, çocuk, torun

TAYGUR: Kayan, kızakla kayan

TAYIK: Kibar ve nazik genç

TAYLAN: 1- Beyefendi, centilmen 2- Yakışıklı, heybetli 3- Düzgün ve etkileyici konuşan

TAYŞI: 1- Mürşit, yol gösteren 2- Hami, koruyucu

TEBER: Balta, baltalı mızrak

TECİMEN: İdareli, ekonomist

TECİMER: Ekonomist, hesaplı

TEDAN: Tutan, zapt eden, zabıt

TEDİK: (Tetik) 1- Usta, becerikli, bilgili 2- Öğüt, nasihat

TEGEN: (Değen) Değerli, karşılığı olan

TEĞİN: Tigin, prens, şehzade, bey oğlu. Göktürkler döneminde, vali unvanı olarak da kullanılmıştır.

TEĞİNEK: Değnek, baston

TEĞİR: 1- Değer, kıymet, paha 2- Hücum, taarruz 3- Ulaşım, ulaşma

TEĞİŞ: 1- Değişim, değişme 2- Dövüş, temas, çarpışma, hücum

TEGRE: Daire, çevre, civar, etraf

TEGREK: 1- Değer, kıymet 2- Tekerlek, değirmi, yuvarlak

TEĞME: Değme, seçkin, farklı

TEKER: 1- Değer, kıymet 2- Çevre, yöre, daire 3- Saldırgan, mütecaviz

TEKEŞ: Döğüş, değiş, temas, savaş, savaşçı

TEKİN: 1- İyi, güzel, biricik, emsalsiz, uğurlu, uygun 2- Rahat, güvenli, güvenilir,

3- Tigin, prens, bey oğlu 4- Tabi, bağlı, kul, köle 5- Boş, ıssız, toplumdan uzak kişi 6- Saldırgan

TEKİNİK: Güvenilir, iyi, münasip, uygun

TEKİR: 1- Değer, kıymet, paha 2- kara benli, kara çizgili 3- Hücum, saldırı, saldırganlık

TELA: 1- Delici, delen 2- Tolu, olgun, bilge 3- Armağan, adak, sungu

TELEK: Armağan, sungu

TEMİR: Demir

TEMİR YALUP: birl. Demir/Yalup ...demirci ustası, silah yapımcısı

TEMİRÇAL: birl. Temir/Çal (kılıç darbesi, kılıç vuruşu)
TEMİREN: Ok başlığı, okun ucundaki sivri ve delici demir parçası
TEMİRHAN: birl. Temir/Han
Eski dönem, “ Madenlerin kutlu ruhu”
TEMİRKIRAN: birl. Temir/Kıran mec. Acı kuvvet, acı kuvvete sahip kişi
TEMİŞ: Demiş, söylemiş, bilgin, deneyimli
TEMÜGE: (Temürge) demir, nüvesi
TEMÜRKAZUK: birl. Temir/Kazık Kutup yıldızı
TENBE: At koşumu, koşum takımı
TENEKUR: Boraks madeni
TENGİZ: Deniz
TENİK: Azim, kararlılık
TENŞİ: Eşit, adil, adaletli
TEOMAN: Sis, duman, tuman
TEPE: 1- Uç, sınır, doruk, yükseklik, yüksek yer 2- Yığın, kütle 3- Bir nesnenin sivri ucu
TEREÇE: İnce, narin, zarif
TEREK: Siper, koruyucu
TEREKEME: Siper, siperlik, sütne
TERİLGİN: Diri, canlı, hazır, tetik, tetikte
TERİLGİNBUDUN: birl. Terilgen/Budun
Devletin çekirdeğini oluşturan boy merkez halk Devletin, temel, ulusal askeri gücü
TERİŞ: Derleme, toparlama, birleştirme, birleştirici, derleyip toparlayıcı
TERKEN: 1- Süs oku, süslü ok 2- Savaş arabası 3- Soylu, soyluluk unvanı
TERNEK: Dernek, toplantı
TESİYEMİ TANYU: (Ululuğun sınırı olmayan, en ulu)
TETİK: 1- Uyanık, hazır 2- Becerikli, mahir
TEYENG: Sıncap
TEYMUR: Demir
TEZ: 1- Hızlı, ivedi, hızlılık 2- Kaçma, ürkme, ürküntü 3- Şiddet, şiddetli
TEZME. Çabuk kızan, canı ağzında, kızıp çekip giden
TEZÜREK: birl. Tez/Yüreke Heyecanlı, ateşli
TİBİK: Sakin, asude
TİLSİM: Büyü, efsun, sihir
TİN: (Tin) Ruh, can, nefes
TINGİ: 1- Tin, can, yaşam 2- Kulağa gelen ses, ses dinleme (Tınlama)
TINGLAK: Efendi, söz dinleyen
TINGLAR: Dinler, hürmetkar
TINGLATUR: Sözü dinlenen, sözü geçer
TINGLAYU: Munis, söz dinleyen
TINGLIĞ: Canlı, diri
TİNİ: 1- Ruhsal, ruhla ilgili 2- İnanç, iman 3- Tıngırtı, kulağa gelen ses
TİĞİN: Prens, şehzade, han oğlu, bey oğlu
TİGREK: Çevre, daire
TİKE: Parça, bölüm, lokma, tıkım
TİKEN: Dikili, dik, dikmiş
TİKİM: Parça, lokma
TİLBE: Dilek, dilenen şey, murat
TİLBİ: Dilek
TİLEK: Murat, istek, dilek
TİLKİ: Tilki, kürkü için avlanan hayvan

TİLMAÇ: Çevirmen, tercüman

TİLMEN: (Dilmen) Konuşkan, hatip, çenebaz

TİLTAY: Etken, amil, neden

TİLUN: Dolun, tolun, dolu, tam, eksiksiz, kusursuz

TİMAGUR: Merhametli, vicdanlı

TİMUÇİN: (Temuçin, temurçin, timurçine)

Çengiz Kaan'ın ilk adı. Ancak doğrusu, Timurçin'dir. Demir ucu, sivri demir anlamındadır.

TİMUR: Demir

TİMUR KÜRKAN: birl. Timur/Kürkan

Türk dünyasının en ünlü simalarından. Yalnızca Türk tarihi değil, dünya tarihinin de başta gelen liderlerinden. Çengiz Kaan'dan sonra, dünyanın ikinci büyük fatihi. Yaşamı hep çetin mücadelelerle geçmiş, koca bir imparatorluğu adeta yoktan var etmiştir. Kürkan (Damat) lakabını, evliliğinin ilk yıllarında, kayın eçesi olan Buhara Emir' in himayesinde oluşu nedeniyle almış, daha sonraları, İranlılar ona " Timurleng", Otmanlılar " Aksak Timur" lakabını takmışlardır. Bu ulu kişi zamanında, Türk dünyası üçüncü ve son kez olarak, tek devlet çatısı altında toplanmış, " Birleşik Türk devletleri" ideali, bu ulu kişinin döneminde son kez gerçek olmuştur.

TİN: 1- Can, ruh, öz 2- Soluk, nefes, yel 3- Dinmiş, dingin, sakin, bitik 4- Gök, göksel, Tanrısal

TİRGEÇ: Diri, canlı, dirilik veren

TİRİĞ: Diri, canlı, güçlü

TİRİGLİĞ: Dirlik, yaşam, geçim

TİRİL: 1- Can, ruh, yaşam 2- Dirilik, canlılık, derlenip toparlanma 3- Derlenme, derleniş

TİRİM: Yaşam, geçim, hayat yolu

TİRKİŞ: Kervan, kafil

TOGA: 1- Doğa, tabiat, hilkat, yaratılış, huy 2- Kalın, katı, yoğun, doymuş 3- Usul, yordam, teamül

TOGAY: 1- Toga 2- Dolunay 3- Koruluk, küçük orman

TOGU: 1- Doğu, doğuş 2- Vuruş, darbe

TOĞAÇ: (tokaç) Topuz, çamaşır yıkarken kullanılan tahta topuz

TOĞAN: 1- Doğan, doğan kuşu 2- Canlı, doğmuş olan, yaşayan

TOĞMA: 1- Dokuma, dokumadan yapılan giysi 2- Yerli, yerli halktan olan kişi

TOĞMAK: (Tokmak)

TOĞMUŞ: Doğmuş, ortaya çıkmış, canlı, yaşayan

TOĞRUL: 1- Tuğrul 2- Doğrulamak, ayağa kalkmak

TOĞRULÇA: Doğan kuşu, doğan yavrusu

TOĞSIK: Doğuş, doğum, ortaya çıkış

TOĞUL: 1- Doğulu, doğudan 2- Doğum, doğuş, ortaya çıkış

TOĞULGA: Tolga, tulga, savaş başlığı, miğfer

TOK: 1- İrilik, katılık, dayanıklılık, yoğunluk 2- Vuruş, darbe, dövüş, savaş 3- Yol, yöntem, yordam

TOKA: 1- Tok, sert, katı 2- Usul, yol, yordam, teamül 3- Dövüş, vuruş, vuruşma, 4- Huy, hilkat, yaratılış

TOKAÇ: (Togaç) Topuz, çamaşır topuzu

TOKALIG: Tokluk, katılık, sertlik

TOKAY: 1- dolunay 2- Dere kenarlarında yetişen bir çiçek, çalı

TOKLU: 1- Yol, yordam, bilen, bilge 2- Bir yaşını geçmiş kuzu 3- İri, dolgun, besili

TOKMAK: Vurma, ezme, dövme aracı

Kalın, geniş, ağaçtan yapılmış çekiç

TOKOL: Kuma, ikinci hanım

TOKTA: 1- Durma, yaşama, direnç, dayanıklılık 2- Tedbir, tedbirlilik

TOKTAK: Tedbir, tedbirli, temkinli

TOKTAMIŞ: Durucu, kalıcı, dirençli, dayanıklı, uzun ömürlü, dirayetli

TOKTAR: Dayanıklı, dirayetli, uzun ömürlü

TOKU: 1- Doğu 2- Dövüş, temas, savaş

TOKUM: 1- Doğum, doğuş 2- Yaşam, direnç, dayanıklılık

TOKUMAK: Tokmak

TOKUR: 1- Gözü pek, cesur 2- Dokur, dokumacı

TOKURGAK: Dokuma aleti, dokuma tezgahı

TOKUŞ: 1- Dövüş, savaş, vuruşma 2- Doğuş, direnç, yaşam, dirayet

TOKUZ: 1- Dokuz sayısı (..Türklerin uğurlu ve kutlu saydıkları sayılardan) 2- sıkça ve kalınca dokunmuş bir kumaş

TOLAN: Eşsiz, emsalsiz

TOLAY: Bir tavşan türü

TOLDI: Doldu, dolu, doluluk, bütünlük, olgunluk, irilik, bilgelik, erginlik

TOLDIKORGAN: Anıt, lahit, abide

TOLGA: Miğfer, çelik başlık

TOLGAN: 1- Dolgun, iri, dolu 2- Acı, üzüntü, inleme

TOLKAN: Dolgun

TOLMIŞ: Dolmuş, dolu, olgun, bilge

TOLU: 1- Dolu, olgun, kamil, yetkin, usta 2- İçki, içki kadehi, içki ile dolu kadeh 3- Seçkin, güzide

TOLUHAN: birl. Tolu/Han

Arap işgalleri sırasında, onlara karşı direniş örgütleyen ve çeşitli savaşlara giren bir bey

TOLUK: 1- Dolu, olgun, yetkin, bilge 2- Tuluk, tulum

TOLUM: 1- Silah, savaş aleti 2- Olgun, dolgun

TOLUN: Dolu, tam, bütün, eksiksiz, kusursuz, olgunlaşmış

TOMAN: Duman, sis

TOMBAY: Manda, camış

TOMRİS: (Tomris Hatun) 1-Demir ucu 2- Demir sesi. 3- Demirin özü, nüvesi.4- Bereket, bolluk, uğur.

T... Türk tarihinin ünlü simalarından. Sakalar devletinin katun'u (kraliçesi) (İran – Turan savaşları sırasında, zalimliğiyle ünlü, Pers kralı Hüsrev'in, Türk topraklarını işgal etmesine karşın yapılan savaşta büyük kahramanlıklar göstererek, onu yenmiş, başını kesip kan dolu bir fıçıya atarak, "Hayatın boyunca kana doymadın, kan döküp kan içtin. Ben de sana yakışanı yapıp, seni bundan mahrum etmeyeceğim." diyen ulu kişi.)

TON: Don, giyim, giysi, elbise

TONA: Giyimli, varlıklı, yakışıklı

TONAT: Donat, cömert, eli açık, aç doyuran – çıplak giydiren.

TONATMIŞ: Giydirmiş, hayır hasenatta bulunmuş, cömert ve eli açık.

TONGA: Kaplan, Asya kaplanı.

TONGUZ: Domuz

TONKA: 1- Tunga , kaplan 2- iri,büyük,gösterişli

TONLU: Giyimli,şık,zengin,varlıklı

TONSUZ: Yoksul

TONYUKUK: (Tanyu/Kök,gök) Sonsuzluk ve genişlik,bilgelik ve deneyimlilik.

TOP: Yığın, topluluk, bütünlük, erk

TOPAÇ: 1- Top gibi, toparlak, dolgun 2-İbrik 3- Sepet, sele

TOPAK: Topluca, toplanmış, yığın

TOPRAK:... Yer, yurt, arazi

TOPURGAN: Ayak basıldığında toz çıkaran, yumuşak toprak

TOPUZ: Toplanıp, kurutulmuş, katılaşmış, topluca ve katıca. Silah, dövme ve ezme aracı

TOR: 1- Mevki, mertebe, şeref, şerefllilik 2- Türeme, doğma, soy, gelişme, yayılma 3- Ağ, tuzak 4-Giysi 5- Evlat, çocuk, nesil 6- Zayıflık, incelik, hamlık

TORAMAN: 1- Fahri, onursal, şerefli 2- Kaba, yetişmemiş, acemi 3- İri, dolgun, heybetli

Toran: Turan, duran, yaşayan, dirençli

TORÇUK: Kozalak

TORKU: İpekli kumaş
TORLAK: 1- Eğitilmemiş at 2- Çırak, acemi, ham
TORMIŞ: Durmuş, yaşayan, yaşar, yaşam
TORMU: Yaşam süresi, yaşam
TORU: 1- Duruş, yaşam 2- Bolluk, bereket, fazlalık 3- Doru, doru renk
TORUG: Doruk, Doru renk
TORUK: 1- Doruk, zirve 2-İnce, zayıf, ham, olmamış
TORUM: 1- Aygır, aygır yavrusu 2- Kul, köle, muti, bağlı 3- Deve yavrusu
TORUN: 1- Evladın, evladı 2- Sevgili, biricik, çok sevilen 3- Acemi, ham, yetişmek üzere olan 4-Genç boğa
TOSUN: 1- Genç boğa, 2- Tos atan, tos vuran, azgın, azmış, saldırgan
TOY: 1- Şölen, yemekli eğlence, düğün dernek 2- Em, ilaç, doyum, doyumluluk 3- Ordu, ordu birliği 4- Çamur bataklık 5- Doğan türü bir avcı kuş 6- Genç, gençlik, acemilik, çıraklık
TOYAK: 1- Atlara giydirilen savaş zırhı 2- Tırnak, at tırnağı
TOYAN: Toy sahibi, toy veren kişi
TOYGA: 1- Toy sahibi, toy veren kişi, 2- Toylarda yapılan çorba, ayrınlı çorba
TOYGAN: 1- Kurultay üyesi 2- Bir kuş türü 3- Genç, taze
TOYGAR: Tarla kuşu, çayır kuşu
TOYGUN: 1- Genç, taze, deneyimsiz 2- Doymuş
TOYGUR: Doymuş, gözü tok, olmuş, olgun
TOYLAK: 1- Toy yeri, toy yapılan yer 2- Karargah, ordunun toplandığı yer.
TOYLUK: Toy yeri, Toy yapılan yer
TOYMADUK: 1- Özlenen, özlemi duyulan 2- Hırslı, doyumsuz
TOYMAGUR: İştahlı, obur
TOYTİMUR: Ermiş, keramet sahibi, Şaman büyüğü, kam, rahip
TOZUN: 1- Tosun 2- Düzen, uyumluluk
TÖGİ: Cömert , eli açık
TÖGÜN: Çekici, yakışıklı
TÖKMEN: Çekici, yakışıklı
TÖKÜ: Eli açık, cömert, müsrif
TÖKÜŞ: Düğüş, savaş, vuruşma
TÖLEÇ: Ücret, yevmiye
TÖLEGEN: Olgun, kamil, yetişkin
TÖLEK: 1-Ücret, yevmiye 2- Sükunet, sakinlik
TÖLİS: Bölük, bölünmüş
TÖLÜK: Tuluk, tulum
TÖR: 1- Türemek, çoğalmak, yaratılış 2- Makam, mevki, onur yeri, şerefli yer 3- Usul, kural, teamül
TÖRE: 1- Düzen, gelenek, usul, teamül, geleneksel hukuk 2- Türeyiş,yaşayış, çoğalma, yaratılış
TÖRELİ: Töresi olan, töreye bağlı, geleneklerine bağlı
TÖREMEN: Görgülü, töreye bağlı
TÖREN: 1- Töreye uygun yapılan, töre gereği yapılan, merasim 2- Soylu, necip, seçkin
TÖRKİN: Kök, menşe, dip, soy
TÖRÜ: 1- Yasa, devlet düzeni 2- Türeyiş, yaratılış
TÖRÜCE: Töreye ve yasaya uygun
TÖRÜİÇİ: Töreye uygun
TÖRÜLÜG: Töreye bağlılık, Töre bilgisi, Töre uygulaması
TÖRÜM: 1- Türeyiş, yaratılış 2- Töreye bağlılık
TÖRÜMÇÜ: Töreye bağlı, soyuna bağlı
TÖRÜN: 1- Soylu, soyluluk 2- Tören, merasim, ihtiram
TÖRÜTGEN: Yaratıcı, yaratan, halik

TÖŞTÜK: Düş, rüya
TÖZ: Kök, dip, temel, cevher, öz
TÖZLÜK: Öz, esas, asıl, kök, köklü, özlü
TÖZÜN: Soylu, temeli sağlam, köklü
TUNAY: Evlatlık kız çocuğu
TUDUN: (Tutun) 1- Tutunma, bağlılık, sadakat 2- Destek, güvence, tutunulacak nesne
Hazar kağanlığı döneminde kullanılan “ vali “ unvanlarından
TUGAN: Doğan
TUGANA: Özel ok (İçi oyulmuş, içinde evrak gizlenen ok)
TUGAN: 1- Küçük ırmak, çay, akarsu 2- Togay
TUĞ: Sancağın tepesine takılan at kuyruğu, kıldan yapılan flama, Uğur ve Kut işareti olarak kullanılır olmasına karşın, bundan daha çok savaş isteği, başkaldırı ve isyan sembolü olarak kullanılmıştır. 2- Tıkaç,kapak, bent, set
TUĞANÇI: Doğanca, doğan terbiyecisi, doğan eğitmeni, doğan yetiştiricisi
TUĞCU: 1- Tuğ taşıyan kişi, alemdar 2- İsyancı, isyankar
TUĞÇE: Küçük tuğ, tuğcuk
TUĞLU: Tuğ sahibi, kutlu, uğurlu
TUĞLUK: Tuğlu, tuğu olan, tuğ taşıyan
TUĞMA: 1- Doğmuş, ortaya çıkan, boy gösteren 2- Tuğ kaldıran, isyankar
TUĞRUL: 1- Doğan kuşu, bir doğan türü 2- doğru, doğrulmuş, dik- ayakta 3- Türk mitolojisinde, adı geçen, yarı insan, yarı kuş.
TUĞSAVUL: birl. Tu/Savul
Eski dönemlerde, ordu içinde tuğ taşıyan ve onu koruyup, önde tutmakla görevi olan kişilere verilen ad.
TULA: 1- Tolu, dolu, olgun 2- Ayna
TULAN: Dolu, olgun, kamil
TULAY: 1- Talay, taluy, okyanus, deniz 2- Ayna 3- Dolu, dolgun, olgun
TULGA: Tolga, miğfer
TULGAR: 1- Azim, kararlılık, inanç, güvenç 2- Gösteriş, heybet, heybetlilik
TULGAY: Tuga, Tolga, miğfer
TULİ: 1- Dolu, olgun, kamil 2- Ayna
TULKİ: Tilki
TULTAG: Sakin, kendinden emin
TULU: 1- Dolu, ergin, olgun 2- Ayna
TULUK: 1- Dolu, olgun, bilge 2- yayık, çömlek
TULUN: 1- Tolun, dolu 2- Çene kemiği
TUMA: Yeğen, kuzen
TUMAÇI: Erkek kuzen, (Amca, hala, dayı, teyze çocuğu)
TUMAÇIM: Kız kuzen
TUMAĞAN: 1- Nilüfer çiçeği 2- Duman, sis
TUMAN: Duman, sis
TUMAY: Sessiz, sakin, kendi halinde
TUMGAN: Tuman, sis
TUMRUL: Dumrul, Demir ucu
TUNA: (Tona) Varlıklı, zengin, gösterişli, ihtişamlı
TUNÇ: Bronz, Bakır, kalay karışımı
TUNG: Nüfus sahibi, kudretli, muktedir
TUNGA: 1- Kaplan, Asya kaplanı 2- Kudret, ihtişam, fevkaladelik
TUNGUÇ: Çocuk, evlat, evlatlık
TUNGUT: Evlatlık

TUNUÇ: Tunç

TUR: 1- Durmak, yaşam, canlılık 2- İrade, istek, yargı

TURA: 1- Dura, durak, ev, mekan 2- Deriden örülen kamçı 3- Sibiryâ bölgesinin eski adı

TURAK: 1- Durulan yer, yaşanılan yer, mekan 2- Yaşam, ömür

TURAL: Durma, yaşama, ömür

TURAM: Olgunluk, kemal

TURAMUN: 1- Evcil, evcimen 2- Onurlu, onuruna düşkün

TURAN: Duran, yaşayan, ömür, ömürlü, yaşama direnci (Çocukları sık ölen ailelerin, uzun ömür ve kalıcılık dileklerini içeren adlardan).

TURÇAK: Filiz, fidan

TURÇİK: 1- Durucu, kalıcı, uzun ömürlü 2- Fidan

TURDU: Durdu, sağ, salim, yaşar, yaşayan, kalıcı, ömürlü

TURGAK: Bekçi, muhafız, koruyucu

TURGAN: Duran, ömürlü

TURGAY: 1- Tarla kuşu, serçe 2- Türk/Ay

TURGUT: (Turagut) 1- Ömürlü, durucu, uzun yaşamlı 2- Belde, mekan mesken, yaşanılan yer

TURKAK: Nöbetçi, bekçi

TURKU: Ateşli, heyecanlı

TURKUAZ: Rengi mavi ile (Türk mavisî) özdeş olmuş bir süs taşı

TURMUŞ: Ömür, yaşam, uzun ömürlülük (çocukları sık ölen ailelerin kullandıkları adlardan)

TURNA: Leylek türü, iri ve geniş kanatlı bir kuş

TURSUN: Dursun, Durdu, duran, durmuş vb. yaşam, ömür, uzun ömür

TURŞAK : Filiz, sürgün

TURU: 1- Duru, saf, arık 2- Duran, yaşayan, ömürlü 3- Durgun, sakin

TURUM: 1- Yaşam, ömür 2- Sükunet, durgunluk

TURUMTAY: 1- Turum/Tay 2- Doğan türü, avcı bir kuş

TURUŞKAN: Dayanıklı, metanetli, dirençli, uzun ömürlü

TURUT: 1- Yer, yurt, durulan, yaşanılan yer 2- Ömür, yaşam

TUSİT: Göğün ötesi

Şamanist gelenekte, ulu ruhların gittiği yer. Göğün katlarından

TUSKAN: Akraba, yakın, hısım

TUŞGÜL: İşaret, iz, nişan

TUT: 1- Yakalayış, kavrayış, saklayış 2- Vuruşma, vuruş, yenme, ezme, koparma 3- Ordu, ordugah 4- Kılıç ve benzeri silahların üzerindeki kir, pas

TUTA: Bahşış, armağan

TUTAÇ: Komşu, yakın, dost

TUTAÇI: Komşu, yakın

TUTAK: 1- Silah kabzası 2- Saldırı, hücum, taarruz 3- Evlatlık

TUTAM: Demet, buket, deste

TUTAN: Elinde bulunduran, yönetimi altında bulunduran

TUTAR: Tutucu, hükmedici

TUTAŞ: 1- Küçük hanım, evin en küçük kızı 2- Bekar, bakire kız 3- Komşu

TUTGAK: 1- İnilti, inleyiş, hüzün 2- Geceleri keşfe çıkan savaş birliği

TUTGAN: Tutucu, fanatik

TUTGUÇ: kahvaltı, kuşluk vakti yenen yemek

TUTGUN: Tutsak, esir, hapis, tutulu, tutulmuş, bağlanmış

TUTKU: Kapama, ele geçirme, bağlama, bağlanma

TUTGUK: Esir, hapis, tutsak

TUTNAK: Destek, arka

TUTNUK: Tutunulacak nesne, dayak, arka, destek

TUTSU: 1- Vasiyet, öğüt, nasihat 2- Bağımlılık

TUTSUK: Öğüt, nasihat, vasiyet

TUTU: Esir, tutsak, rehine 2- Çekici, cazip, güzel 3- Tutuş, savaş, dövüş

4- Ağırbaşlı, utangaç 5- Yiğit, batur, dövüşçü 6- Bakan, nazır, vali

TUTUG: Vali, askeri vali

Göktürkler döneminde kullanılan askeri unvanlardan

TUTUK: 1- Dövüş, savaş, savaşçı 2- Devlet görevlisi, devlete bağlı 3- Evlatlık 4- Büyü, sihir

5-Tutsak, esir, tutulmuş, rehin

TUTUN: Tutunulacak nesne, destek, arka, güvence

TUTUNÇ: 1- Evlat, oğul, uşak 2- Tutunulacak nesne, güvence

TUTUNGU: Öğüt, nasihat, vasiyet

TUTURGAN: Öğüt, nasihat, vasiyet

TUTURGU: Öğüt, nasihat, akılda tutulan

TUTUŞ: 1- Dövüş, savaş 2- Zapt etmek, egemenlik kurmak 3- bağlılık, sadakat 4- Orduyu ve devleti düzene sokmak

TUTUŞUK: Demet, çiçek demeti, buket

Çengiz Kaan'ın Uygur kökenli danışmanı, oğullarının eğitmen ve atabeyi bu ulu kişi, imparatorluğun resmi dilinin "Türkçe" oluşunda ve Türk kültürünün egemen kılınmasında, önemli etken olmuştur.

TUYAK: 1- Dayak, destek, değnek 2- Duyan, işiten, işitici, dikkatli, uyanık

TUYAN: Duyan, işiten

TUYGU: Duygu, his duyumu

TUYGUN: Doğan türü bir avcı kuş

TUYUK: Dayak, destek, arka

TUYUN: Saygın, muteber

TUZGU: Yemek, yoldan geçenlere verilen yemek

TUZAK: Sevgili, sevgili için söylenen söz

TUZAĞI: Sevgili, aşık, maşuka

TUZGUN: Armağan, sunu, bahşış

TÜBE: 1- Tepe, yüksek yer 2- Siper, sütne

TÜBEK: Tübe, tepe

TÜGÜN: 1- Düşün, bağlılık 2- bahşış, hediye

TÜGÜZ: Düz, tam, eksiksiz, mükemmel

TÜKEL: 1- Tüy, saç, kıl 2- Dik, dikili

Türk mitolojisinde, ağaçtan doğduğuna inanılan kişi

TÜKÜN: 1- Düşün, dernek, toplantı 2- Bahşış, armağan

TÜLEK: 1- Zeki, kurnaz, fettan 2- Tüylü, kıllı

TÜLGÜ: Alaca, renkli bir karga türü

TÜLİN: 1- Ayna 2- Ayın çevresindeki ışık halesi

TÜLÜ: 1- Rica, yakarış 2- Düş, rüya

TÜLÜŞ: Ücret, değer, emeğin karşılığı alınan karşılık

TÜMEN: 1- Duman, duman, sis 2- On bin sayısının askeri terminolojideki kullanılışı

TÜN: Gece

TÜNBAY: birl. Tün/Bay (Kazak ve Kırgızlarda, yatak, şilte)

TÜNEK: Gece kalınan yer

TÜNG: 1- Gece, gece karanlığı 2- Olağanüstülük, fevkaladelik

TÜNKÜR: Peri, melek

TÜR: Soy, kök, orjin, çeşit, kan, damar, doğuş, yaratılış, oluş

TÜRE: 1- Töre 2- Tigin, prens, şehzade

TÜREL: Türel, töreye bağlı, töresel, hukuk, hukuki, hukuka uygun

TÜRELİ: Türe sahibi, töreye bağlı, hukuka bağlı

TÜREMEN: Töreye bağlı, töreye göre yaşayan

TÜRENER: Töreye bağlı, töre sahibi

TÜRETGEN: Yaratıcı, mucit, üretken

TÜRK: Bu kutlu ad, birçok anlamları içinde barındırır. Türeyiş, doğuş, güç, erk, soy, döl, çoğalma, düzen vb. (Birçok dilbilimci, değişik anlatımlar yapıyormuş gibi görünseler de aslında tek bir şey vardır ortada. O da Törelî, Töreye bağlı, Töreye göre olmuş, Töre ile özdeş, iyilik, güzellik, doğruluk ve düzenlilik içinde yaşayan, bunun için gerektiğinde, mayasından gelen güç ve erkini kullanan kişi ya da kişiler topluluğu, anlamlarını net bir biçimde içinde barındırıyor olması.)

TÜRK BİLGE KAĞAN: (Orhun anıtlarında, Bilge kağan kendini böyle tanıtır.)

TÜRKÜ: Türk dilinde söylenen, melodi

TÜRÜ: Dürülmüş, derli, toplu, düzenli

TÜRÜNG: Aktif, faal, çalışkan

TÜŞ: Düş, rüya

TÜŞTEMİZ: birl. Tüş/Temiz

TÜTSÜ: Güzel kokulu ot yakarak ortaya çıkarılan koku

TÜTSÜK: 1- Tütsü, tüten koku 2- Öfkeli, kinci, öç alıcı

TÜTÜK: 1- Güzel ve etkileyici koku, duman, tütme kokusu 2- Düdük, savaşlarda ve savaş talimlerinde komut vermek için kullanılan düdük

TÜZ: Düz, düzen, kök, esas, kural, bütünlük, doğruluk, uyum, uyumluluk

TÜZE: 1- Düz, doğru, düzen, kural, uyum, ahenk 2- İdare, yönetim 3- Ulus, topluluk, halk 4- Uyum, uyumluluk, barış, uzlaş 5- Kusursuzluk

TÜZBAYKÜÇ: birl. Tüz/Bay/Güç Bütün, hepsi, hepsini içine alan

TÜZEN: Düzen, uyum, kurallar bütünü

TÜZLİ: Uyumlu, uygun, düzenli, idareci

TÜZLÜG: uyum, ahenk, geçim

TÜZÜK: (Düzük) 1- Düzen, düzü, sıralı, düzenleme, düzenlenmiş, düzenli, 2- Özel durumlara göre biçimlenmiş kurallar bütünü

TÜZÜL: 1- Düzü, sıralı, muntazam, disiplinli, hiyerarşik 2- Anlaşmış, anlaşmalı

TÜZÜM: Düzgünlük, sıra, dizgi

TÜZÜN: 1- Düzen, kural, teamül, gidişat 2- Öz, kök, soy, soylu, seçkin, egemen 3- Uysal, yumuşak huylu ve davranışlı

UBUT:Ar, edep, tevazu, alçak gönüllülük

UC: Uç, sınır

UCAS: İddia, bahis

UCUD: Yeryüzü, dünya

UCUN: Uçta, sınırda, kenarda, uçbeyi

UÇ: 1- Son, bitim, sınır, kıyı 2- Aşırılık, ekstrem 3- Herhangi bir nesnenin sivri kısmı 4- Ordu kanadı, kol, cenah

UÇA: 1- Koruma, himaye, arka 2- Uç, sınır, limit 3- Kendini aşmış, yüksek, ulu

UÇAR: 1- Haber, havadis 2- Kanıt, delil 3- Göğre yakın, Tanrıya yakın, dindar 4- Uçarı, vurdumduymaz

UÇBEY: birl. Uç/Bey

Sınır karakollarında görev yapan askeri birlik komutanı

UÇGUN: 1- Kam, baksı, kendinden geçmiş, transa girmiş 2- Kıvılcım

UÇKAN: Uçan, uçucu

UÇKARA: birl. Uç/Kara ..Sırtı renkli, kanatları kara bir kuş türü

UÇKUN: Uçuk, kendinden geçmiş, ateşli, heyecanlı

UÇMAĞ: (Uçmak) Cennet

UÇSİZ: Sınırsız, geniş, büyük, alabildiğine..

UÇUK: Uçmuş, kendinden geçen, mest olan kam, baksı
UÇUMAK: Uçmak, cennet
UÇUR: Devir, dönem
UÇURAN: Kam
UÇURUM: Son, uzak, uzak nokta, uçulan, uzaklaşılın, yüksek ve derin dağ yamacı, yar
UÇUZ: birl. Uç/Uz 1- Alçak gönüllü 2- Basit, kolay
UD: (Ut) 1- Arka, geri, ardından gitme, takip 2- karşılaşma, çatışma, yenme, utku 3- Uyuma, uyku
UDAR: 1- Takipçi, peşini bırakmayan, kovalayan 2- Yener, galip gelir
UDU: Uyku
UDUK: Uyanık, diri
UDUM: Art arka, arkası sıra
UDUN: 1- Hüner, beceri 2- Sönmüş, sönük
UDUZ: 1- Mürşit, yol gösteren, ardından gidilen 2- Yollayan, sevk eden
UGAN: Kaadir, yaratan ve hükmeden, Ali, yüksek, kudretli
Çok eski dönemlerden beri, Tanrı ve Tanrı sıfatı olarak kullanılan bu sözcük, Türklerin ilk Müslüman oldukları dönemlerde de, bir süre Tanrı adı olarak kullanılmıştır.
UGIN: Fikir, düşünce
UGIŞ: Zeka, üretkenlik
UGUZ: Kutlu, mübarek
UĞRAK: 1- başvurulın kişi, bilge ve deneyimli kişi 2- Savaşa giderken, Askerlerin, aile ya da eşyalarını topluca bıraktıkları yer 3- Uğranılın yer
UĞRAŞ: 1- Düşünce, tasarı, iş, çaba, meslek 2- Mücadele, savaşım, savaş, Karşılaşma, karşı karşıya gelme
UĞRAŞI: Meslek, iş, çaba, savaşım, geçim
UĞRUK: Savaşa giderken, askerlerin eşyalarını bıraktıkları yer
UĞRUN: Yan bakış, gizlice bakış
UĞUR: 1- Baht, talih, iyilik, güzellik, kut, bolluk, bereket 2- Süre, zaman
UĞURAL: Uğurlu, kutlu, bahtı açık
UĞURÇAL: birl. Uğur/Çal (Sürmek, değdirmek)
UĞUŞ: Akraba, hısım, kan bağıyla birbirine bağı kişilerden her biri
UKUŞ: Zeka, akıl, yetenek
UL: 1- Temel, esas, kök, oluş, oluşum, doğuş 2- İşaret, nişan, iz
ULA: Temel, esas, esaslı
ULAÇ: 1- Ulaştıran, bağlayan, bağlayıcı 2- İsabet 3- Tim, takım, müfreze
ULAÇLI: Ulaştıran, ulak
ULAĞ: 1- Soy, nesil 2- Maiyet, bütünlük 3- ulak, haberci 4- Bağ, zincir
ULAK: 1- Ulaştırmacı, ulaştıran, haberci, bağlantı sahibi
ULAKÇI: Haberci, ulaştırmacı, bağlayıcı, bağlantı
ULAM: 1- Eklenmiş, katılmış, tim, müfreze 2- Dizi, dizili, bağı, dizgi 3- yetenek, yetenekli
4- Ululama, selamlama, temenna
ULAN: 1- Bağlayan, bağlayıcı, birleştirici, etkileyici 2- Ulu, ululanmış, saygıdeğer, söz dinleten 3- Taze, tazelik, gençlik, genç, cıvan
ULANBATUR: birl. Ulan/Batur Ünlü ve ulu kahraman
ULANDI: Ululandı, kutsandı, kutlu
ULANMIŞ: Ulu, kutsal, mübarek, saygıdeğer
ULAR: 1- Bağlayan, birleştiren, birleştirici 2- Erkek keklik
ULAŞ: 1- Ululuk, ululaşma, yücelik 2- Oluş, temel, kök, soy, soyluluk 3- yetiştirme, kavuşma
Ulaşılacak olan, bağlanılacak olan, ölkü, ideal 4- uluyuş, kurt gibi uluma 5- Savaş uranı, savaş narası 6- Kent, kent arazisi 7- İsabet
ULAŞLU: 1- Amaçlı, idealist, ne istediğini bilen 2- Ulaşıcı, bağlayıcı, birleştirici

3- Kentli, zengin, varlıklı

ULAT: Bağlayıcı, birleştirici

ULCA: 1- Ezeli, eskiden beri var olan 2- Pay, ganimet, savaş ganimeti

ULCAŞ: 1- Tazim, ululama, büyükleme 2- Bölüşüm, paylaşım, ganimet

ULDIZ: Yıldız

ULIÇ: Yavru, yaren, sevilen ve korunan

ULIÇIM: Yavru, yavruca

ULIG: Uluma, yakınma, sızlanma

ULIŞ: Uluyuş, kurt gibi ulayış

ULU: (Ulug, Uluğ) Yüce, yüksek, mübarek

ULUCA: 1- Ululuğa yakın, saygıdeğer, hürmetli 2- Üst düzey yönetici, erk sahibi

ULUÇ: 1- Temel, esas, oluş, ulaş 2- Bağ, bağlantı, ilişki 3- Uluyuş, uluma

ULUĞAYGUÇİ: birl. Ulu/Ayguçi

Göktürkler ve özellikle Uygurlar döneminde başbakan (sadrazam, baş vezir) unvanı olarak kullanılmıştır.

ULUĞNOYAN: birl. Ulu/Noyan

Çengiz Kagan döneminde “Başkomutanlık” sıfatı olarak kullanılan bir unvan

ULUKOYUN: birl. Ulu/Koyun

Yakut destanlarında adı geçen “Ateşteki kutlu ruh”

ULULA: Yücelt, yükselt, mübarek kıl

ULUM: Debdebe, şaşa, gösteriş

ULUN: (Ulan, İlun) Ulu, ululanmış

ULUNYEGE: birl. Ulun/Yeke Sözü dinlenen, saygı duyulan, bilgi ve deneyimine başvuruhan hanım

ULURAK: Ulu, kebir, en büyük

ULUS: 1- Ul (Temel, kök, esas) dan...Ul/Uz 2- Ülüş, bölüm, kesim, topluluk...dan boy, halk, millet,budun (Uygurlarda)

ULUŞ: Pay, bölüm

ULUTOYUN: birl. Ulu/Toyun

Yakut destanlarında, kişiler arasındaki ilişkilere yöne veren kutsal ruh.

UMAK: Irk, soy, kemik

UMAN: Umutlu, bekleyen

UMANÇ: 1- Umutluluk 2- İntizar

UMAR: Umutlu

UMAY: Koruyucu, şefkatli, iyiliksever

Eski dönem, kutsal kadın ruhlardan (Halen, Altay ve tüm Kuzey Türkleri arasında çocukları sevip, koruduğuna inanılır)

UMDI: Arzu, beklenti

UMDU: Ümit, ümitli

UMUCA: Umutlu bekleyiş

UMUÇ: Rica, yakarış, beklenti

UMUG: 1- Ümit, destek, dayanak 2- Sığınma, iltica

UMUNÇ: Rica, beklenti

UMUR: Umar, ümitli

UMUŞ: Beklenti

UMUT: Umuş, ümit, beklenti

UNAT: Doğru, yerinde, uygun, olgun, yeterli

UNGAN: (Ungan) 1- Bağlı, bağımlı 2- Bahtiyar, doğru yolda olan

UR: 1- Uğur, baht, mutluluk 2- Vur, vurmak, darbe

URAGUT: Dişi, üretken, tohum, tohumluk

URAK: Orak, doğrayıcı, biçici

URAN: 1- Savaş narası, nara 2- Vuran, vurma eyleminde bulunan, döven 3- parola
URAS: 1-Kut, baht, mutluluk 2- Ateş bakışlı
URAZ: Uras, kut, baht
URAZLI: Mutlu, bahtiyar
URKU: Uğur, baht, talih
URPAK: (Urpağ) 1- Evlat, uşak 2- Kibar, nazik
URUK: 1- Boy, ok, ulus 2- Vuruk, vurgun
URUL: 1- Tür, cins 2- Örs
URULU: Cins, soylu
URUM: 1- Şeref, onur, haysiyet 2- Meleke, beceri, yatkınlık
URUMDAY: Panzehir ve tedavi için kullanılan bir taş
URUN: 1- Orun, şeref, itibar 2- Miktar, adet
URUNÇA: 1- Şerefli, onurlu 2- Emanet, rehin
URUNGU: 1- Şeref, onur, haysiyet, onurlu davranış 2- Eğitim ve talim kılıcı
URUS: 1- Orus, uras, uraz) 2- Uruş, kırış, savaş
URUŞ: Vuruş, döğüş, kırış, savaş
URUŞKAN: Savaşçı, cengaver
URUT: 1- Aşama, merhale 2- Amaç, maksat, hedef
URUZ: 1- Uraz, uras 2-Vuruş, dövüş
US: Öz, töz, yeti, anlayış gücü, akıl, zeka, uzluk
USAN: Uslu, akıllı, usta, uzman
USBOL: birl. Us/Bol ..Dahi, üstün zekalı
USLU: Akıllı, uzman, üstad
USLUM: Becerikli, mahir
USLUY: Deneyimli, tecrübeli
USUK: Uslu, akıllı, zeki
USUN: 1- Uzun, uzman, derin,engin, deneyimli 2- Gerçek, sahih
UŞAK: Çocuk, genç, taze, ufaklık
UTA: 1- Tedavi, onarım, tamir, iyileştirme 2- Zafer, galibiyet
UTACI: Doktor, eczacı, iyileştirici
UTAMAN: 1- Utkan, galip, muzaffer 2- Eczacı, doktor 3- Edepli, mahçup, sıkılğan
UTAN: 1- Galip, muzaffer 2- Utanma, ar, mahçubiyet
UTANGAN: Utangaç, mahçup, kendi kendini sıkan
UTAR: 1- Yener, utkan, galip 2- İyileştirici 3- Kovalayan, takip eden
UTAŞ. 1- Yardım, imdat 2- Galibiyet, zafer, utku 3- Takip, kovalamaca
UTGUÇU: Galip, muzaffer
UTKU: Zafer, galibiyet, yenme, üstün gelme, güçlüklerden sonra ulaşılan mutlu son
UTLU: 1- Galip, muzaffer 2- Sıkılğan, mahçup
UTUGLU: Galip, muzaffer
UTUŞ: Yenme, galibiyet, zafer
UVUT: Utanma duygusu, edep, ar
UYAN: 1- Dikkat, itina, dikkatlilik, tedbir 2- İman, inanç
UYANIK: Dikkatli, tedbirli
UYAR: Uyumlu, uygun
UYAV: Uyanık, fatin, ferasetli
UYDAÇI: Mürşid, yol gösteren, öğretmen
UYGAN: 1- Uyumlu, geçimli, uysal 2- Bağlı, tabi, muti
UYGAR: (Uygur) çağdaş, uyumlu, uygun, uyarlı, medeni
UYGU: Ahenk, uyum
UYGUL: Uyumlu

UYGUN: 1- Yakışıklı, güzel, elverişli 2- Geçimli, dirlikçi, imtizaçlı

UYGUR: (uygar)

Türk boyları içinde, bu günkü anlamda bir kentleşmeye ilk başlayan Türk boyu. Kağıdı, akapunkturu, matbaayı, tekstil sanayiini ve daha birçok buluşu gerçekleştiren Türk boyu

UYGUT: Uyumlu, ahenkli, uyar

UYGUTALP: birl. Uygut/Alp

UYLAŞ: 1- Uyum, geçim, dirlik, düzen 2- Fikir, düşünce, tefekkür

UYLAŞI: Uyum, geçim, barış

UYSAI: uyumlu, efendi, yumuşak başlı, halim, selim

UYTUN: Kutlu, mübarek

UYUM: Uygunluk, denklik, ahenk, armoni

UZ: Us, öz, erk, yetme, beceri, başarı, açılma, uzama, genişleme, açılım, yayılım

UZA: 1- uzay, genişlik, uzunluk, yaygınlık 2- Eski, eskiye dayalı, kadim, mazi 3- Geçiş, geçit

UZAK. 1- Uzman, usta, sanatkar 2- Güçlü, egemen, başarılı

UZAM: Uzmanlaşmış, ustalaşmış, usta

UZAN: Uzman, usta, akıllı, bilgili, sanatçı, pir

UZAY: Feza, gök boşluğu, uzamış, genişlemiş, geniş

UZDU: Ezeli, çok eski, kadim

UZEL: birl. Uz/El Usta, maharetli, becerikli, sanat erbabı

UZELLİ: Usta, maharetli, elinden iş gelen

UZLUK: İhtisas, uzmanlık

UZMA: Kalifiye, uzman, pir

UZMAN: Usta, pir, otorite

UZUG: Uyanık, dikkatli, müteyakkız

UZUN: (Usun) 1- Uzman, pir, becerikli, iş bitirici 2- yaygın, geniş 3- kalıcı, daimi

ÜÇ:Üç sayısı. (Türklerin, dokuz, kırk gibi, uğurlu saydığı sayılardan)

ÜGE: (Üyge) Ünlü, meşhur

ÜGİT: Öğüt, nasihat, propaganda, ajitasyon

ÜĞDÜL: Bahşış, ihsan

ÜKELGE: Armağan, bahşış

ÜLEGÜ: Bölüm, kısım, pay

ÜLEŞÜR: Bölüşüm, paylaşım, paylaşımcı

ÜLGEN: 1- Ulu, kebir 2- İri, büyük, heybetli, geniş

Eski dönem kutlu ruhlarından (Türk mitolojisinde İyiliğin kutlu ruhu)

ÜLGİ: Örnek, numune

ÜLGÜDÜR: Örnek, numune

ÜLGÜT: Örnek, numune

ÜLKE: Bölüm, parça, toprak, diyar, memleket, vatan, yurt

ÜLKEM: Ülke, memleket sevgisi

ÜLKEN: (Ülgen)

ÜLKER: 1- yıldızlar topluluğu, yıldız kümesi 2- Yedi kardeşler de denen bir yıldız grubu 3-

Kadife,peşkir,gibi dokumaların üzerindeki, ince tüy, hav

ÜLKER ÇERİĞ: Savaş hilesi, savaş taktiği

ÜLKÜ: 1- İdeal, hedef, olacağına inanılan.."Olan, değil, olması gereken.." 2- Prensip, adet, düstur 10-

Üleşme, bölüşme, pay, pay ortaklığı

ÜLKÜCÜ: Ülkü sahibi, olması gerekeni düşünen

ÜLKÜDAŞ: Aynı ülküyü benimseyen ve aynı ülküyü paylaşan kimse

ÜLKÜM: Ülkü sevgisi

ÜLÜGLÜ: Talihli, kısmetli,bahtı açık

ÜLÜK: (ülüg) Kısmet, nasip, pay

ÜLÜKBULMUŞ: birl. Ülük/Bulmuş
Uygur kağanlarının unvanlarından
ÜLÜŞ: 1- Bölüş, bölüm, bölünen, pay 2- Konuk payı, komşu payı, ailenin ihtiyaçları dışında, konu-
komşu için ayrılan ve saklanan pay
ÜMİT: Umut ÜN: 1- Ses, seda 2- Şöhret, nam
ÜNAL: 1- Ün/Al 2- İnal (Han soyundan gelen, soylu ve imtiyazlı bey)
ÜNALDI: birl. Ün/Aldı Ünlü, meşhur
ÜNDEV: Namlı, meşhur
ÜNLÜ: 1- Meşhur, namlı, tanınmış 2- Gür sesli, sesini duyuran
ÜREGEN: Bereketli, münbit
ÜREGİR: Bolluk, bereket, üretkenlik
ÜREK: Yürek, kalp
ÜREKLÜ: Cesur, yiğit
ÜRENTUYUN: birl. Üren/Tuyun
Eski dönem, Yakut kutlu ruh adlarından
ÜRGAN: Kivılcım, şerare
ÜRGÜÇ: Körük, demirci körüğü
ÜRK: Dehşet, korku, çekince
ÜRKMEZ: Cesur, korkusuz
ÜRKÜT: Ürkütücü, dehşet verici
ÜRÜK: Süregen, daimi
ÜRÜN: Döl, verim, ekin, üremiş, üretilmiş olan
ÜRÜNDÜK: Verimli, seçkin, güzide
ÜRÜNDÜL: Seçkin, güzide
ÜRÜNG: 1- Maneviyat, manevi güç, 2- Temiz, pak
ÜSTE: Galip, faik
ÜSTEK: Üstün, galip, faik
ÜSTÜN: Üstte olan, galip, faik, muzaffer
ÜSTÜNGÜ: Üstün gelme, üste çıkma, mertebe atlama, derece
ÜTGÜR: Hızlı, seri, çabuk
ÜYEN: 1- İlkeli, özüne bağlı 2- İyilik sever, temiz yürekli
ÜYGE: İyi, yararlı, zararsız
ÜYGEN: İyilik dolu, temiz kalpli
ÜYGENARİK: birl. Üygen/Arık
Altay, Tuva, Sogay destanlarında adı geçen bir kutsal kadın ruh.
ÜZBE: Üzgün, kızgın, dargın, darlanmış, mahzun, sıkıntılı
ÜZLÜNÇÜĞ: Olağanüstü, fevkalade
ÜZÜT: Can, ruh, öz, tin
YABAYapa, yapu) 1- Yapı, oluşum 2- Alet, edevat
YABAGU: Yabgu, genel vali
YABALAK: (Yablak) Dayanıklı, metin, mütehammil
YABAN: 1- Yabancı, yabani, vahşi 2- Yapan, yapıcı
YABAY: Yapay, yapan, yapıcı, yapılmış
YABGU: 1- Üst düzey yönetici, genel vali 2- Merkeze bağlı, özerk, bölge yöneticisi
Göktürkler döneminde kullanılan unvanlardan
YABIR: 1- Yapıcı, pozitif kişilikli, aktif, çalışkan 2- Güreşçi, dövüşçü
YABIT: Yapı, yapıt, eser, mamulat
YAD: Yabancı, el, değişik, farklı
YADA: 1- Yabancı, yabancılık 2- Büyü, sihir, büyü yapmada kullanılan bir taş
YADAÇI: 1-Yaya, piyade 2-yada taşını kullanan

YADEL: birl. Yad/Er Gurbet, yabancı memleket
YADU: Yadçı, yad edici
YAGLA: Talan, yağma
YAĞADUR: Yağış, yağmur, bolluk, bereket
YAĞAN: (Yagan, yakan) 1- Ucu ateşli ok 2- Yağmur 3- Gökten inen nur 4- Yakın, yar, canan
YAĞDIKAR: birl. Yağdı/Kar (kar yağarken doğan)
YAĞDIBASAN: birl. Yağdı/Basan Düşmana baskın yapan, düşmanı yok eden
YAĞISAVAN: birl. Yağı/Savan Düşmanı püskürten, düşmanı kovan, kovalayan
YAĞISIYAN: birl. Yağı/Sıyan (defeden,kovan)
YAĞIŞ: (Yakız- Yavuz) Kara, yanarak kararmış, karaya çalan mec. Cesur, gözü pek, şiddetli, yaman,yiğit
YAĞMA: Ganimet, ganimet paylaşımı, bolluk
YAĞMUR: Yağmur yağışı
YAĞMURCA: 1- Sessiz ve kısa süren yağmur 2- Bir geyik türü
YAĞRIK: Yakarış, dilek, niyaz
YAĞRIKÇI: 1- Yakarıcı, duacı 2- Faydalı, yararlı, işe yarayan
YAĞUK: (Yavuk) Sevilen, yakınlık duyulan, gönül yakınlığı
YAKA: 1- Sınır, sınır bölgesi 2- Kıyı, sahil
YAKACIK: Dağ eteği
YAKAK: Ucu ateşli ok
YAKAN: 1- Yakıcı, yok edici 2- yağan
YAKARCA: Yakan, sıcaklığı artıran
YAKARI: Dua, temenni, yakarış, dilek
YAKI: 1- İlaç, em 2- Yakıcı, yakan
YAKIT: Yakılan, enerji, ısı kaynağı
YAKŞI: Yakışıklı, güzel, çekici, yakıcı, uygun, yakışan, doğru, iyi
YAKŞILIK: İyilik, güzellik, uygunluk
YAKTU: Işık, meşale, aydınlık
YAKURA: Yakın, yakınlık duygusu
YAKUŞUK: Yakışıklı, güzel, uygun, uyumlu
YAKUT: Yakıt, enerji, yakılan
YAKUZ: (Yağız)
YALABIR: Parlak, parıldayan
YALABUK: Parlak, parlayan, ışık saçan
YALAP: Parlak, ışıltı, ışık saçan
Eski dönem, Tanrı ad ve sıfatlarından
YALAV: Alev, yalaz
YALAVAÇ: (Yalvaç)
YALAZ: 1- Yalın, çıplak, aleni 2- Yalın, parlak, ışıklı, alev
YALÇIN: Dik, sarp, yukarıda, ulaşılmaz
YALDIR: 1- Parlak, parlayan 2- Yıldır, yıldırır,caydırıcı, ürkütücü
YALDIRAN: 1- Yıldırıcı, caydırıcı, ürkütücü 2- Parlak, parlaklık veren
YALDIRIM: Yıldırım
YALDIZ: Yıldız, ışık saçan parlaklık, parlayan, ışıyan
YALDRUK: (Yaldırık) Parlak, parlatılmış
YALGIN: Serap, yanıltıcı, görüntü
YALIM: 1- Ateş, kıvılcım 2- Kılıcın keskin tarafı, ince ağzı 3- Yüksek kayalık
YALIN: 1- Alev, parlaklık 2- Çıplak, net, açıkta olan, açık 3- Kınsız, kılıfsız kılıç
4- Tek başına, yalnız, korumasız
YALINCA: Yalnız, tek başına
YALINÇAK: Fakir, çıplak, garip, korumasız, sahipsiz

YALMA: Yağmurluk, pelerin

YALMAN: 1- Kılıcın keskin ağız, kılıcın uç kısmı 2- Eğimli, dik tepe

YALTUK: Yalınlık, yalın olma hali

YALUNMUŞ: Yalın, çıplak, saf, arınmış

YALUY: Büyü, tılsım, sihir

YALVAÇ: Elçi, resul, nebi, peygamber

YAM: 1- Ulak atı 2- At gibi, ata benzeyen 3- Çöl, kıymık

YAMAÇ: 1- Bayır, dik yokuş, dağ ya da tepenin herhangi bir yanı 2- karşı, karşıya, öteki taraf

YAMAN: 1- Müthiş, dehşetli, etki ve beceri bakımından olağanüstü 2- kötü, fena, üzücü

YAMÇI: 1- Ulak, postacı 2- Ulak atı, postacı atı 3- Yağmurluk 4- Kalın, kolsuz yelek, kuzu derisiyle kaplı giysi

YAMI: 1- Ulak atı 2- Çöp, kıymık 3- İtibar, nüfuz

YAMTAR: 1- Yaman, güçlü, kuvvetli 2- Yağmurluk 3- Obur, iştahlı

YAMUN: Denetleyici, murakıp, müfettiş

YANAÇ: (Yanaç) Canip, candan

YANAĞ: (Yanak) Yanak, kısım, yan

YANAR: 1- Işıltı, ışık 2- Ateşli, sıcak kanlı, heyecanlı

YANAŞIK: 1- Ev kızı 2- Evlatlık alınmış, kız çocuğu

YANBAŞ: Sadık, bağlı, yakın, yanında, yanı başında, vefakar

YANÇ: (Yanık) Hilal, yarım ay biçiminde

YANÇI: At zırhı

YANÇUK: (Yancık) At zırhı, at örtüsü

YANDAŞ: Yanında duran, destekleyen, taraftar

YANDIK: Heybetli, gösterişli, azametli

YANDU: İnançlı, inanmış, imanlı

YANGAK: 1- Yanak 2- yanık, sevdalı

YANGAL: Isı, hararet, ateş, ateşlilik

YANGIR: Hazin söz, dokunaklı söz, hazin konuşma

YANI: Cilve, işve, can yakıcılık

YANIK: Sevdalı, aşık, istekli

YANIT: 1- Ödül, mükafat 2- Karışık

YANK: (Yang) Metod, tarz, usul

YANKU: (Yankı) Aksi seda, eko

YANKUÇI: Mübaşir, mahkeme memuru

YANTIR: Şehla, şehla gözlü

YANTUK: Gösterişli, azametli

YANTUT: Bedel, tazminat

YANUÇ: İnce, zayıf, narin

YANUK: 1- Esmer tenli, kara 2- Tutkun, aşık, sevdalı

YANULMAS: Yanılmaz, deneyimli ve bilgili otorite

YANUT: 1- Yanıt, karşılık 2- Ödül, mükafat

YAPA: 1- Yaba, yapma, çaba, enerji 2- Bütün, hep, bütünlük 3- Vefa

YAPAGI: Yapağı

YAPAN: 1- Yapıcı 2- Yaban, vahşi

YAPAR: Yapıcı, üretken, olumlu

YAPARLI: Olumlu, yapıcı

YAPI: Mamul, yapılmış

YAPINÇ: (Yapınçak) Yapılmış, mamul, üretilmiş

YAPRAK: (Yapurgak) Ağaç ve çiçek yaprağı

YAPSIK: Memnuniyet, neşe, meftunluk

YAPŞIN: Yapıcı, olumlu, becerikli
YAPURGAK: (Yaprak)
YAR: (Yarı) 1- Uçurum, dik bayır 2- Tanzim, tertip, organizasyon
YARAGU: Yarar, fayda, faydalı, yararlı
YARAĞ: (Yara, yarag) 1- yarar, fayda, faydalı, yararlı 2- Silah, zırh, kalkan
YARAŞUK: Uyumlu, ahenkli, barışsever
YARAŞUR: Uygun, münasip, layık
YARATGAN: Yaratıcı, yaratıcı
YARATU: Yaratma, tertipleme, düzenleme
YARATUN: Yaratıcı, tertipli, düzenli, örgütlü
YARATUR: Yaptırır, yaptırımcı, buyurucu, örgütleyici
YARAY: Usta, ehil, beceri sahibi
YARAYLI: uygun, münasip, yararlı
YARÇI: Ortak, şerik, hissedar
YARDAK: Yardımcı, asistan, muavin, refik
YARGAN: 1- yararlı, faydalı, güvenilir, yakın 2- Koruyucu, muhafazakar 3- Mahkeme, yüksek mahkeme
YARGI: Hukuk, hüküm, mahkeme, adalet
YARGICI: (yarguçu, yagıçı, yargıç) Yargıç hakim, yargı mercii
YARGIÇ: Yargıcı, hakim
YARGIÇU: Yargıç
YARGIN: (yarkın) 1- Gün ışığı 2- Şimşek, çakın 3- Canan, arkadaş, dost 4- Güler yüzlü
YARGUÇI: yargıcı, yargıç, hakim
YARIM: 1- Yapıcı, yaparlı 2- yarış, müsabaka 3- Bölüm, bölünmüş
YARIP: Yarı, yarım, bölük, bölünmüş
YARIŞ: 1- Bölüş, bölüm 2- Müsabaka, karşılıklı, ileriye atılma
YARIZ: Yarıcı, seri, çabuk, hızlı
YARLIG: 1- Bağışlama, acıma 2- Ferman, buyruk
YARLIGAÇ: İnalet, yardım, bağış, merhamet
YARLIGAMAS: Acımasız, acımaz, bağışlamaz
YARLIGAMIŞ: Bağışlayıcı, merhametli, rahman
YARLIGAN: Rahman, bağışlayıcı
YARLIGAR: Bağışlayıcı
YARLIGASUN: Bağışlayıcı, rahman
YARLIK: 1- Esirgeme, bağışlama 2- Buyruk, ferman
YARLUĞ: İrade, istem, buyruk
YARLUK: Muhtaç, yoksul
YARLUKA: Bağış, lütuf, koruma
YARMAKAN: (Yarmayan) Armağan, hediye
YARP: (yarıp) Durgun, sabit
YARPAN: (Yarban, yarıban) Sabit, sakin, kendi halinde
YARŞI: Hissedar, ortak
YARTIM: 1- Kısım, bölüm, fırka 2- yardım, inayet, destek
YARUK: 1- Işık, ziya, nur 2- Zırh, koruyucu
YASA: (Yasağ, yasak) Yasa, kanun, nizam, kural, kaide, yasak
YASAÇU: (Yasacı) 1- Parlamenter, Yasa yapan, yasa koyucu 2- Yasaya bağlı, yasal
YASAĞ: yasak, yasa
YASAL: 1- Disiplin, sıra, saf, ordunun yürüyüş düzeni 2- Yasalara uygun, nizami
YASAN: 1- Tertip, düzen, tasarı, plan 2- İşaret, alamet, karar
YASAR: (Yasur) yasaya uyan, yasayı uygulayan

YASATAN: Yasalara saygılı
YASATUR: birl. Yasa/Tur Yasaya bağı, yasayı uygulayan
YASAVUL: Yasayı korumak ve uygulamakla görevli memur. Zabıta, polis
YASGUÇ: Nikap, gizlilik
YASUN: (Yisun, İsun) Doğa, tabiat
YASUT: (yasıt) Onur, şeref, haysiyet
YASVUL: (Yasavul) 1- Polis, bekçi 2- Mübaşir
YAŞ: Yaşam, ömür, dirilik, aydınlık, tazelik, ısımak, gelişim, yeşil, yeşillik, gençlik
YAŞAGU: Ömür, yaşam, canlılık
YAŞAM: Hayat, ömür, dirlik
YAŞAR: Ömür, yaşam, hayatta kalış.
YAŞIL: 1- Yeşil renk mec.Tazelik, gençlik, zindelik 2- Yeşillik, çimenlik
YAŞIN: 1- Gizlilik, gizem 2- Şimşek, çakın
YAŞIT: 1- Genç, körpe, taze 2- Eş, denk, eşit
YAŞLAK: Giz, sır, esrar, gizli kalması gereken
YAŞRU: Giz, gizlilik, gizem
YAŞUK: 1- Işık, ışın, şua 2- Aşkın, aşık, aşmış
YAŞURGAN: Ketum, sıkı ağızlı, sır vermez
YATAĞAN: (yatağan, yatakan) 1- Kama türünde, iki tarafı da kesen bir bıçak 2- Tembel, miskin 3- Borcunu ödemeyen, üstüne yatan (Uygurlarda)
YATI: Yatık, meleke, beceri, el yatkınlığı
YATKIN: Yatık, yatan, uygun, uygunluk
YATMAN: Muti, efendi, uyumlu, itaatkar
YATUK: 1- Yatkın, becerili, meleke sahibi 2- Tembel, ağır kanlı
YAVÇIN: (Yatçın) Konuk, yatıya gelen konuk
YAVGA: Soy, sop, nesil
YAVNIK: Sevinç, neşe
YAVRİ: Zayıf, güçten düşmüş
YAVRU: Zayıf, bakıma muhtaç, ilgi ve bakım bekleyen
YAVUK: Yakın, yakında duran, yakınlık duyulan, sevgili
YAVUZ: (Yağız) Kara. Mec. Sert, şiddetli, dehşetli, gözü kara, yaman
YAY: 1- Yaz mevsimi 2- Silah, ok atmaya yarayan, gergin ip, gerginlik
YAYAK: yaya, piyade
YAYGARU: Bahar, ilkbahar, yaza doğru giden zaman
YAYGIN: Yayık, yayılmış
YAYGIR: (Yaykır) Uzay, sema, yıldızlar alemi
YAYIK: 1- Yaygın, geniş, genişlemiş 2- Tufan, deprem 3- Altay destanlarında adı geçen, kutlu ruh. Bayülken'in oğullarından
YAYIN: Serap, feyezan
YAYKIRU: Sema, feza, uzay
YAYLA: Yaz yeri, yazlık. Bahar, yaz aylarını geçirmek için çıkılan, yüksek dağlık bölge
YAYLAERİ: birl. Yayla/Eri Yaylada yada yaylaya çıkarken doğan çocuklar için kullanılan adlardan
YAYLAK: Yayla, yazlık, sayfiye
YAYLIM: Yayılım, yayılma yeri, otlak, mera
YAYMUT: birl. Yay/Mut Yaz sevinci
YAYUÇI: Yayıcı, dağıtıcı, haber yollayan
YAYUK: 1- Yayvan, yayık, uçsuz bucaksız, geniş 2- Deprem, yer sarsıntısı
YAZAL: Takı, süs, ziynet, mücevher
YAZDIÇ: Anıt, kitabe
YAZGAN: Yazan, yazıcı, yazgıyı tayin eden

Eski dönem Tanrı ad ve sıfatlarından

YAZGI: 1- Yazı, kader, mukadderat, alın yazısı 2- Tanrısal, ilahi

YAZGULU: Talihli, bahtlı açık

YAZIÇU: Yazıcı, katip

YAZIM: Yazgı, mukadderat

YAZIN: 1- Yaz vakti, bahar vakti 2- Kader, alın yazısı

YAZINÇ: Kader, alın yazısı, yazgı

YAZIR: 1- Çok ülkeler gezmiş, görmüş 2- Çok ülke fethetmiş, fatih 3- yazar, yazıcı, katip

YALIKSUZ: Günahsız

YEDEN: 1- Yedeği olan, yedeğine alan, tedbirli 2- Yetkin, yeterli, usta

YEĞ: (Yek, yeke) 1- Yüksek, ala, eftal, iyi, daha iyi 2- Soylu, asil, seçkin, güzide, mümtaz

YEĞEN: 1- Yeğ, üstün tutulan, yeğın, yeğlenmiş 2- Kardeş çocuğu (Babası ya da anası

ölmüş, ya da uzakta olup da yakın akrabaları tarafından yetiştirilen çocuklar için kullanılan adlardan)

3- Güveyi, damat

YEĞİN: 1- Üstün, faik 2- Bereketli 3- Çok güçlü, hızlı, şiddetli

YEĞİNEK: 1- Yığınak, küme 2- Üstün, faik, daha iyice

YEĞNİ: 1- hafif 2- Alçak gönüllü, mütevazı

YEĞREK: (Yekrek) Etfal, evla, iyi, üstün

YEKREK: Evla, iyi, üstün, daha iyi

YEKSEK: Tedbirli, ihtiyatkar

YEKÜL: (Yeğül) Yeğni, faik, üstün, muzaffer

YEL: Rüzgar, esi

YELÇİ: Yel gibi, hızlı

YELEÇ: Havadar, yel alan

YELEGEN: Hızlı, süratli, yel gibi

YELEĞİN: Yel alan yer, rüzgarlı yer

YELEK: 1- yel gibi, hızlı 2- Okun arkasına takılan tüy, denge tüyü 3- Kolsuz ve yakasız üst giyeceği

YELEKİN: (Yeleğin) Rüzgarlı, yel esen yer, yel alan yer

YELEN: 1- Arzu, istek, dilek 2- Fırtına

YELES: Yel esintisi, havadar, rüzgarlı

YELESER: birl. Yel/Eser Esintili, havadar, yel esen..

YELESEY: birl. Yel/Esey Yel esintisi

YELİM: Hareket, eylem, devinim

YELİN: 1- Yel uğrağı, yel alan yer 2- Yel değişti, yel teması

YELİS: Havalı, havadar, rüzgarlı

YELİZ: birl. Yel/İz Havadar, rüzgarlı, havalı

YELKİM: Havadar, havası güzel yer

YELKİN: 1- Konuk 2- Hızlı, yol gibi

YELME: Öncü, yol gösteren, mihmandar

YEN: 1- Yenmek, alt etmek 2- Deri 3- Yeni, yenilik, orijinal

YENCİLEK: Hafif, yeğın, narın, ince

YENDÜN: Tercih, seçim, referans

YENGİ: 1- Yeni, orijinal 2- Zafer, utku

YENİN: Galip, muzaffer, utkan

YENİŞ: Galebe, galibiyet, utku

YENTÜR: Kalender

YENÜL: Mütevazı, alçak gönüllü

YEPREM: Aktif, faal, becerikli, çalışkan

YERÇİ: Başkan, yol gösteren, mürşit.

YERÇİLİĞ: İzci, takipçi

YERĞİN: Mahzun, hüzünlü, bitkin, yere bakan, boynu bükük
YERİNÜR: Durağan, üşengeç, müşkülpesent
YERÜNME: Hamarat, çalışkan, vurdumduymaz
YESUGA: (Yesuge, yasagay) Yasa, yasak, yasaya bağlı, yasadan yana
YESUKEN: (Yasuga, yasag, yasa) Yasa, yasak, yasalı, yasaya bağlı
YEŞİL: (Yaşıl) 1- Tazelik, taze, körpe 2- Çimen, çimenlik
YEŞİM: Eski dönemlerde, Türklerce kutsanmış, değerli taş
YET: (yeti, yete) Kudret, kuvvet, güç, yeterlilik, yetenek, beceri, maharet
YETEK: Gaye, emel
YETEN: Yeterli, yetkin, usta
YETER: Yeterli, yetkin, uzman, usta
YETGİN: (Yetkin) Çok çocuklu ailelerin, doğan çocuklarının sonuncu olması
dileği ile verilen adlardan
YETİ: 1- yetenek, kabiliyet 2- Yetkin, kamil, olgun, becerikli, mükemmel
2- Etki, etkileyici 3- Yitik, kayıp, harcanmış, zayı olmuş
YETİŞGİN: (yetişkin) Yetişmiş, olgun, kamil, mükemmel, yetenekli
YETİZ: Hazır, amade, yeterli, olgunluğa ermiş
YETKİ: Sorumluluk, maharet, iş bitirme gücü
YETKİN: 1- yetişkin, ehil, uzman, yeterli 2- Etkileyici, çekici, mükemmel
YETMEN: Olgun, gelişkin, uzman, yeterli, yetenekli
YEYGÜ: Armağan, bahşış, ihsan
YEYİN: Galip, kavi, üstte olan
YEYNİ: Ehven, iyi
YEYREK: Makbul, kabul gören, beğeni toplayan
YEYTEM: Eski, kadim
YİBAR: 1- Koku, parfüm 2- Kokulu mum
YİĞ: Yıgılı, toplu, birikim
YİĞAÇ: 1- Ağaç 2- Erkeklik organı 3-Yıgıcı, toplayıcı
YİĞAN: (Yıkan) 1- Yıgıcı 2- Yıkıcı
YİĞİN: Birikim, kitle, yığılı olma hali, yığılmış, istifli
YİĞİNAK: Toplum, kitle
YİĞİNCA: Genel, teamül, sosyal kural, toplumun benimseyip uyguladığı kurallar
YİĞLİNÇ: (Yıgılınç) İffetli, edepli, namuslu
YİĞNAK: Yığın, yığınak, toplum, cemaat
YİĞRIK: Mahcup, utangaç
YIKIN: (yığın) Afet, yıkım , zarar
YIKINÇ: Yıkılmış, yıkıcı
YIKMIŞ: Yıkıcı, devirici, güçlü
YILDIKU: Yıldız, yıldız kümesi
YILDIR: Yıldırıcı, ürkütücü, heybetli, dehşetli, şiddetli, gözü kara, korkusuz
YILDIRAN: Ürkütücü, korkutucu, heybetli, gösterişli
YILDIRGAN: Yıldırıcı, ürküten, korkutan, şaşalı, gösterişli
YILDIRIM: (Yaldırım) 1- Berk, yüksek voltajlı elektrik 2- Göz kamaştırıcı, ışık, aşırı parlaklık
YILDIZ: Yıldız, parlak ışık, parlayan, ışılan
YILDURU: Berrak, net, temiz, billur
YILGI: Yılma, dehşet, ürküntü
YILGIN: Yılmış, ürkek, bezgin
YILIĞ: Yılın, yılmış, yıllık
YILKI: 1- At, at yavrusu 2- At sürüsü
YILMA: 1- Yılmaz, azimli, dayanıklı, cesur, korkusuz 2- Dik yokuş, dağ yamacı

YILMASIN: Yılmaz, korkusuz
YILMAZ: Gözü pek, korkusuz, batur, dayanıklı, azimli
YIRAGU: Yırcı, çalgıcı, enstrüman çalan, müzisyen
YIRAK: Irak, uzak, mesafeli
YIRI: Sol, sol taraf, tek taraf, tek taraflı
YIRIM: 1- Solak 2- Yarım 3- yurt, toprak
YIŞ: (Yaş, yeşil) Orman, yeşillik içindeki bölge
YIŞIK: 1- Tulga, demir örgülü tulga 2- ışık
YİBEK: Ateşli, hararetli, heyecanlı
YİGE: Dayanıklı, kavi, metin
YİĞENEK: 1- Toplum, kitle, cemaat 2- Yeğen, yeğencik
YİĞİN: Daha iyi, sıkı, dayanıklı, üstün, tercih edilir
YİĞİT: 1- Yeğ, yiğ, iyi, daha iyi, sıkı, sağlam, güçlü, batur, cesur 2- Delikanlı, cıvan, genç 3- Koca, eş
YİLUN: (Yulun) İri, heybetli, gösterişli, cesim
YİNÇKE: İnce, zarif, narin
YİNÇKELÜ: Nazik, anlayışlı, kibar
YİNÇÜ: 1- İnce, zarif 2- İnci
YİNDEK: Daimi, ebedi, sürekli, kalıcı
YİR: Yer, toprak, arazi, arz, yeryüzü, dünya
YİRÇİ: Kılavuz, izci, rehber, yer bilen, yer bildiren
YİRDEŞ: Yurttaş, hemşehri, aynı toprağı paylaşan
YİRDİNÇÜ: (Yirtinçü) Evren, kainat
YİRGA: Mesut, mutlu, mutluluk dolu
YİRTİNÇÜ: Evren, kainat
YİSUN: (yasun, yosun) Doğa, tabiat, yeşillik
YİTER: Varis, mirasyedi
YİTİK: 1- Yetik, olgun 2- Keskin 3- Kayıp
YİTİRMİŞ: Yitik, kayıp, kaybetmiş, yoksul
YİTÜT: Meziyet, maharet, beceri
YİZEK: Askeri kılavuz, öncü
YOĞANAK: Yığınak, kütle
YOĞÇI: Yuğcu, yağ yapan, yokluk çeken, yas tutan, yasçı
YOĞUN: Kalın, gür, iri, sık, sıkı, cüsseli, fazla, fazlalaşmış, katılaşmış
YOKUŞ: Yukarı, yukarı doğru çıkan, dik yol, bayır
YOL: Üzerinden gidilen...mec. 1- Kut, mut, baht, yazgı, kader 2- Örf, adet, töre, gelenek
teamül, ilke, tarz, gidişat
YOLA: 1- Örf, adet, usul, erkan 2- Meşale, kandil
YOLAÇ: Yol gösterici, mihmandar, rehber, önder, öncü
YOLAÇAN: birl. Yol/Açan Önder, öncü
YOLAK: birl. Yol/ak 1- Dürüst, namuslu, temiz 2- Çığır, yenilik, gidişat 3-Kısa yol, kestirme yol
YOLALDI: birl. Yol/Aldı 1- İlerleme kaydeden, gelişen, uzman, profesyonel 2- Terbiyeli, yola gelmiş, geleneklerine bağlı
YOLBAK: (Yolbaka, yolbakan) Konuksever, misafirperver
YOLBİLİR: birl. Yol/Bilir Görgülü, bilgili, usul erkan sahibi
YOLÇU: 1- Önder, başkan, şef, lider 2- Peygamber, nebi 3- Gelenekçi, muhafazakar 4- Yolcu, yola çıkmış, yolunda giden
YOLDAM: 1- Uysal, yola gelen, yolunda giden 2- Usul, metot, tarz
YOLDAŞ: Aynı yolun yolcusu, aynı yolu paylaşan, aynı yola gönül vermiş, aynı yola baş koymuş, aynı, töre ya da prensipler üzerinde, fikir ve gönül birliği eden, çok yakınlaşmış dost, dava arkadaşı
YOLERİ: birl. Yol/Eri 1- Töreye bağlı, edep erkan sahibi, bilgili, deneyimli

YOLKULU: birl. Yol/Kulu mec. Töreye ve kurallara bağlı

YOLLUK: (Yolluğ) 1- Kutlu, mübarek 2- Olgun, ergin 3- Halas bulmuş, huzura kavuşmuş, mesut,bahtiyar

YOLOĞLU: birl. Yol/Oğlu 1- Fedai, serdengeçti 2- Adak, adanmış, kurban 3- Bağlı, kendini töreye bağlamış

YOLUM: Usul, kaide, prensip

YONAT: Tam, eksiksiz, kusursuz

YONCA: Sulu yerlerde yetişen bir bitki türü

YORÇU: 1- Askeri kılavuz, öncü, yol gösteren 2- Yorumcu, yorumlayan, eleştirmen

YORDAM: 1- Alışkanlık, eğilim, usul, meleke, beceri 2- Jest, eda, işve, naz

YORGA: (Yurga) Rahvan giden at

YORNUK: İstirahat, istirahatgah, dinlenme yeri

YOVAŞ: (Yavaş) Çelebi, efendi, ağırbaşlı, halim

YÖNDEM: (Yöntem) Usul, tarz, teamül, töreye uygun biçimde olan

YÖNET: 1- Biçim, tarz, yöntem 2- uygun, uyumlu, uysal, geçimli

YÖNTEM: (Yöndem)

YÖNTEN: Uslup, tarz, biçim

YÖRGENÇ: Dağ dönemeci, dağ yolu

YÖRTEM: Usul, biçim, tarz

YÖYEN: Mevsim, sezon

YUĞAK: Bir su kuşu

YUĞKA: İnce

YUĞRUŞ: (Yukruş, Yukruç) Eskiden, halktan biri olmasına rağmen, gösterdiği performans ve yararlılıklardan sonra, bey mertebesinde değerlendirilerek, devletin üst düzey kademelerinde görev alan kişi.

YULA: 1- Su kaynağı, yerden fışkıran su, göze 2- Işıldak, ışık veren, meşale, kandil

YULU: Adalet

YULYU: (Yulu, yuluk, Yuluğ) 1- Yardımcı, yardımsever, fedakar, adil 2- haraç, cizye, vergi 3- traş,traşlı, bakımlı 4- Yağma, yağmacı

YULUĞBİRİM: birl. Yuluğ/Birim

Uygurlar döneminde alınan mahsul vergisi

YULUK: 1- Traşlı, matruş, bakımlı 2- Yağmacı

YULUM: 1- Fedakar, yardımsever 2- Yolcu, yoluna bağlı, töresine bağlı

YULUN: Yolcu, yola giden

YUM: Mutluluk, neşe, ferahlık, rahatlık

YUMLU: Mutlu, kutlu, mübarek, huzurlu

YUMRU: 1- Yumulu, yumuk, yumruk 2- İri, heybetli, gösterişli

YUMUK: Gül, goncagül

YUMUŞ: (Yumuç) 1- Söz, öğüt, nasihat 2- Emir, ferman, buyruk 3- Müjde, müjdeli haber 4- Yumuk,yumulmuş, yumruk

YUMUTGAN: Yapıcı, birleştirici, pozitif kişilik

YUNAK: Üzerinde çamaşır dövülen ve yıkanan, büyük taş parçası

YUNMUŞ: Yıkanmış, temiz, titiz, arık

YUNT: 1- Çadır, oba, ev, yurt, vatan 2- Terbiyesi tamamlanmamış, yarı yabani at 3- Uygarlık,medeniyet

YURÇI: 1- Becerikli, mahir 2- Yirçi, yer gösteren, rehber

YURGA: Rahvan giden at.

YURT: 1- Vatan, kutsanmış toprak 2- Kaynak, asıl, kök 3- Uygarlık, medeniyet 4- Çadır, oba, ev

YURTLAK: Yurt, vatan, sonradan yurt edinilmiş yer, yurtlaştırılmış yer.

YUTLUK: Kayıp, zarar

YUTUM: Yudum, damla, tike, parça
YUVANÇ: Teselli
YÜCE: Yüksek, ulu, alicenap, haşmetli
YÜCEL: Yücelik, ululuk, haşmet.
YÜĞNEK: Alçak gönüllü, mütevazı.
YÜĞNÜK: Salih, temiz
YÜĞRÜK: Yürük.
YÜĞÜNT: Selam
YÜKNÜ: Secde, secdede olan
YÜKSEL: Yükseklik, ululuk, büyüklük
YÜKSELEN: Ulu, kişi.
YÜKSELİŞ: Büyüklük, ululuk, ikbal
YÜKÜN: Baş eğme, saygı duruşu, tazim.
YÜKÜNÇ: Eğilme, reverans
YÜKÜNGEN: Eğilen, reverans yapan, saygılı
YÜKÜNTÜR: Baş eğdirir, diz çöktürür.
YÜKÜNÜK: Eğilme, reverans
YÜKÜNÜR: İbadet eden
YÜLEK: Okun arkasındaki, denge tüyü.
YÜNKÜL: Hafif, narin
YÜRE: Daire, helezon, çember
YÜREĞİR: Yürekli, cesur
YÜREKLİ: Cesur, korkusuz.
YÜRİK: Yaşam, hayat,, ömür, geçim.
YÜRÜM: Yaşam, hayat, ömür
YÜZAK: birl. Yüz/Ak Masum, günahsız.
YÜZAKI: birl. Yüz/Akı Masumiyet, temizlik, namus, namusluluk, başarı, beceri
YÜZLÜG: (Yüzlüg, yüzlük) Soylu, dürüst, namuslu.

[YABGU](#)